- 45 -

CÂSİYE SÛRESİ

Mushaf'taki sıralamaya göre kitabımızın 45, nüzûl sıralamasına göre 65, mesânî kısmı beşinci sûreler grubunun ilk sûresi olan Câsiye sûresi, Mekke'de nâzil olmuştur. Âyetlerinin sayısı 37'dir.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Rasûlüne, O'nun pâk aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

Adını 28. âyetinde geçen "Câsiye" kelimesinden almış, Mekke'de Duhân sûresinden sonra nâzil olmuş bir sûrenin huzurundayız. Âyetlerinin sayısı 36 dır. Sûrede Mekke kâfirleri ve kıyamete kadar gelecek kâfirlerin Kur'an konusunda, İslâm konusunda, tevhid inancı konusundaki tereddüt ve şüpheleri, kuşkuları son derece net ve açık, akıl erdirici delillerle cevaplandırılır.

Yine kâfirlerin bu Allah kitabına karşı takındıkları vurdumduymaz tavırları eleştirilerek, bu tavırlarının sonucuna katlanmak zorunda oldukları vurgulanır. Peygamber aleyhisselâmın getirdiği tevhid akidesine kâinattaki Allah âyetlerinden deliller getirilir. Bu kâinatta Allah'ın yaratıp serpiştirdiği hangi âyetine bakarsanız bakın mutlaka peygamberin ısrarla gündeme getirdiği tevhid inancıyla örtüştüğünü, her şeyin onu haykırdığını göreceksiniz. Şu etrafınızda gördüğünüz çeşit şeşit varlıklar, şu elinizin değemeyeceği, asla müdahale imkânınızın bulunmadığı gece ve gündüz âyetlerinin belli bir ölçü ve program dahilinde peş peşe deveranı, şu yağmurların yağması, rüzgarların esmesi hep tevhidi ortaya koymaktadır. Hep bunlar üzerince işleyen tek Allah egemenliğini ortaya koymaktadır. Aklı, kalbi, fıtratı başka düşüncelerle bozulmamış bir insanın önyargısız bir şekilde bu âlemdeki Allah âyetlerine

bakıp onlar üzerinde düşünüvermesi bu gerçeği anlamasına yetecektir. Hiçbir şeyin tesadüfen var olmadığını, mutlak sûrette onları yaratan bir Allah'ın varlığını anlamakta güçlük çekmeyecektir denilmektedir.

Daha sonraki âyetlerde insanların akıllarını erdirmek için sorular sorulmaktadır. Bunları kim yaratmıştır? Bu kâinatı ve içindeki bunca varlığı Allah mı yaratmıştır, yoksa sizin şu Allah berisinde kendilerinde güç, kuvvet, yetki gördüğünün ilahlarınız mı yaratmıştır? Unutmayın ki kulluk yaratıcının hakkıdır. Ulûhiyet ve rubûbiyet yaratana aittir. Yaratıcı olmayan, hattâ bırakın bir şey yaratmayı, kendilerini bile yaratmaktan âciz olan varlıklar asla rab ve ilâh olamazlar, egemen olamazlar, kulluk programı belirleyemezler mesajı verilmektedir.

Daha sonra gelen âyetlerde Allah'ın mahza insan hayatına karışmak, insan hayatını düzenlemek üzere gönderdiği kulluk kitabına karşı takındıkları olumsuz tavırlarından ötürü kâfirler ve müşrikler ikaz edilmektedirler. Ey insanlar, dikkat edin, şu anda inkâr etmeye, ilgisiz davranmaya çalıştığınız bu kitap sizden önceki kitap ehli olan İsrail oğullarına lütfedilen nimetleri, izzet ve şerefleri şu anda size getirmektedir. Tarih içinde onlar bu nimete karşı nankörce bir tavır sergilediler. Kitaplarıyla ilgisiz bir hayata yöneldiler. Kitabın hayatlarındaki önemini anlayamayarak onu arkalarına atmaya, onu tahrif etmeye, ondan habersiz bir hayat yaşamaya yöneldiler de Allah nimetlerini onlardan alıverdi. Sakın sizler de size yol gösterecek, sizi izzet ve şerefe ulaştıracak, size Allah'ın sayısız lütuf ve nimetlerini kazandıracak olan bu kitabınıza onlar gibi davranmaya kalkışmayın. Değilse sizler de onların düştükleri zillete düşersiniz uyarısı yapılmaktadır.

Daha sonra Rabbimiz sözü bu kitabın muhataplarına çevirerek hem onları cesaretlendirmek, hem de imanlarını takviye etmek üzere şöyle buyurur: Ey Kur'an'ın muhatapları, ey peygamber yolunun yolcuları, sakın ha sizler bu ne yaptığını bilmez şaşkınların sizlere karşı tepeden bakıp sizinle alay etmelerine, küstahça tavır takınmalarına, işkence tehditlerine aldırış etmeden yolunuza devam edin. Allah des-teğinde müslümanca bir hayata direnin, sabredin, dayanın. Kesinlikle bilesiniz ki benim yardımım size ulaşacaktır buyurulmaktadır.

Sûrede daha sonra kâfirlerin, müşriklerin sapık inançları, bozuk yolları ele alınarak yerden yere vurulmaktadır. Kâfirlerin; varsa da yoksa da bu dünya hayatımız vardır, bunun dışında başka bir hayat yoktur. Ölüme gelince, bizi sadece zaman mahvediyor. Ah şu zama-na bir çare bulabilsek biz asla ölmeyeceğiz. Tıpkı işleyen bir saatin zamanı gelince durması gibi, bizler de zamana yenik düşüyoruz. Ölümden sonra da toprak olup gideceğiz. Zaten ruh diye bir şey yok ki tekrar diriltilsin. Siz o âhiretle yeniden dirilişi bizim

külahımıza anlatın. Biz asla böyle saçmalıklara inanmayız. Değilse eğer gerçekten bir diriliş, bir hesap kitap varsa, o zaman haydi ölmüş atalarımızı diriltsenize, şeklindeki lâkırdılarına da şöyle cevaplar verilmektedir:

a- Ey kâfirler, ey akılsızlar, sizin bu iddialarınız başka değil sa-dece zanna dayanmaktadır. Eğer öldükten sonra dirilme olmayacağı iddianıza dayandığınız bir deliliniz varsa haydi getirin bakalım. Var mı bir deliliniz, bir bilginiz denilmektedir.

b- Sizin iddianıza göre herkes ölecek ve toprak olup gidecekse, kimseden bir hesap sorulmayacaksa, o zaman iyilerle kötülerin, âdillerle zalimlerin, salihlerle müfsitlerin ne farkı olacak? Bunların hepsinin sonunda aynı olacağı akla ve mantığı uygun mu? İyilerin iyi-likleri boşa mı gidecek? Kötülerin kötülükleri cezasız mı kalacak? O zaman tüm iyilik sahipleri enayi olmaz mı? Kime iyilik yaptırabileceksiniz? Ve kötülük sahiplerini neyle durduracaksınız? Onları durduracak bir güç bulabilecek misiniz? Akla mantığı uygun mudur bu dediğiniz? Bunu ancak bu dünyada zalimce bir hayat yaşamak, kan dökmek, ırza geçmek, insanların kanını emmek isteyenler düşünebilirler. Çünkü onlar bu dünyada kendilerine hesap sorulmadan, hiçbir kayd u bent altına girmeden, keyiflerince bir hayat yaşamak arzusunda olanlar isteyebilirler.

Unutmayın ki âhireti yok saymak beraberinde ahlâkî çöküntü-yü de getirecektir. Bu kâfirler yaşadıkları hayatın kendilerini nereye götürdüğün farkında oldukları için böyle demeye çalışıyorlar. Yaptıklarının yanlarına kâr kalmasını istedikleri için böyle düşünüyorlar. Çünkü âhiret vardır, hesap kitap vardır dendi mi adamların hayatı de-ğişecektir. Artık kan ememeyecekler, kötülük yapamayacaklar, zul-medemeyecekler, yiyecekleri naneleri rahat bir şekilde yiyemeyecekler de onun için böyle diyorlar. Öyle değil mi? Hem âhiret vardır diyecek adam, hem de gâvurluk yapacak, bu mümkün değildir. Gâvurluk yapabilmek için her şeyden önce âhiretin varlığını inkâr etmek zorundadır.

Sûrede bu kesin uyarılardan sonra kâfirlere şu kesin tehdit gelmektedir: Ey kâfirler, unutmayın ki sizler şu anda nasıl Allah'ın iz-niyle, Allah'ın bu dünyada koyduğu bir yasayla yaşıyorsanız, sonunda yine bir Allah yasası olarak Allah huzuruna getirileceksiniz. Cahilli-ğiniz, akılsızlığınız ve inadınız sebebiyle her ne kadar yine bir Allah yasası olarak şu anda inanmamayı sürdürüyorsanız da, kesinlikle bi-lin ki yarın kendinizi Allah huzurunda bulacaksınız. Bu kaçınılmazdır. Tüm yapıp ettiklerinizin yazılı olduğu amel defterleriniz önünüze ge-tirilecektir. İşte o zaman bu inkârlarınızın ne anlama geldiğini anlaya-caksınız. Gelin bunu bugünden anlayın da kendinize yazık etmeyin diye Rabbimiz kullarına karşı sonsuz rahmet ve şefkati gereği onları tekrar tekrar uyararak akıllarını erdirmeyi hedefliyor.

Evet, “Hâ-Mîm”lerin altıncısı olan Câsiye sûresi bir önceki sûrede olduğu gibi, ismini yine sûrenin 28. âyetinde zikredilen “Câsiye” kelimesinden almıştır. Duhân sûresinden hemen sonra nazil olduğunu muhtevasından çıkarabildiğimiz bu sûrede, Rabbimiz genel olarak tevhid, âhirete iman konusunu anlatmaktadır. Kâfirler ve müşrikler, Allah’a Allah’ın istediği biçimde imânâ dâvet edilirken, mü’minler de onlardan gelebilecek yalanlamalara, alaylara karşı, sabra ve kulluğa devama dâvet edilmektedir.

Bu minval üzere devam eden sûrenin âyetlerini tek tek tanımaya başlayalım inşallah. Sûrenin ilk âyeti yine Huruf-ı mukatta ile başlıyor ve yine kitaba dikkat çekilir.

1. “Hâ, Mîm”.
2. “Kitabın indirilmesi, güçlü ve Hakim olan Allah katındandır.”

Kitabın indirilmesi Azîz ve Hakîm olan Allah’tandır. Azîz ve Ha-kîm olan bir Allah’tan gelmedir bu kitap. Yenilmez ve yanılmaz olan Allah’ın kitabıdır bu. Mutlak güç ve kuvvet sahibi, kimsenin kendisine karşı gelemeyeceği, kimsenin kendisiyle başedemeyeceği ve yaptığı her şeyi belli bir hikmete mebnî olarak yapan, hikmet sahibi ve hayata hakim olan bir Allah’ın kitabıdır. İşte böyle Azîz ve Hakîm olan bir Al-lah’tan gelen bu kitap, hikmet doludur ve hayata hakim olacak bir ki-taptır. Bu kitabın müntesipleri de azîz ve hakim olacaklardır. Bu kitapla beraber olanlar, bu kitapla hareket edenler, hayat programlarını bu kitaptan alanlar, kesinlikle izzet ve şeref sahibi olacaklar ve hayata hakim olacaklardır.

Bu kitabın müntesipleri, dünyada da, ukbâda da yenilmeyecekler ve tüm düşmanlarına karşı mutlaka galip geleceklerdir. Dünyada mağlup olsalar bile yine de galiptir onlar. Galibiyet ya da mağlubiyet dünya şartlarına göre değerlendirilemez. Dünyada Allah’ın istediği şekilde bir hayat yaşayan mü’min, tüm dünyasını kaybetse de, hattâ Allah’ın kutlu bir elçisi gibi düşmanları tarafından belinden testereyle biçilse de, o yine galiptir. Çünkü Allah adına ölürken diriliği kazanmış, ebedî ölümsüzlüğü yudumlamış ve şehadetiyle hayatını bereketlendirmiştir.

Öyleyse kıyâmet günü, geri almak üzere canını Rabbine karz olarak sunmuş bir mü’mine, “kaybetti!” demek asla câiz değildir. Ama bunu kâfirler anlayamaz. Bunu hikmetsizlerin, hikmetten nasibi olmayanların anlaması mümkün değildir. Hikmet kaynağı olan Kur’an’dan ve onun hikmetinden mahrum olan birisinin bunu anlaması mümkün değildir. Kâfirlerin bilgileri sathîdir, onlar Allah, kitap, hayat ve âhiret konusunda gafildirler. Onlar dünya hayatının zâhirînden başka bir şey bilmezler.

Bu kitap, hikmetin kaynağı olan Allah'tan gelmiş ve baştan so-na hikmet dolu bir kitaptır. Bu kitabı okuyan, tanıyan, bu kitapla beraber olan, bu kitabı tüm hayatında hareket noktası kabul edip, yaptıklarını bu kitaba dayandırarak yapan kimse de hikmet sahibi kimsedir. Hikmet, vahye mutâbık konuşmak, vahye uygun düşünmek ve uygun amel işlemek demektir. Hikmet, bilgiyle amelin, bilgiyle hayatın uyuşmasıdır. Hikmet, bilginin yaşanması, bilginin amele dönüşmesi ve bil-ginin yerinde kullanılmasıdır. Bilgiye göre hayatın şekillenmesidir. Al-lah bilgisine, kitap bilgisine dayanarak insanın sözlerinin şekillenmesi, düşüncesinin, bakışının ve inanışının şekillenmesidir.

İşte mü'minler bu kitap sayesinde hikmete ulaşacaklardır. Bu kitapla beraberlikleri sayesinde hikmet sahibi olacak, isâbetli kararlar verecek, tüm problemlerini doğru çözümleyecek ve hayatta yanıl-mazlık özelliğine ulaşacaklardır.

Yine bu kitap, izzet sahibi bir kitaptır. Geldiği kaynak gibi azîz bir kitaptır. Hiç kimse bu kitaba karşı koyamaz. Hiçbir kitap bu kitabın karşısında duramaz. Hiçbir kitap, sistem, ideoloji ve hiçbir güç bu ki-taba karşı koymaya, bu kitabın mesajını boğmaya, bu kitabın âyetlerini susturup yok etmeye cesaret edemez. Hiçbir yasa bu kitabın yasalarının yerine geçemez, hiçbir sistem bu kitabın ortaya koyduğu sis-temi gölgede bırakamaz. Çünkü bu kitap Azîz ve Hakîm olan bir Allah'tan gelmedir.

Bu kitap mutlak sûrette hayata hakim olacaktır. Hiçbir güç, bu kitabın hâkimiyetini engelleyemez. Çünkü bu kitap, hayatın sahibi olan, tüm göklere ve yerlere egemen olan Allah'tan gelme bir kitaptır. Şunu bir daha ısrarla söyleyelim ve asla unutmayalım ki, yeryüzünde bizim izzet ve şerefe ulaşmamız da, yine bu kitap sayesinde olacaktır. Müslümanlar olarak bizim şeytan, şeytan orduları ve küfür karşısında yenilmezliğe ulaşmamız, bu kitap sayesinde olacaktır.

3. "Göklerde ve yerde inananlara nice dersler vardır."

Nasıl yaratabilir miydik böyle bir âyeti? Gökler ve yeryüzü. Ya-ratabilir miydik bunları? Gücümüz yeter miydi buna? Bakın gökyüzüne, direkler yok, hiçbir şey yok… Bakın yeryüzüne, ne kadar da gü-zel yaymış, ne kadar da güzel yaratmış Allah onu, değil mi? Üzerinde dağları da, ovaları da, yaylaları da var... İşte bu mükemmel âyetler Al-lah'ın âyetleridir. Onları O'ndan başka birilerinin yapması, yaratması kesinlikle mümkün değildir.

Göklerin ve yerin yaratılmasında mü'minler için pek çok âyetler vardır. Gökler ve yerler Rabbimizin âyetleriyle doludur. Gökler, yer nereye bakarsa baksın mü'min sürekli Rabbinin veçhiyle, Rabbinin âyetleriyle yüz yüze

gelecektir. Allah’ın bu görsel âyetlerini müşâhede ettikçe, mü’minin Rabbine karşı imanı, teslimiyeti, O’na karşı sevgisi, saygısı, muhabbeti ve kulluğu artacaktır.

Evet, bu kâinatta Allah’ın âyeti olmayan bir şey var mı? Her şey Allah’ın âyetidir. Peki kimin için miş bu âyetler? Kim okur, kim il-gilenir, kim anlar mış bu âyetleri? Mü’minler. “Mü’minler için âyettir bunlar” diyor Rabbimiz. Demek ki bu âyetlerin ses dalgasını alabilmek için imana ihtiyaç vardır. Kalbi imanla dirilmiş insanlar ancak bu âyetleri anlayabilir. Çünkü göz ve kulak kalbin dışa açılmış iki penceresidir. Elbette kalbi ölü olanlar, kalbinde iman olmayanlar bu âyetlerin yanı başından geçerler de sadece hayvanlar gibi bakarlar. Bu âyetlerden ders alıp ibret çıkarmazlar. Bu âyetlerin sahibini tanımazlar.

Bakın Âl-i İmrân sûresi, Rabbinin bu görsel âyetlerini seyreden ve âdeta kendinden geçen bir mü’minde hâsıl olacak neticeyi şöyle anlatır:

“Göklerin ve yerin yaratılışında gece ile gündüzün birbiri ardınca gelmesinde akıl sahiplerine şüphesiz deliller vardır. Onlar ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah’ı anarlar; göklerin ve yerin yaratılışını düşünürler: “Rabbimiz! Sen bunu boşuna yaratmadın, Sen münezzehsin. Bizi ateşin azabından koru,” derler.”

(Âl-i İmrân 190-191)

Mü’minler, otururken, kalkarken, yerken, içerken, her durumda sürekli Rabblerinin metluv ve meşhût âyetleriyle karşı karşıya gelerek Rabblerini zikrederler. Sürekli Allah’ın gök ve yer âyetlerinin yaratılışını düşünürler. Gözleri ve kulakları vasıtasıyla algıladıkları Allah’ın bu görsel ve işitsel âyetleri, kalplerini harekete geçirir ve şunu terennümden kendilerini alamazlar: “Ey bütün bu âyetleri yaratan Rabbi-miz! Sen bütün bu âyetleri bâtıl olarak yaratmadın! Sen bütün bunları boş yere yaratmadın! Lâf olsun diye yaratmadın! Tüm bunları sen yaptın! Sen yarattın! Bunları boş yere yaratmadın ya Rabbi, bizim imtihanımıza konu olsunlar diye yarattın! Zira Sen abesle iştigâlden münezzehsin, bizi ateşin azabından koru ya Rabbi!”

Rabbimiz, yarattığı her şeyi hak üzere yaratmıştır. Her şeyi belli bir hikmete mebnî yaratmıştır. En’âm’da da şöyle buyrulur:

“Gökleri ve yeri yerli yerince yaratan, hakla yaratan O’dur.”

Allah, gökleri ve yeri hak ile yaratmıştır. Gökleri ve yeri eğlence, fantezi olsun diye değil, insanın imtihanı için yaratmıştır. Allah in-sandan kendisi için yarattığı bu göklerin de, yerin de hesabını sora-caktır.

Kur’an’ın başka yerlerinde de bu konu anlatılır:

"Ben gökleri, yeri ve bu ikisi arasındakileri oyun ol-sun diye yaratmadım."
(Enbiyâ 16)

"Siz zannediyor musunuz ki sizi boş yere yarattık ve bize hiç döndürülmeyeceksiniz?"
(Mü'minûn 115)

Bu âyetlerden anlıyoruz ki, kâinatta ne varsa hepsi hak üzerine, yâni sağlam temeller üzerine kurulmuş ve belli bir hikmetle yaratılmıştır. Yaratılan her şey üzerinde belli bir kanun işlemektedir. Tüm kâinatta hak esastır. Her şey hak üzerine bina edilmiştir. Bâtıl ise ârızî ve geçicidir.

İşte Rabbimizin tüm bu âyetlerini gördükçe, bizde böyle bir ne-tice hâsıl olacaktır. Aslında mü'minler için her şey bir âyettir. Mü'min, gözünü ve gönlünü alabildiğine açarak Rabbinin kâinatta yarattığı en-vaî çeşit âyetlerini seyreden kişidir. Kâfirler de Allah'ın âyetlerini örten, örtbas eden, gündemden düşüren kimselerdir. Allah'ın kâinatta yarattığı âyetlerine karşı kör ve sağır kesilen kimselerdir. Bakıyoruz, bu günün kâfirleri de kendileri Allah'ın âyetleriyle ilgilenmedikleri gibi, bu âyetleri Allah kullarının gündemlerinden düşürüp, âyetleri örtüp, saklayıp, ısrarla kendi âyetlerini gündeme getirmeye çalışıyorlar. Allah'ın kulları Allah'ın âyetleriyle tanıştıkları zaman kendi âyetlerinin beş para etmeyeceğini bildikleri için, Allah'ın âyetlerini örtmeye çalışıyor, Allah'ın âyetlerinden yüz çeviriyorlar. Yâsîn sûresinin dediği gibi:

"Onlara ne zaman ki Rablerinin âyetlerinden bir âyet geldi, hemen ondan yüz çevirirlerdi."
(Yâsîn 46)

Ne zaman ki onlara gerek tenzîli, yâni indirilmiş, gerekse tekvîni, yâni yaratmayla alâkalı üzerinde durulması, düşünülüp ibret alınması gereken, göndericisinin istediği biçimde iman edilip amele dönüştürülmesi gereken bir âyet, alâmet, işaret, hüküm, delil gelse mutlaka ondan yüz çevirirler. İraz ederler, yâni ona dönüp bakmaz, onunla gereği gibi ilgilenmez, onun üzerinde düşünüp kafa yormaz, anlamaya çalışmazlar. Çünkü onlar bu âyetleri yalan saymaktadırlar.

Esasen onların iman yollarını tıkayan şey iman konusunda âyetlerin azlığı, delillerin yetersizliği, ya da kendilerini bu âyetlere çağıranların samimiyetlerini ortaya koyan örnekliklerinden mahrum oluşları değildir. Aslında bütün sebep onların İslâm'ı, imanı kabul isteklerinin olmayışıdır. Bu delillere karşı, bu âyetlere karşı nötr davranıyorlar. Sanki böyle bir âyet gelmemiş gibi ilgisiz

davranıyorlar. Gerek görsel, gerek işitsel, gözlerinin önünde yığınlarla âyetlerin yanından geçiyorlar da görmüyorlar, görmek istemiyorlar. Çünkü onlar tüm kapılarını, tüm pencerelerini kapatmışlar ve kendilerine hayat programı olarak gelmiş bu âyetlere karşı müstekbirce bir tavır sergilemektedirler.

4. "Ey İnsanlar! Sizin yaratılmanızda ve canlıların yeryüzünde yayılmasında, kesin olarak inanan kimseler için ibretler vardır."

Gerek kendimizde, vücudumuzda, gerekse çevremizde Rab-bimizin yarattığı sayısız âyetler vardır. İçimizde, dışımızda, âfâk ve enfüsümüzde sayısız âyetler vardır. Yeryüzünün her tarafında dengeli bir biçimde yayılmış, yaratılmış varlıklar ve âyetler vardır.

"Ve orada her çeşit hayvanları dağıtmasında da âyetler vardır."

Rabbimizin yeryüzünde her bir hayvanı, her tür hayvanları sı-nıf sınıf, cins cins, çeşit çeşit yaymasında, yaratmasında da büyük âyetler vardır. Çeşit çeşit varlıklar, çeşit çeşit yaratıklar... Denizlerde ayrı, karalarda ayrı varlıklar yarattı Allah. Bilelim ki bütün bunlar birer âyettir. Tüm bu varlıklar Allah'ın âyetleridir. Haydi bakalım bu insanlar becerebilirlerse bu varlıklardan bir tanesini yaratsınlar. Şu füze çağında, bilgisayar çağında olduklarını iddia eden, kendi tanrılıklarını ilân etmeye çalışan insanlar güçleri yetiyorsa sadece bir tek varlık yaratsınlar da görelim. Bir sinek, ya da bir sineğin bir tek hücresini, bir insanın bir tek tırnağını, bir tek saç telini yaratsınlar da görelim. O za-man onların tanrılıklarını biz de kutsayalım. O zaman biz de onların önünde secdeye kapanalım. Onlara da kulluk edelim, onları da egemen bilelim. Onların arzularını da yerine getirip yasalarını uygulayalım. Var mı böyle bir yaratıcı? Yok değil mi? Öyleyse kulluk sadece yaratıcının hakkıdır. Egemenlik sadece O'na aittir.

Ama bütün bu âyetlerde yakîn sahibi mü'minler için ibretler vardır diyor Rabbimiz. Evet, bu âyetler sadece mü'minleri ilgilendirir. Bu âyetleri okuyup, onlarla beraber olup, onlar üzerinde derin derin düşünüp ibret alarak bu âyetlerin sahibine kulluğa yönelenler ancak mü'minlerdir.

Âyet-i kerimeden anlıyoruz ki, bizler Allah'ın âyetlerini yakîn bilgi haline getirmek zorundayız. Allah'ın âyetleriyle yakîne ulaşmak zorundayız. İnanacağız, sonra da bu imanlarımızı yakîn haline getireceğiz. Yâni imanlarımız aktif olacak ve bizi harekete geçirecek. Âyetler, bu âyetlerin yaratıcısı konusundaki bilgimiz bizi imânâ ve teslimiyete sürükleyici, itici olacaktır. Bu âyetleri hem aklımıza, hem duyularımıza, hem de hayatımıza hakim kılmaya çalışacağız.

Bir başka âyetinden söz edecek Rabbimiz:

5. "Gece ile gündüzün birbiri ardından gelmesinde, gökten, Allah'ın rızık vermek için yağmur indirip, yeri onunla, ölümden sonra diriltmesinde, rüzgarı yönetmesinde, akleden kimseler için dersler vardır."

Gündüzün ve gecenin uzayıp kısalmasında, peş peşe gelmesi, birbiri ardınca gelmesinde ve buna bağlı olarak idrak ettiğiniz zamanın sırrında ve bunun size temin ettiği menfaatlerin ortaya çıkış tarzında sizin için, insanlar, akıl sahipleri için âyetler vardır. Gece ve gündüz, insan gücünün, insan egemenliğinin, insan krallarının, insan meliklerinin ulaşamadığı iki ayettir. Haydi, "her şeyin hakimi biziz di-yenler, egemenlik hakkı bizdedir" diyenler, söz sahibi olarak kendilerini görenler müdahale etsinler geceye! Müdahale etsinler, söz geçirsinler gündüze! Bazen geceyi, bazen gündüzü uzatsınlar bakalım, yapabilirler mi bunu? Geceyi ya da gündüzü bir saniye bile oynatabilirler mi? Geceye ve gündüze söz geçirebilirler mi? İşte bu, sürekli gözümüzün önünde bulundurmamız gereken bir âyettir.

Rabbimizin gökten indirdiği rızıklarda da sizin için âyetler vardır. Rızık çok kapsamlı bir kavramdır. İnsanın evladı, hanımı, kocası, yiyip içtiği, giyip eskittiği ve yeryüzünde tükettiği her şey bir rızıktır. İman da, hidâyet de, kitap ve peygamber de birer rızıktır. Gökten indirdiği yağmurlarla ölümünden sonra arzı dirilttiği, yeryüzünde canlıları yarattığı gibi, yine aynen rızık olan, ruh olan kitabını indirmekle de yeryüzünde hayatı diriltmiştir Rabbimiz. Kitabıyla, vahyiyle, kendi bilgisiyle yeryüzüne hayatı, canlılığı, diriliği getirmiştir.

İşte yine büyük bir âyet. Allah'tan başkalarına asla verilemeyecek, O'ndan başkalarına izâfe edilemeyecek bir âyet… Haydi bu in-sanlar gökten su indirsinler. Gökten fazla değil, sadece bir tek damla indirsinler. Mümkün mü? İsterse bütün dünya birleşsin bir damla su bile indiremeyeceklerdir. Bu âyetin alternatifi olarak haydi bir âyet çı-karsınlar. İnsanlar barajlar yapıyorlar, barajlar başkalarının ismiyle anılıyor. Sulardan enerji alıyorlar, elektrikler çıkarıyorlar, onlar da yine başkalarının ismiyle anılıyor. Herkes gücü kendisinde görüyor, kendisini putlaştırmaya çalışıyor. Herkes bir şeyleri parsellemeye çalışıyor. Halbuki sanki bunlar Allah'ın âyetleri değil de kendilerinin âyetleriymiş gibi kendilerini zikretmeye çalışıyorlar. Güçleri yetiyorsa şu yağmuru indirsinler bakalım. Nasıl "ormanların sahibi benim, oraya benim ismim yazılacak" diyebiliyor bu insanlar? Nasıl "barajlar kralı benim" di-yebiliyorlar? Nasıl "sulara egemen benim" diyebiliyorlar? Nasıl da Al-lahu Teâlâ'nın âyetlerini böylece örtme cesareti bulabiliyorlar? Nereden ve kimden alabiliyorlar bu yetkiyi? Ne hakları var bu Allah âyetleri üzerinde?

Ama bakıyoruz ki adamlar tüm bu âyetleri kapatıyorlar, gündeme getirmiyorlar, örtüyorlar, örtbas ediyorlar, kamufle ediyorlar ve kendi âyetlerini gündeme getirmek için ellerinden gelen her şeyi yap-maya çalışıyorlar. Korkunç bir gelişme, müthiş bir gelişme, müthiş bir buluş, gökyüzüne çıkıyoruz,

yeryüzüne iniyoruz sihirbazlık numaralarıyla insanlığın gözlerini büyülemeye çalışıyorlar. Böylece gerçek âyetler gündemden düşürülmüş, şeytan âyetleri her tarafı kaplamış ve sonunda da insanlar kendi kendilerine ibadet eder olmuşlar. Kutsiyet insana ait olmuş, üstünlük insana izâfe edilir olmuş. Halbuki hiçbir konuda tek yetkileri bile yoktur bu insanların.

"Evet rüzgarları yeryüzünde her taraftan estirmesinde."

Rüzgarları bir taraftan başka bir tarafa, bir şekilden başka bir şekle çevirmesinde ve yerle gök arasında emre âmâde bekleyen bulutlarda da akıl sahipleri için deliller vardır.

Bakıyorsunuz rüzgarlar bir o tarafa gidiyorlar, bir bu tarafa gi-diyorlar. Bir anda yerdeler, bir de bakmışınız ki gökyüzüne çıkmışlar. Bütün bunlar kimin emriyle oluyor? Gök ve yer tanrıları onlara söz ge-çirebiliyor mu? Ekonomik ve siyasal tanrılar mı yapıyor bu işi? Yoksa egemenlik hakkı bizimdir diyenler veya ruhanîler mi bu rüzgarlarda etkililer? Ne dersiniz? Acaba rüzgarları onlar mı hareket ettiriyorlar? Bulutları onlar mı hareket ettiriyorlar? Bitkileri onlar mı çıkarıyor, varlıkları onlar mı yaratıyor? İnsanları onlar mı yaratıyor? Dağları onlar mı yaratmış, gökleri onlar mı bina etmiş? Gemileri onlar mı hareket ettiriyor? Hayır hayır, bunların hepsi Allah'ın âyetleridir. Bunlar üzerinde egemen olan sadece Allah'tır. O'ndan başka kimsenin de bu ko-nuda en küçük bir yetkisi yoktur.

Bu âyet-i kerime iman meselesinin bir akıl ve fikir meselesi ol-duğunu anlatıyor. Günlük hayat müfredâtını anlamada aklını ve fikrini kullanabilen bir insanın mutlaka sonunda iman etmesi gerektiğini anlatıyor. Yâni sizin Allah'ı tanıyıp O'na iman etmeniz sizin imkânlarınız dahilindedir. Allah'ı tanıyıp O'na iman edebilmeniz için öyle çok büyük çabalar sarf etmeniz gerekmemektedir. Onu tanımak için yeryüzünü baştan başa dolaşmayı kapsayan bir sefer düzenlemenize veya denizlerin derinliklerine inmenize, ya da uzayın geniş ufuklarına çıkmanıza gerek yoktur.

Aksine günlük hayatınız ile karşılıklı ciddi bir ilgi kurmanız yeterli olacaktır. Allah'ın çevrenize yerleştirdiği âyetlere bir göz atmanız yeterli olacaktır. Allah'ın iki tür âyeti vardır: Metlûv âyetler ve meşhûd âyetler. Metlûv âyetler, kulağa hitap eden işitsel âyetlerdir ki, şu elimizdeki Kur'an'ın âyetleri bu tür âyetlerdir. Bir de göze hitap eden, görsel dediğimiz meşhûd âyetler vardır ki, bunlar da tüm arzda, semâda gördüğümüz âyetlerdir. Güneş, ay, yıldızlar, bulutlar, dağlar, denizler, ağaçlar, kuşlar, insanlar bunların hepsi Allah'ın meşhûd âyetleridir. İşte çevremizdeki Allah'ın yarattığı bu âyetleriyle eğer ciddi bir ilişki kurar, bunlar üzerinde birazcık düşünürsek mutlaka Allah'ın varlığını anlayacak ve O'nu tanıma imkânı bulabileceğiz demektir. İş bu kadar açıkken, iş bu kadar kolayken;

6. "Ey Muhammed! İşte sana gerçek olarak anlattığımız bunlar, Allah'ın varlığının delilleridir. Artık Allah-tan ve Onun delillerinden sonra hangi söze inanırlar."

"Ey peygamberim! İşte bunlar Allah'ın hak âyetleridir. Biz bunları sana hak ile okuyor, okutturuyoruz. "Telâ" bir de izlemek, izlettirmek anlamındadır ki, mânâ "biz bunları sana hak ile izlettiriyoruz" demek olacaktır. Öyleyse Rabbimiz bu ifadesiyle bu âyetlerin peşini bırakmamamızı, sürekli onları izlememizi, sürekli onlarla beraber olmamızı istiyor. Gözlerimiz sürekli bu âyetleri izleyecek, gönüllerimiz sürekli bu âyetlerin peşinde olacak ve hayatımızı bu hak âyetlerle düzenleme savaşı içinde olacağız. Bir an bile bu âyetlerden gafil olmayacağız.

Allah'ın hayatı düzenlemek üzere yarattığı bu âyetlerle diyaloglarını kesen, bu âyetlerden habersiz bir hayat yaşayan insanlar için bakın Rabbimiz diyor ki:

Onlar Allah'ın varlığına delil olarak yaratılmış olan bütün bu âyetlerden bir şey anlamıyorlarsa, gözleri ve kulakları önünde cereyan eden bu kadar âyet onlarda bir şeyler depreştirmiyor, bu âyetlerin sahibine iman ve onun yasalarına teslimiyet konusunda onları harekete geçirmiyorsa artık hangi söze inanacak bu adamlar? Allah'ın gökler ve yerlerde yarattığı bunca âyetlerine, bu âyetlerin yaratıcısına "evet" demiyorlarsa, artık hangi delile, hangi âyete, hangi söze evet diyecek bu adamlar? Allah'ın âyetlerinin hepsi haktır. Hepsi gerçektir. Bu kadar açık seçik olan hakka "evet" demeyen bir insan hangi hakka "evet" diyecek? Bundan daha açık, bundan daha gerçek bir hak bulabilecekler mi ki kabul etsinler?

İşte bütün bu âyetler kâinatta yegâne Rabb ve İlâh olarak Allah'ın gücünü, kudretini, bilgisini, iradesini ve hikmetini ortaya koyan âyetlerdir. Ama kâfirler tüm bu varlıkların yaratıcısı olan Allah'a inan-mıyorlar. Allah'ın Rabb ve İlâh oluşunu kabullenmiyorlar. Peki kimmiş bu inanmayanlar? Allah'ı ve Allah'ın bu gerçek âyetlerini inkâr edenlerin özellikleri neymiş? Bakın bundan sonraki âyetinde Rabbimiz onların sıfatlarını şöyle anlatıyor:

7,8. "Kendine okunan Allah'ın âyetlerini dinleyip, sonra, onları hiç duymamış gibi büyüklük taslamakta direnen, yalancı ve günâhkar kişinin vay haline! Ona can yakıcı bir azap müjdele."

Effâk; abuk sabuk, saçma sapan konuşan kimse demektir. Ef-fâk; ağzına geleni ağzına geldiği gibi konuşan kimse demektir. Hiç düşünmeden ağzına gelen her şeyi konuşan, hakka istinat etmeden söz söyleyen, hikmetten uzak söz söyleyen, yâni kitaptan habersiz konuşan kimse demektir. Hani sûrenin başında

Rabbimiz bu kitabın hakim olan Allah'tan gelme hakim, hikmet dolu ve hikmet kaynağı bir kitap olduğunu ve ancak bu kitapla beraber olanların, sözlerini ve davranışlarını bu kitaba dayandıranların hikmet sahibi olduklarını an-latmıştı. İşte effâk olanlar mahza hikmet kaynağı olan bu kitaptan ha-bersiz ağzına gelen her şeyi konuşan kimselerdir.

Kitaba inanmadıklarından, kitapla diyalog kurmadıklarından, kitabı reddettiklerinden ötürü bunlar konuştukları zaman iftira ederler. Herhangi bir konuda kitaba dayanmadan, hikmete istinat etmeden söz söyleyen kişi effâk'dır. Herhangi bir konuda kitaba dayanmadan yorum yapan, görüş ortaya koyan kişi effâk'dır. Ya da olayların gerçek yüzünü bildiği halde onları gizleyerek anlatmamaya çalışan kişi effâk'dır.

İfk, effâk daha çok hayatın söz bölümünde, ifade bölümünde ortaya çıkan bir özelliktir. Resûl-i Erkemin pâk zevcesi Ayşe annemize yapılan ifk hadisesini biliyoruz. Hakikatin aksine söylenen o çok çirkin sözü biliyoruz.

Bir de effâk; sistem üreten, ideoloji üreten demektir. Allah'ın sisteminden, Allah'ın düzeninden habersiz yeryüzünde sistem yapmaya, düzen kurmaya çalışan insanların hepsi effâkdır. Çünkü onların Allah'ın kitabından haberleri yoktur. Hikmetten mahrum ve nasipsiz insanlardır bunlar. Sözleri kitaba dayanmaz, davranışları vahiyden kaynaklanmaz. Allah hakkında rasgele konuşurlar. "Allah sadece dünyayı yaratmış ve işi bitmiştir. Allah hayata karışmaz, Allah bir şey indirmemiştir, Allah arzularını bize bildirmemiştir! Allah bizi serbest bırakmıştır! Allah da demokrasiden yanadır! Allah da şu bizim yaşadığımız hayattan razıdır! Eğer Allah istemeseydi biz bu hayatı yaşa-yamazdık. Allah'ın yeryüzünde yetkili varlıkları vardır. Allah yerde bir takım varlıklara yetkilerinden bazılarını devretmiştir. Allah'a direk yaklaşma imkânımız yoktur! O'na yaklaşabilmek ve O'nu razı edebilmek için aracılar kullanmak zorundayız," vs vs.

Allah, din, kitap, peygamber, hayat, ekonomi, hukuk, eğitim, kılık-kıyafet, miras, kazanma-harcama, Allah'la insanlar arasındaki ilişkileri, insanın insanla, insanın toplumla ve devletle ilişkileri, insanın kâinatla ilişkileri konusunda, hâsılı insanın hayat programı hakkında bilgiye dayanmadan, kitaba sormadan rasgele akıllarına geldiği gibi, akıllarına estiği gibi konuşurlar. Tüm bu konularda Allah ne diyor, Peygamber ne diyor, Kitap nasıl bir yol tarif ediyor, onları hiç mi hiç ilgilendirmez. İşte bunlar effâkdırlar. Bir de:

Allah, "onlar Esîmdirler," diyor. Esîm de vebâl, suç, sorumluluk yüklenen kimse demektir. Kitaptan habersiz söyledikleri sözleriyle, vahye istinat etmeyen hükümleriyle, hikmete dayanmayan, Kitap ve Sünnete dayanmayan davranışlarıyla, Allah'tan kaynaklanmayan hayat programlarıyla hem kendi veballerini, hem de Allah yasalarından koparıp kendi yasalarına kul-köle

yaptıkları Allah kullarının veballerini yüklenen insanlardır bunlar. Kendileri Allah'ın âyetlerinden habersiz bir hayat yaşadıkları gibi, çevrelerindeki insanları da Allah'ın âyetlerinden koparan, Allah'ın âyetlerini gündemden düşüren, âyetlerin eğitimine yasaklar koyan ve böylece Allah'ın âyetlerini örtüp çevrelerindekileri de bu âyetlere karşı örtülü hale getirdikleri için sürekli vebal yükü yüklenmeden yana olan insanlardır bunlar...

Allah diyor ki, "veyl olsun bunlara! Cehennemin veyline, cehennemin çukuruna gitsin onlar!" Çünkü bunlar Allah'ın âyetlerini işitince, Allah'ın âyetleri kendilerine arz edilince, Allah'ın âyetleri kendilerine okununca sanki onları hiç işitmemiş gibi müstekbirce, büyüklük taslayarak, onlara ihtiyacı yokmuş gibi eyvallahsız bir tavırla bildikleri, alıştıkları yanlışlarına dönüverirler. Sanki o âyetler hiç yokmuş, sanki o âyetler kendilerine hiç okunmamış gibi Allah'ın âyetlerine karşı kör ve sağır kesiliverirler de, eski şirklerine, küfürlerine, hayatlarına dönüverirler.

Bu adamlar kendi kafalarından ürettikleri bir hayatı yaşarlarken, zaman zaman Allah'ın âyetleriyle karşı karşıya geliyorlar. Zaman zaman kendilerine Allah'ın âyetleri, Allah'ın hayat programı duyuruluyor, izlettiriliyor. Ama sanki hiç duymamış, hiç görmemiş gibi hayatlarına devam ediyorlar. Kendilerine duyurulan Allah âyetleri karşısında, Allah sistemi karşısında kendi âyetlerinin, kendi sistemlerinin, kendi düşüncelerinin, kendi bulgularının daha üstün olduğunu iddia ederek Allah'a ve Allah'ın âyetlerine kafa tutuyorlar. Kendilerini ve kendi sistemlerini putlaştırıp Allah'ı ve O'nun âyetlerini reddediyorlar. Kendi sistemlerine güvenerek Allah'ın sistemine karşı müstekbir davranıyorlar. "Bizim Allah'a da, Allah'ın kitabına da, O'nun âyetlerine de, O'nun peygamberine de, O'nun hayat programına da ihtiyacımız yoktur," di-yorlar. Kendi programlarını, kendi hayat felsefelerini, kendi sistemlerini devam ettirme adına her şeyi yapmakta ısrarlı davranıyorlar.

Kendi sistemleri tıkandığı noktada da insanlara yeni yeni ideolojiler, yeni yeni fikirler, yeni yeni formüller ve sistemler üretmeye çalışıyorlar. Böylece insanların gündemlerini değiştirerek onları kendi sis-temleri, kendi fikirleri etrafında toplamaya çalışıyorlar.

Allah diyor ki, "peygamberim, bunlara elim bir azabı müjdele. Hem kendileri adına, hem de başkaları adına günâh yükünden, vebal yükünden yana olan bu kâfirlere, sen elem verici bir azabı müjdele!" Azap müjdelenmez aslında, ama böyle yapanlar, böyle yaşayanlar bunu hakketmiştir. Onlar bunu çoktan hakketmiş kimselerdir.

9,10. "Âyetlerimizden bir şey öğrendiğinde onu alaya alır. İşte bunlara alçaltıcı bir azap ve ardından da cehennem vardır. Kazandıkları şeyler de,

Allah'ı bırakıp edindikleri dostlar da onlara bir fayda vermez. Büyük azap onlaradır."

Bu tip insanlar için Rabbimiz buyurur ki, "âyetlerimizden bir şey öğrendiklerinde, âyetlerimizde sunulan bir şeyin kesin doğru olduğunu, gerçek olduğunu anlayıp kavradıklarında, başka yapabilecekleri bir şeyleri olmadığından hemen onu alaya alırlar. Onu oyun ve eğlence konusu yaparlar."

Önceki âyet-i kerimesinde Rabbimiz âyetlerle karşı karşıya geldiklerinde sanki duymamış, hiç haberdar olmamış gibi davrandıklarını ve kendi hayatlarına devam ettiklerini anlatmıştı. Bakıyoruz, bu âyet-i kerimesinde de âyetlerle karşı karşıya gelerek âyetlerin doğruluğunu anlayan bu insanların başka yapabilecekleri bir şeyleri olmadığı için onu alaya aldıklarını, eğlence yerine koyduklarını anlatıyor. Böylece Allah'ın âyetleri karşısında, Allah'ın sistemi karşısında bu adamların kendilerine tutunacak bir dal aradıklarını anlatıyor. Allah'ın âyetleri karşısında, Allah'ın yasaları karşısında onu yargılayıp reddedecek delilleri de olmadığından, tutunabilecek, sığınabilecek bir tek yol bulabiliyorlar, o da alaya almak, maskaraya almak ve gülüp geçmek.

Kendilerini üstün bir konumda, Allah'ın âyetlerini ve o âyetleri duyuran peygamberi de alçak bir konumda görerek gülüveriyorlar. Allah'ı da, Allah'ın âyetlerini de, Allah'ın elçisini de alaya alıyorlar. Ta-rih boyunca bu hep böyle olmuştur. Tarih boyunca kendilerinin tanrılığını iddia eden, kendi düşüncelerini, kendi yasalarını Allah yasalarından üstün gören tüm kâfirler, kendi yasalarının hâkimiyeti adına Allah âyetlerini, Allah yasalarını ilga edip, yasaklayıp duyurmamaya çalışan tüm Firavunlar ve Firavunun sistemini ayakta tutmaya çalışanların ta-mamının yaptığı iş budur. Allah'ın âyetlerini ve Allah'ın elçilerini alaya almak ve onlarla dalga geçmek... Allah'ın hak elçilerinin kendilerine getirdikleri âyetleri dinleyip onlar üzerinde düşünmek ve bir karara varmak yerine, düşünüp taşındıktan sonra onları kabullenmek veya bir delille reddetmek yerine alaya alarak gülüp geçiyorlar.

Neden? Neden bu yolu tercih ediyorlar? Çünkü sepetleri boştur adamların. Dağarcıklarında onu değerlendirecek sermayeleri yoktur. Kafalarının içi bomboştur. Bütün sermayeleri sadece gülmek ve alaya alarak reddetmektir. Tek yapabilecekleri şey işte budur. Alay et-mek, maskaraya almak, tekzip etmek, yalanlamak, karşı çıkmak, susturmak, asmak, kesmek, tehditler savurmaktır. Her devirde bu böyledir. Her devirde Firavunların, Firavun gibilerin ve Firavunun sistemini ayakta tutmaya çalışan mele' grubunun karakteri budur işte... Halbuki herhangi bir kimseden bir söz duyulunca, önce onu dinlemek, anlamaya çalıştıktan sonra ya kabullenmek, ya da delilleriyle reddetmek icap etmektedir. Bu işin doğrusu budur. Ama adamlar öyle yapmıyor-lar. Dinlemeden, anlamadan, kavramadan peşinen reddediyorlar, gü-lüp geçiyorlar.

İşte böyleleri için alçaltıcı bir azap ve arkasından da cehennem vardır, diyor Rabbimiz. Kazandıkları şeyler de, topladıkları şeyler de, Allah berisinde edindikleri veliler de onlara bir fayda sağlamayacaktır. Kazandıkları şeylerin hiç birisinin onlara bir faydası olmayacaktır. Elde ettikleri güçler, kazanıp topladıkları servetler, şanlar, şöhretler, paralar, pullar, iktidarlar, rütbeler, kurdukları medeniyetler, geliştirdikleri teknolojiler, silah fabrikaları, tanklar, tüfekler onları o azaptan kurtaramayacaktır.

Ne bu kazandıkları, ne de Allah'ı ve Allah'ın âyetlerini, Allah'ın yasalarını bırakıp da O'nun yerine kabul ettikleri velileri, yasalarını uyguladıkları tanrıları, tanrıçaları, kendilerine yardım vaad edenler, ar-kanızdayız diyenler ve onların yasalarına kullukları onlara hiç bir fayda sağlamayacaktır. Ne yeryüzü tanrıları, ne A.B.D., ne A.T. onları kurtaramayacaktır. Onlar için onların yaptıklarına uygun bir biçimde büyük bir azap vardır.

11. "İşte bu Kur'an doğruluk rehberidir. Rabbleri-nin âyetlerini inkâr edenlere, onlara, tiksindiren, can ya-kan bir azap vardır."

İşte bu Kur'an hidâyet rehberidir. İşte hidâyet ve yol gösterecek olan budur. İşte kılavuz ve mihmandar budur. İşte tüm hayat problemlerinizi çözecek olan budur. Artık hak belli, hidâyet bellidir. Artık yol belli, yol kılavuzu da bellidir.

Doğrusu İslâm yolu, doğrusu Allah yoludur. Doğrusu bu kitabın gösterdiği yoldur. Başkalarına ihtiyacınız yoktur. Sizin tüm problemlerinizi çözecek, sizi hem dünyada hem ukbada mutluluk ve saadete ulaştıracak tek kaynak işte bu kitaptır. Diyebilirsiniz ki bizim bir takım problemlerimiz, sıkıntılarımız var. Bizler yeryüzünde yalnız değiliz. Bu dünyada yalnız yaşayamayız, birilerine muhtacız. Bizim ekonomik, siyasî, askerî problemlerimiz var. Bizim yol göstermeye ihtiyacımız var. Bizim bir hidâyete ihtiyacımız var. Görüyoruz ki şu andaki Yahudiler ve Hıristiyanlar da dünyanın en büyük dev güçleridir. Ülkelerinin problemlerini halletmişler, sanayilerini kurmuşlar, insanlarını mutlu etmişler. Hikâye bunlar aslında... Eh, biz ne yapalım? Ne edelim? Kime gidelim? Kiminle beraber olalım? Bu dünyada tek başına yaşayamayacağımıza göre, mutlaka birileriyle beraber olmak zorundayız filan dersek, diyorsak o zaman bakın bize diyor ki Rabbimiz:

İşte hidâyet budur. Eğer hidâyet istiyorsanız, bilesiniz ki hidâyet Allah'ın hidâyeti, yol Allah'ın yoludur. Probleminiz varsa Allah'a havale edin, Allah'a yalvarın, Allah'a yakarın. Eğer Allah'ın âyetlerinin tarif ettiği bir hayata yöneliverirseniz, bir de bakacaksınız ki problemleriniz kendiliğinden çözülmüştür. Tüm problemleriniz ama. Ekonomik, siyasî, içtimaî, askerî, eğitim, hukuk, seçim, geçim tüm dertleriniz bir anda bitecektir. Çünkü o zaman siz yenilmez ve yanılmaz olan bir Allah'la, yenilmez ve yanılmaz bir Allah

kitabıyla berabersiniz demektir. Kesinlikle bilesiniz ki böyle Âzîz ve Hakîm olan bir Allah'la, O'nun yol gösterisiyle, O'nun hidâyetiyle, O'nun kitabıyla beraber olursanız, sizler de yenilmez ve yanılmaz olacaksınız demektir.

Ama öyle değil de, problemlerinizi Allah'ın kitabına değil de, Allah'ın yasalarına değil de başkalarının hevâ ve heveslerine arz eder, Rabbinizin çözümüne değil de başkalarının çözüm önerilerine müracaat eder, onların isteklerine, arzularına, sevgilerine, nefretlerine, düşüncelerine, sosyal sistemlerine, ekonomi anlayışlarına, eğitimlerine, ceza kanunlarına, âhiret görüşlerine yahut ahlâk, siyaset yapılarına uyarsanız, artık senin için, sizin için Allah'tan ne bir dost vardır, ne de bir yardımcı.

"Dost ve yardımcın olarak Beni bulamayacaksın," diyor Rab-bimiz. Peki Allah bunu kime diyor? Yeryüzünde en çok sevdiği peygamberine. Allah çok sevdiği peygamberine diyor ki, "ey peygamberim! Sen sana gelen ilimden sonra eğer onların hevâ ve heveslerine uyarsan, dostun ve yardımcın değilim. Sana gelen ilimden, sana ilim geldikten sonra." Peki acaba buradaki ilimden Rabbimiz neyi kastediyor?

Buradaki ilim vahiydir. Peygamberimize gelen ilim, vahiydi. Öyleyse Rabbimiz şöyle buyuruyor: "Ey peygamberim, eğer sana ge-len bu vahiyden sonra, sen sana gelen bu vahyi bırakır da onların il-me, vahye dayanmayan hevâ ve heveslerine uyacak olursan, kesinlikle bilesin ki artık dostun da yoktur, yardımcın da." Yeryüzünün en sevgilisine bu söyleniyorsa, bizlerin durumunu bir düşünün. Allah korusun bizleri böyle bir âkıbetten! Allah'tan gelen ilmi, Allah'tan gelen vahyi bırakıp da onların hevâ ve heveslerine tabi olarak Allah'ın velâyetini, Allah'ın dostluğunu kaybettikten sonra artık mü'minler için dünyada ne rahat yüzü, ne saadet, ne bereket, ne de âhirette cennet ve devlet olması mümkün değildir.

Yıllar önce bizler vahyi bıraktık. Yıllardır bizler Allah'tan gelen ilme sırt çevirdik ve bu kâfirlerin hevâ ve heveslerine uyduk. Yıllardır şöyle der olduk: "Ey Yahudi ve Hristiyanlar! Ey bizim efendilerimiz! Ey bizim hocalarımız! Bak biz de sizin gibi olduk! Sizin gibi giyiniyor, sizin gibi soyunuyoruz! Eskiden tepeden tırnağa giyinirdik, ama şimdi bak sizin hatırınıza kılık-kıyafetimizi değiştirdik! Sizin yazınızı kullanıyor, sizin eğitiminize sahip çıkıyoruz! Sizin kanunlarınızı, sizin tatillerinizi, sizin takvimlerinizi kullanıyoruz! Sizin hatırınıza NATO'ya girdik! Birleşmiş Milletlere üye olduk! AT'la nikâhlandık, I.M.F ile nişanlandık! Bugüne kadar bir dediğinizi iki etmedik?" Size yalvarıp yakardığımız halde yine de kendimizi sevdiremedik. Ama beri tarafta Allah'ın yardımı kesildiği için de gittikçe batağa battık ve bir türlü belimizi doğrultamadık.

Elbette öyle olacaktık. Çünkü biz vahyi terk ettik, ilmi bıraktık. Biz Rabbimizin bizim adımıza hidâyet kaynağı olarak gönderdiği tüm problemlerimizin çözümü olan vahyi terk edip, başkalarının yasalarında, başkalarının yol göstericiliğinde çözüm aradık. Böylece Allah dostluğunu, Allah desteğini kaybettik. Allah desteğini kaybeden bir toplumun iflahı mümkün mü? Allah'ın yardımını kaybeden bir toplumun çözüme ulaşması mümkün mü? Huzur ve sükûnu bulması müm-kün mü? İşte hâlimiz, dilimizden daha güzel anlatıyor durumumuzu.

12. "Emri gereğince denizde yüzmek üzere gemileri, lütfedip verdiği rızkı almanız için denizi buyruğunuz altına veren Allah'tır, belki artık şükredersiniz."

Size yeryüzünde, yaşadığınız hayatta şu imkânlarınızın tümünü sağlayıveren, size sizin yaşamak için muhtaç olduğunuz her şeyi lütfeden Rabbinizdir. Denizi sizin emrimize sunan da Rabbinizdir. Üzerilerine bindiğiniz, yüklerinizi, eşyalarınızı taşıdığınız o gemiler, Rabbinizin denize yüklemiş olduğu yasalarla hareket etmektedirler. Bunlar Allah'ın emriyle yürümektedirler. Tâğutların, şeytanların, effâk-ların, esîmlerin, yeryüzü tanrılığına soyunanların ve sizin yasalarını uygulayarak kendilerine kul-köle olmaya çalıştığınız varlıkların emriyle değil. Gemilerin de, rüzgarların da, denizlerin de yasalarını koyan Al-lah'tır. Denizlere koyduğu bu yasasıyla Rabbiniz sizlerin deniz aşırı ticaretler yapabilmeniz için rızıkları ve fazlını sizin için denizlerin içine gömüvermiştir. Her halde bütün bu nîmetleri size lütfeden Rabbinize teşekkür eder, artık şükredersiniz.

Şükür, nîmeti nîmetin sahibinin yolunda kullanmak demektir. Şükür, hayatı o hayatın sahibinin yolunda kullanmak demektir. Şükür, nîmeti sahibine sormadan, sahibinin razı olmayacağı yerde kullanmamak demektir. Herhalde sizler tüm hayatınızı bu nîmetleri size lüt-feden Rabbinize sorarak yaşarsınız artık, değil mi? Herhalde artık Rabbinizin sizin adınıza gönderdiği hayat programına müracaat ederek bir hayat yaşar ve böylece Rabbinize teşekkür edersiniz değil mi? Değilse nankörlerden olursunuz. Öyle değil mi? Bir adam hayatını o hayatı kendisine verenden habersiz olarak yaşarsa, yâni nîmet verenin hamde lâyık olduğunu bilmeden yaşarsa, bu adam insanlıktan çıkmış, şahsiyetini kaybetmiş demektir.

Rabbimiz, âyet-i kerimesinde: "Herhalde artık şükredersiniz" buyurduğuna göre, anlıyoruz ki bu insana verilmiş bir karakter demektir. Yâni bu ifadeyle anlıyoruz ki, insan insanlığı gereği kendisine nîmet verene teşekkür etmek zorundadır. Kendisine bütün bu nîmetleri lütfedenin kadrini, kıymetini bilmeli ve O'nun kapısında kul olmalıdır. Madem ki tüm bu nîmetler O'ndandır, madem ki hayat O'ndandır, madem ki insan her şeyini O'na borçludur, öyleyse

sadece O'na kul olmalıdır. Sadece O'nu dinlemeli, O'nu ve O'nun hayat programını ta-nıyıp uygulayarak O'na teşekkür etmelidir.

Sizin durumlarınız da Allah'ın yeryüzünde koyduğu yasalarına boyun eğen bu gemilerden farklı değildir. O gemileri hareket ettiren, yürüten Allah'tır. Suya kaldırma ve gemileri yürütme yasasını koyan Allah'tır. Onları hareket ettiren, rüzgarları gönderen Allah'tır. Allah di-lerse o gemileri hareket ettiren gücü durduruverir, yasaları kaldırıverir. O zaman onlar denizin üzerinde kalakalırlar. Veyahut da o gemileri yürüten rüzgarları fırtınaya çeviriverir de o geminin içindekileri, kazandıkları günâhlar yüzünden denizin dibine indiriverir. Ya da o geminin içindekileri kazanıp geldikleri ticaret mallarıyla birlikte denize gömüverir. Ama bununla birlikte bilesiniz ki, işlediklerinizden pek çoğunu Allah affetmektedir.

Denizdekilerin durumu böyle de, karadakilerin durumu bundan faklı mı sanki? Denizin yasasını koyan Allah da, karanın yasalarını koyan başkaları mı? Denizde egemen olan Allah da, karada başkaları mı? Gemileri hareket ettiren, gücü alıverdiği gibi, sizi de hareket ettiren ruhlarınızı alıverdi mi, sizler de bir kadavra yığını gibi toprağın kahrına yuvarlanıverirsiniz. Veya şu anda sizin altınızdaki gemiyi de, yâni sizin altınızda sizin emrinize Allah tarafından boyun büktürülüp sizin için uysallaştırılmış, zelil kılınmış olan şu arz gemisini sallayıverir de, siz de onun kahrına gömülüverirsiniz. Yâni şu anda yaşıyorsanız, bunu kendinizden zannetmeyin. Şu anda altınızdaki yeryüzü sizi te-petaklak getirmiyorsa bunu kendinizden sanmayın. Size bunu sağlayan da Allah'tır, bunu asla unutmayın. Öyleyse Allah'ın bu tür âyetlerini sürekli gündemimizde tutmak zorundayız.

Ama maalesef hiç kimse bu âyeti görmek istemiyor. Bu âyet üzerinde de düşünen kimse kalmamış. İnsanlar gemilerden haberdardır, gemiler, firkateynler yapmışlar, füzeler, yeni yeni arabalar icat etmişlerdir. Ama şunu niye kabullenmek istemiyorlar? Niye gündeme getirmek istemiyorlar? Bunların suyun üzerinde durabilme imkânını, suyun üzerinde batmadan durabilme yasasını Rabbim takdir etmemiş midir? Eğer onların istifade ettikleri bu yasayı Rabbim tespit etmese, her şeyi alabora ediverse, bu kanunları tepe takla getiriverse, "artık suyun üzerinde hiçbir şey durmayacak!" deyiverse bu insanlar ne ya-pabileceklerdir? Bunu hiç düşünmüyorlar mı? O zaman bu yaptıkları gemilerle nasıl övünebilecekler, nasıl hava atabilecekler? Üstelik bu gemileri yapma ameliyesinin ilki de Rabbimize aittir. Gemilerin ilk planı, ilk projesi de Rabbimize aitti.

Kitabımızın başka bir âyetinin beyanıyla Rabbimiz Nuh'a (a.s): "Bizim gözetimimizde yap bu işi," diyordu. Rabbimiz, "Bizim gözetimi-miz ve kontrolümüz altında bir gemi yap ey Nuh," buyuruyordu. Evet, şu anda insanlar

imal ettikleri füzeleriyle, arabalarıyla, uçaklarıyla, fü-zeleriyle, gemileriyle öğünüyorlar. Eğer şu anda Rabbimiz bir emir ve-riverse; artık şu andan itibaren bütün yer altındaki petroller su haline gelmiştir. Ne hale gelir bu insanların yaptıkları şeyler? Bunu hiç dü-şünmüyorlar mı? Düşünmeyecekler mi? O zaman bu yaptıkları şeyler, içinde tavukların bile yaşayamayacağı şeyler haline gelmeyecek midir? Peki o zaman insanlar niye Allah'ın bu âyetlerinin bilincine ermek istemiyorlar? Kendi yaptıklarıyla öğünen bu insanlar, niye bütün bu yaptıklarını Allah'ın yasalarına bağımlı olarak yaptıklarını anlamaya yanaşmıyorlar? Demir olmasaydı, benzin olmasaydı, suya Allah ta-rafından bu kaldırma yasası verilmeseydi, havaya sesi iletme gücü verilmeseydi, ne anlama gelecekti bütün bu yaptıkları? Suyun üzerinde gemilerin yürüme yasasını, bu konudaki âyetleri zikretmiyorlar, gündeme getirmiyorlar da, kendi yapmış oldukları putların önünde secdeye kapanıp onlarla öğünmeye çalışıyorlar.

"Efendim insanlık artık bilgisayar çağına geçmiştir, robot çağına fırlamıştır. İnsanlar kendilerinden daha hızlı düşünebilecek çağa ulaşmıştır," diyerek kendi kendilerini, kendi yaptıklarını putlaştırmaya çalışıyorlar. "En büyük benim! En büyük biziz! Benden başka, bizden başka büyük yoktur!" diyerek kendi kendilerine secde etmeye, kendilerinin tanrılıklarını ilân etmeye başlamışlardır.

Hayır hayır, bunların hiç birisi tanrı değildir. Bunların hiçbirisinin bizim hayatımızda söz hakkı yoktur, çünkü şu anda istifade ettiğimiz her şeyi bize lütfeden Rabbimizdir. Bakın, Rabbimiz bize lütfettiği nîmetleri saymaya devam ediyor:

13. "Göklerde olanları, yerde olanları, hepsini sizin buyruğunuz altına vermiştir. Doğrusu bunlarda, düşünen kimseler için dersler vardır."

Evet, göklerde ve yerlerde ne varsa, ne görüyor, ne kullanıyorsanız hepsi O'ndandır. Her şeyi yaratan ve sizin emrinize âmâde kılan Allah'tır. "Tamam, anladık; şunlar şunlar Allah'tandır, şunları şunları yaratan Allah'tır, ama şunlar şunlar da filanlardandır, ya da kendimizdendir," gibi bir yanılgıya düşmeyelim diye burada Rabbimiz hepsini anlatıyor. Hepsi Allah'tandır ve hiç şüphesiz bütün bunlarda akıllarını kullanacak insanlar için bir tek âyet değil, pek çok âyetler vardır. Akıllarımızı kullanır, iyi tefekkür edersek, bunu anlamakta güçlük çekmeyiz.

Daha önceki âyette ifade edildiği gibi, göklerde ve yerde olan her şey O'nundur. Gecede ve gündüzde sakin olan her şey O'nundur. Duran, yürüyen, gündüz görünen, gece görünen ne varsa her şey O'nundur. Zaman ve mekânın sahibi Allah'tır. Göklerin ve yerlerin sa-hibi, suyun, ateşin, havanın, oksijenin sahibi elhamdülillah ki Allah'tır. Buna ne kadar hamd etsek azdır. Eğer bütün

bunların sahibi Allah değil de, başkaları olsaydı, meselâ bunların sahibi insanlar olsaydı, ne olurdu bizim halimiz hiç düşündünüz mü? Ne yapardı bu insanlar bize? “Gecemde uyudun, ver parasını! Gündüzümü idrak ettin, öde ücretini! Güneşimden ısındın, güneşimde aydınlandın çıkar parayı! Suyumu içtin, ateşimi kullandın, sökül paraları! Havamı yuttun, oksijenimi kullandın, öde faturayı! Gölgemde serinledin, bulutumda gölgelendin, çıkar parayı! Elmamı yedin, armudumu ısırdın, ver ücretini!” Evet eğer bütün bu nîmetler Allah’ın değil de başkalarının olsaydı, ha-limiz bitikti!

Şu gökyüzü, şu semâmızı süsleyen yıldızlar, şu gecemizin zülüflerini aydınlatan hilâl, şu bize her saniye ısı ve ışık gönderen güneş, şu her an teneffüs ettiğimiz hava, şu kıymetini bilmeden tükettiğimiz sular, eğer Allah’ın değil de, bir insanın, ya da insanların elinde olsaydı, onu ondan bu kadar rahat alabilir miydiniz? İşte sizin böyle cömert bir Rabbiniz var. Üstelik bu konuda mü’min-kâfir ayırımı bile yapmadan herkese bol bol ikram ediyor onları. Öyleyse kimin ekmeğini yiyip kimin kılıcını salladığınızı bir düşünün. Kimin nîmetlerinden istifade edip de, kimlere kulluk ettiğinizi bir düşünün.

Meselâ bakın, basit bir hesap: Eğer şu güneş olmasaydı ve şu anda güneşten aldığımız enerjiyi bir elektrik kurumundan parayla satın almak zorunda kalsaydık, sadece bir tek dakika ısınabilmek için elektrik kurumuna 150 milyar lira ödemek zorunda kalacaktık. Eğer elektrik kurumu tüm dünyamızı ısıtacak bir enerjiyi üretebilecek bir güçte olsaydı, elektrik kurumunun bu kadar masraf etmesi gerekecekti. Düşünebiliyor musunuz? Sadece bir tek dakika yaşayabilmek için 150 milyar! Var mı o kadar paranız? Elhamdülillah ki, tüm bu mallar ve mülkler Rabbimizindir. Ve Rabbimiz o kadar merhametli ki, o kadar cömert ki, kendisini inkâr edenlere bile bu nîmetlerini sunmaktadır. Eğer bütün bunlar insanların ellerinde olsaydı, başkalarına zırnık bile vermezlerdi. Kimsenin kimseye faydası olmazdı. Şükürler ol-sun ki, Rabbimiz bu konuda herkesi eşit yaratmış, kimseye yetki vermemiştir.

Her şey Allah’ındır ve Allah’ın ihsanı yeryüzünde insanların ih-sanlarına da benzemez. Rabbimizin ihsanı, yeryüzünde insanların ki-milerinin cebinden zorla, zorbalıkla alıp onu haksız yere sevdiklerine peşkeş çeken insanların ihsanlarına benzemez. Rabbimizin ihsanı a-dildir. Tüm varlıklar ve tüm nîmetler O’nundur. Rahmeti bol olan Rab-bimizin bu nîmetlerini kullarına ulaştırması konusunda hiç kimsenin payı yoktur. Yâni bizim O’ndan başka hiç kimseye minnet borcumuz yoktur. “Efendim, bütün bu nîmetlere filanlar falanlar sayesinde ulaştık, öyleyse onlara da kulluk yapalım,” demeye hiçbir zaman hakkımız yoktur. Nimetlerin bize ulaşması konusunda hiçbir aracının varlığı söz konusu değildir. Aksi takdirde Allah’ın nîmetlerinden istifade edip baş-kalarına teşekkür etmek şirktir, Allah korusun.

14. "Ey Muhammed! İnanmışlara de ki: "Allah'ın bir milleti yaptıklarına karşılık cezalandıracağı günlerin geleceğini ummayanları şimdilik bağışlasınlar."

Rasulullah Efendimizin bize şöyle demesini istiyor Rabbimiz: "Biz biliyor ve inanıyoruz ki, Allah'ın Resûlü kıyâmete kadar müminleri uyarmaktadır. Onun bizi uyarısı kıyâmete kadar devam edecektir." Bakın En'âm sûresinde Rabbimiz şöyle buyurur:

"Ve bu Kur'an bana, sizi ve ulaştığı kimseleri uyarmam için vahy olundu."
(En'âm 19)

Demek ki bu kitap sadece o döneme ait değildir. Demek ki bu kitabın hükümleri sadece onun indiği dönem insanlarını kapsamaz. Sadece indiği dönem insanları için bağlayıcı değildir bu kitap, aksine kıyâmete kadar, ona ulaşan insanları da onunla uyarmak için indirilmiştir. "Onunla sizi uyarmam için, sizi cehennemden korumam ve cennete kazandırmam için bu Kur'an bana vahy olunuyor." Allah'ın Resûlü, kendi dönemindeki insanlara böyle diyordu. "Sizi uyarmam için." Allah'ın Resûlü, dönemindeki ashabını uyardı. Kur'an'ı tebliğ ederek, Kur'an'ı gündeme getirerek, Kur'an'ın nasıl pratize edileceğini bizzat hayatında göstererek uyardı. Ama sadece onları değil, kıyâmete kadar her kime ulaşırsa onları da uyarmak üzere bu kitap bana in-dirildi. Allah'ın Resûlü dün onları, şu anda da bizi uyarıyor. Şu anda bile Allah'ın Resûlü bizi Kur'an'la uyarıyor.

Kim ki Kur'an okuyor, bilsin ki o Rasulullah'la karşı karşıyadır. İbni Cerir der ki: "Bu âyetle anlaşılıyor ki kendisine Kur'an'ın ulaştığı kimse, bizzat Muhammed'i (sav) görmüş gibidir." Öyleyse şu anda bizler de Rasulullah'la karşı karşıyayız. Meselâ bir elçi hükümdarın emrini bir valiye ulaştırıyor. Bu emir, o elçinin değil hükümdarın emridir. Öyleyse ben şu anda o elçinin size ulaştırdığı mesajı, o elçiyi gön-derenin mesajını size ulaştırıyorum. Siz de duyduğunuz bu mesajı du-yar duymaz kendinize, birbirinize, çocuklarınıza, hanımlarınıza, komşularınıza ulaştırmak zorundasınız.

Tâbiînden Muhammed bin Kâb el-Kurazî der ki: "Kur'an okuyan kişi onu peygamberden dinliyormuş gibi okusun. Zira onu şu anda sizi uyarmak üzere Allah'ın Resûlü okumaktadır."

Gerçi kesin biliyoruz ki Allah'ın Resûlü vefat etmiş, maddî planda onun etkinliği bitmiştir. Ama onun risâleti, onun fonksiyonu, misyonu, yolu, sünneti devam ediyor ve kıyâmete kadar da devam edecektir. Öyleyse sanki şu anda

Allah'ın Resûlü okuyor da biz ondan dinliyormuşuz gibi onu dinleyecek ve okuyacağız. Şunu kesin bilelim ki, böyle okumadığımız, böyle dinlemediğimiz sürece de ondan istifade imkânımız olmayacaktır.

Bu âyet aynı zamanda bizden bize ulaşan bu kitabın âyetlerini tebliğ etmemizi de istemektedir. Allah'ın Resûlü bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurur:

"Allah'ın kitabından her kime bir âyet ulaşmışsa muhakkak ki ona Allah'ın emri ulaşmıştır. O da, bir âyet de olsa Allah'ın kullarına onu ulaştırsın!"

Öyleyse bize Allah'ın kitabı ulaşmıştır. Allah, Resûlü vasıtasıyla, kitabı vasıtasıyla bizi uyarmıştır. Bu kitapla ve bu peygamberle uyarılma şerefine nâil olmuş olan bizler de, uyarıldığımız bu âyetlerle başkalarını uyarmak zorundayız. Dirildiğimiz bu âyetlerle, bizler de başkalarını diriltmek zorundayız. Bize ulaşan bu âyetleri, bizler de başkalarına da ulaştırmak zorundayız; bunu hiç bir zaman hatırımızdan çıkarmayalım.

Ancak burada şunu da söyleyelim ki, geldiği andan itibaren kıyâmetin kopacağı zamana kadar ki insanların tamamı bu kitaptan sorumludur. Tüm insanlık bununla sorumlu tutulacaktır. Bu kitap kendilerine ulaşsın ulaşmasın, bu kitabın varlığından haberdar olsun olmasın fark etmez, herkes bundan sorumlu tutulacaktır. Hambeliler bu görüştedirler. Ancak Hanefîler, "bu kitabın uyarısı kendisine ulaşmamış, bu kitabın uyarısıyla karşı karşıya gelmemiş toplumlar bu kitabın hükümlerini terk etmekten sorumlu olmayacaklardır," derler. Hanefîler, "Übeyy bin Kâ'b'ın hadisi bunun delilidir," derler. Rasulullah'ın hu-zuruna bir kısım esirler getirildi. Allah'ın Resûlü onlara sordu:

"Sizler İslâm'a dâvet edildiniz mi?" Onlar, "Hayır! Bize İslâm ulaşmadı," dediler. Bunun üzerine Allah'ın Resûlü onları serbest bıraktı ve: "Kur'an bana, sizi de, ulaştığı kimseleri de uyarmam için vahy olundu."

âyetini okudu.

Allah, elçisine diyor ki:

"Ey Muhammed! İnanmışlara de ki: "Allah'ın bir milleti yaptıklarına karşılık cezalandıracağı günlerin geleceğini ummayanları şimdilik bağışlasınlar."

"Ey peygamberim! Sen o müminlere de ki: "Ey mü'minler! Sizler Allah'ın günlerinin ***"Eyyamullah'ın"*** bir gün başlarına geleceğini ummayan kimseleri affedin. O müminlere söyle ki, onlar ***"Eyyamul-lah'tan"*** gafil olanları affetsinler." Rabbimiz bu âyetiyle bizleri kâfirlere karşı mühlet tanımaya dâvet

ediyor. Kâfirler karşısında bizi büyük bir sabır örneğine, büyük bir müsamaha eylemine dâvet ediyor. ***“Eyya-mullah”*** konusunda gafil yaşayanlara acımamızı istiyor.

Peki nedir bu ***“Eyyamullah”***? Eyyamullah, Allah'ın günleri, de-mektir. Ne anlayacağız bu Allah'ın günlerinden? Allah'ın günleri; Allah'ın sonuç günleri, Allah'ın helâk günleri demektir. Yeryüzünde Allah'a isyan eden toplumların başlarına gelen helâk günleri demektir. Allah'ın günleri, Allah'ın hayat programını reddederek kendilerince bir hayat yaşamaya ve Allah'la çatışmaya giren toplumların toplu helâk günleri demektir.

Arapların hayatında meydana gelmiş, unutulmayacak büyük tarihî olaylara ***“Eyyamu'l Arap”*** denilirdi. Eyyamullah da, Allah'ın düşmanlarının başına getirdiği belâ günleri, helâk günleri, yahut da dostlarına ulaştırdığı kurtuluş ve yardım günleridir. Allah'ın günleri, kâfirler için ebedî kaybediş, ebedî helâk oluş, mü'minler için de ebedî kurtuluş ve sonuç günleridir. Firavunların başına gelen azabın geldiği gün, Hud'un (a.s) toplumu olan Âd kavminin yerin dibine batırıldığı gün, Sâlih'in (a.s) toplumu olan Semûd'un diz çöktürüldüğü gün, Allah'ın günleridir. Bir toplumu yaptıklarından ötürü cezalandırma günleridir bu günler.

Rabbimiz diyor ki, “ey peygamberim! Söyle mü'minlere, o günlerin kendi başlarına da geleceğini ummayan, o günler konusunda gafil yaşayan, Allah'a isyanlarından ötürü, Allah'ın hayat programını reddetmelerinden ötürü bir gün tıpkı öncekilerin başına gelenlerin kendi başlarına da gelip çatacağını ummayan, hiç beklemeyen, hiç ihtimal vermeyen bu kâfirleri affetsinler. Zira onlar bugünler konusunda gaflet içindedirler. Allah'ın sünneti konusunda gaflet içindedirler. Bir gün Firavunlar gibi helâk olacaklarını hiç düşünmüyorlar. Bir gün Fil ashabı gibi Eyyamullah'a maruz kalıp yenmiş ekin posasına döneceklerini hiç hesap etmiyorlar. İşte Rabbimiz bu âyet-i kerimesinde, bizden böyle bir gaflet içinde olanları affetmemizi, onlara karşı peygamberce bir tavır sergilememizi istiyor.

Ancak unutmayalım ki, âyet-i kerimede bu tür gafil kâfirlerle alâkalı kişisel kavgalara girmememiz isteniyor. Rabbimiz, onların bize karşı yaptıkları kişisel işkenceleri, düşmanlıkları, bize verdikleri sıkıntıları, eziyetleri ciddiye almamamızı, göz ardı etmemizi ve bu yüzden kendilerine gazaplanarak tebliği terk edip onların cehenneme gitmesine göz yummamamızı istiyor. Onlar gafilliklerinden ötürü bize ne ya-parlarsa yapsınlar, nasıl davranırlarsa davransınlar, biz onları cennete kazandırmak için yine de elimizden gelen her şeyi yapmak zorundayız. Çünkü onlar, acınacak bir konumdadırlar ve gaflet içinde bulunmaktadırlar.

15. “Kim yararlı iş işlerse kendinedir; kim kötülük yaparsa kendi aleyhinedir. Sonra Rabbinize döndürülürsünüz.”

Kim salih ameller işler, fıtrata yakışır yararlı amellere koşarsa, o kendisinedir. Salih amel, fıtrata uygun amel demektir. Salih amel, Allah’ın razı olduğu, sevdiği ve emrettiği ameldir. Salih amel, Rasu-lullah Efendimizin hayatında olan, sünnete uygun olan, yâni Rasu-lullah’ın sünnetinde yeri olan ve Allah için yapılmış amel demektir. Sa-lih amel, salih bir imandan kaynaklanan ameldir. Gayr-ı salih amel de imandan kaynaklanmayan, ya da gayr-ı salih bir imandan kaynaklanan ameldir. Salih amel, yaptırıcısı Allah olan amel, gayr-ı salih ameller de yaptırıcısı Allah’tan başkaları olan amellerdir. Öyleyse kim salih amel işler, Rasulullah’la beraber olur, Rasulullah’ın sünnetine sarılırsa, kendisi kazanacaktır. O amellerinin karşılığını kendisi görecektir. İşlediği bu salih amelleri sebebiyle hem dünyada hem de ukbâda mutlu bir hayat elde ederken, yarın öbür tarafta da bu amellerinin kar-şılığı olarak cennete gidecektir.

Kim de kötülük işler, Allah ve Resûlü’nün istemediği kötü amellerin peşine takılır, kötü kimselerle beraber olur, kötülerin arkasından giderse, o da onun aleyhinedir. Kötü amellerin sahibi de hem dünyada bedbaht olacak, hem de sonunda yaptığı bu kötü amellerin hesabını ödemek üzere Rabbinin huzuruna gidecek ve orada cehenneme yuvarlanacaktır.

Küfür kötülüktür, şirk, nifak kötülüktür. Kişinin kendisini Allah’ın görmek istemediği bir ortamda tutması kötülüktür. Yâni kişinin kendisini yaratıcısına, sahibine kulluk ortamından uzaklaştırması en büyük kötülüktür. Allah’ın yasakladığı tüm ameller, tüm tavırlar kötülüktür.

Ama unutmamak lâzımdır ki, kişinin işlediği bu iyilik ve kötülükler sadece bu dünya ile sınırlı değildir. Yaşadığımız bu hayatın so-nunda Rabbimize döndürülecek ve yaptıklarımızın tümünün hesabını vereceğiz. Orada kendi lehimize, kendi menfaatimize uygun olarak iş-lediğimiz iyi amellerden dolayı ebedî cennet kazanırken, kendi aleyhimize işlediğimiz ameller sebebiyle de dünyada bu kötülüklerin altında ezilmekle beraber, âhirette de cehennemi boylayacağız demektir.

16. “Andolsun ki Biz, İsrailoğullarına Kitap, hüküm ve peygamberlik gönderdik; onları dünyalara üstün kıldık.”

Rabbimiz bir zamanlar İsrailoğullarına kitap vermişti. Bu kitap, Tevrat ve İncil’dir. Rabbimiz, İsrailoğullarına değişmeyen esaslar ver-mişti. Onlar onu hayatlarına hakim kılsınlar, hayatlarını onunla düzenlesinler diye Allah onlara kitap vermişti. Bir de kitapla beraber onlara hüküm vermişti Rabbimiz. Allah onlara kitap bilgisi dediğimiz hikmeti verdi. Yani kitabın âyetlerinin nasıl

anlaşılması ve nasıl uygulanması gerektiğinin bilgisini, yani kitaba dayalı sözde ve amelde isâbet vermiştir.

Ya da bu kitap sayesinde, bu kitaba sahip çıkmaları sayesinde hâkimiyet ve hükmetme yetkisi, yeryüzünde iktidar verdi onlara. İsra-iloğullarını tutundukları kitapları sayesinde Firavun oğullarının zulmünden, onlara kölelikten kurtarıp, efendi olarak onların mallarına, mülklerine varis yaptı.

Sadece Ben-i İsrail değil, tarihte kitabına sarılan tüm toplumlara Allah bunları lütfetmiştir. Öyleyse Allah'ın kendilerine lütfedip hikmet ve hâkimiyet, iktidar, güç-kuvvet verdiği toplumlar bu verilenleri Allah yolunda kullanmalıdır. Değilse, Rabbimiz bunları çok kısa bir sü-re sonra onlardan alıverir.

Rabbimiz, "onlara risâlet verdik," diyor. Rabbimiz, İsrailoğulla-rına sayılamayacak kadar peygamberler göndermiş, bu kutlu elçileri vasıtasıyla onlara sayılamayacak kadar rahmet kapıları açmıştır. İs-railoğulları, Allah'ın lütfu ve rahmetiyle pek çok peygamberi uyarıcı olarak aralarında gördüler. Bu peygamberlerin rahmet ve bereketlerinden istifade ettiler. İnsanların böyle kendilerine kulluk örneği olacak elçileri aralarında görmeleri, onları gözleri önünde müşahede etmeleri, onların hayatlarına şâhit olmaları gerçekten büyük bir nîmettir. Ama ne gariptir ki, Allah tarafından kendilerine sunulan bu rahmet kapılarından en az istifade edenler de yine İsrailoğulları olmuştur. Sonra:

"Onları en güzel rızıklarla rızıklandırdık ve onları âlemlere üstün kıldık," diyor Rabbimiz. Allah, çölde onları bıldırcın eti ve kudret helvasıyla rızıklandırmış ve âlemlere üstün kılmıştır.

Yâni bütün âlemlerden daha faziletli kılmıştık sizi! Peki nasıl olmuştu bu? İsrailoğullarının bütün insanlardan üstün kılınmaları, sınıfsal bir üstünlük değildir. Bunun mânâsı, kişisel bir değer kazanma anlamına değildir. Bu üstünlük, onların nîmetler yönünden üstün kılınmalarıydı. Allah onları nîmetlere boğmuştu. Ama biz biliyoruz ki nî-met, nîmet verilenler açısından bir üstünlük sebebi değildir. Çünkü bu tür nîmetler kesbî nîmetler değildir. Yani bunlar, insanların bizzat ken-di gayretleri, bizzat kendi çabaları karşılığında kazandıkları cinsten nî-metler değil, Allah tarafından lütfedilmiş cinsten nîmetlerdir bunlar.

Meselâ şimdi farz edin ki birine el verilmiş, ötekisine verilmemiş. Yâni birisi elli, ötekisi elsiz, çolak yaratılmış. Hangisi üstün şimdi bunların? Allah'ın kendisine el verip öyle imtihan ettiği insan mı üstün, yoksa Allah'ın el vermeyip çolak imtihan ettiği insan mı üstün? Meselâ birisine çokça mal vermiş Allah, ötekisine vermeyip fakir kılmış. Şimdi Allah'ın kendisine bolca mal verip imtihan ettiği insan mı üstün, yoksa Allah'ın mal vermeyip fakirlikle imtihan ettiği insan mı üstündür? Aslında ne o üstün, ne de beriki alçaktır. Bunların

hepsi imtihan konusudur. Allah birini malla imtihan ediyor, ötekisini de malsız imtihan ediyor. Hepsi bu. Kimin üstün, kimin alçak olduğu yarın belli olacak. Çünkü bu verilenler birer imtihan konusudur, birer imtihan sorusudur. Bu sorulara karşı takınılan tavırlara göre, kazanan ve kaybeden yarın ortaya çıkacaktır.

Allah, İsrailoğullarını nîmetlere gark ediyordu. Neden? Herkesten daha çok şükretsinler, herkesten daha fazla itaat etsinler, herkesten daha çok takvalı olsunlar diye. Herkesten daha çok peygamber gönderiyordu Allah onlara. Peş peşe bir peygamberler silsilesinin İs-railoğullarına gönderildiğini biliyoruz. İshak, Yakub, Yusuf, Eyyub, Şu-ayb, Harun, Dâvûd, Süleyman, İlyas, Mûsâ, hepsi bunlara geldi. Böylece İsrailoğulları kendi dönemlerinde çağdaşları içinde en faziletli toplum oldular. Demek ki Allah onları, kitap, peygamberlik ve hükümranlık vererek üstün kılmıştı. Köle iken devlet kurmak, Firavun'un esaretinden ve zulmünden kurtulmak türünde nîmetlerde bulunmuştu Rabbimiz onlara.

Ama şurası hiçbir zaman unutulmamalıdır ki onların bu üstün kılınmaları, Allah'ın onlara lütfettiği hilafet vasfını korumaları ile kayıtlıdır. Yâni böyle ilelebet üstün olacak değillerdi bunlar. Bu, hilafete sahip oldukları müddetçe geçerliydi. Hilafete liyâkatlerini, ehliyetlerini kaybettikleri anda bu üstünlüklerini de kaybetmiş olacaklardı.

Nitekim sonradan ilâhî emirleri çiğnemeleri, peygamberlerine isyan etmeleri, peygamberlerini öldürmeleri, kitaplarını tahrif edip Allah'a verdikleri ahitlerini bozmaları, hilafete sırt dönmeleri neticesinde bu üstünlükleri de tarihe karışıp gitmiştir. Üstelik Cenâb-ı Hak artık onlara karşı hükmünün lânet olduğunu, onların gazap, zillet ve meskeneti hak ettiklerini ilân etmiştir..

Sanki bu âyet bu âyetlerin geldiği dönem Yahudilerine ve kıyâmete kadar her bir dönem Yahudilerine şunu ilân ediyordu: "Ey Ya-hudiler! Bir zamanlar atalarınıza verilen bu imkânları, bu nîmetleri bir hatırlayın. Hatırlayın ki, bir zamanlar bu nîmetlerin hepsi sizdeydi. Din, risâlet, kitap, ilim, üstünlük, liderlik, imâmet sizdeydi. Şimdi ise yaptıklarınızdan ötürü bunlar sizden alınmıştır. Eğer tarihte sahip olduğunuz bu nîmetleri yeniden elde etmek istiyorsanız, bu nîmet şimdi de İslâm'da ve İslâm ümmetindedir. Eğer İslâm'a sahip çıkar, son el-çiye ve son kitaba iman ederseniz, ona yeniden kavuşabilirsiniz."

Sanki Rabbimiz "Bir zamanlar sizler böyleydiniz. Hani o nîmeti ne yaptınız? Neden elden çıkardınız onu? Ne idiniz? Ne oldunuz? Bir düşünün!," diyor.

Demek ki onların, İsrailoğullarının âlemlere üstün kılınışı, kıyâmete kadar ki âlemlere değil, sadece o döneme kadar ki âlemlere bir üs-tünlük olmuştur.

Tabi bizim için de geçerlidir bu. Eğer biz de Rabbimizin bizim hayatımızı düzenlemek üzere bize gönderdiği şu kitabına sahip çıkıp hayatımızı onunla düzenleme gayreti içine girmez, Allah'ın kitabıyla ilgiyi kesersek, Rabbimizin bizim için açtığı en büyük rahmet kapısı olan peygamberinin sünnetine, onun yoluna, onun örnekliğine sahip çıkıp hayatımızı onlarla düzenleme konusunda nankör davranırsak, bir zamanlar İsrailoğullarından aldığı gibi Rabbimizin bu konuda bizden de aldığı o ahde vefalı davranmaz, o hilafete sadâkat göstermez-sek, elbette Allah onu bizden de alıp, ona lâyık birilerini getirir ve bizim de defterimizi dürüverir. Allah buna her zaman kadirdir.

İsrailoğullarına seslenen, ama bizim kitabımızda geldiği için onlardan önce bize seslenen bu âyet bize şöyle diyor: "Ey İsmail oğulları! Ey ümmet-i Muhammed! Ey Muhammed'in (a.s) yolunun takipçileri! Sizler de hatırlayın size olan nîmetlerimi! Bir gün Mekke'-deydiniz. Tek başına yapayalnız ortaya çıkmıştınız. Öyle bir durumdaydınız ki, hiçbir şey bilmiyordunuz. Sonra aranızdan birini elçi seçtim ve o elçiye kitap gönderdim. O elçiye kendi bilgimi gönderdim. Si-zi vahyimle şereflendirdim. Size yol gösterdim."

Evet, o elçi ve o kitapla bizler yolumuzu bulduk. Yolsuzduk, yolumuzu bulduk. Bilgisizdik, Allah bilgisiyle bilgilendik; Allah sayesinde hidâyete ulaştık. Karanlık bir dünyadan aydınlık bir hayata gözlerimizi açtık. Sonra bu Allah elçisinin Mekke'den Medine'ye hicretiyle ufuklar daha da genişledi. Bu mübarek elçinin bu dünyadan öbür âleme hicret etmesinden hemen kısa bir süre sonrasında dünyanın en büyük, en güçlü devletleri bile lokmalar halinde biz Müslümanların ağ-zına sunuldu. Müslümanların önünde yeryüzünün en büyük devletleri birer birer diz çöker oldu. Yeryüzünün en büyük saltanatları ve mülkleri Müslümanların ellerine sunuldu. Peygamberin zuhurundan sonra henüz yüz yıl geçmeden, Çin sınırlarından Atlas Okyanusu sınırları-na, Kafkasya içlerinden Sibirya'ya doğru, Asya ve Afrika içlerine doğru geniş bir bölgede İslâm hakim oldu.

Rabbimiz bu âyetleriyle bize de diyor ki: "Ey Müslümanlar! Hatırlayın hele bir o günleri! O günlerde lütuflar Allah'tandı. Bütün bunları size o günlerde lütfeden Rabbiniz idi. O günlerinizi size Allah nasip etmişti. Hatırlayın o günlerinizi de, haydi bana verdiğiniz sözlerinizi yerine getirin! Ki Ben de size verdiğim ahdimi yerine getireyim. Sizler her şeye rağmen Bana döneceğinize, Benim istediğim hayatı yaşayacağınıza, kitabımla ve peygamberimle diyaloglarınızı kesmeyeceğinize dair Bana söz vermiştiniz. "Rabbimiz Allah" diyeceğinize, hayatınızı Benim kurallarımla düzenleyeceğinize, Benim kitabımı arkanıza atıp şeytanların uydurduğu sistemlerin peşine gitmeyeceğinize dair

Bana söz vermiştiniz. Haydi bana ezelde verdiğiniz bu sözlerinizi yerine getirin! Yeniden kitabıma dönün! Yeniden peygamberimin sünnetine sarılın ki, Ben de sizi tarihte yaşadığınız ve hasretini çektiğiniz o günlere tekrar kavuşturayım. Yeniden sizleri yeryüzünün efendisi yapayım!" Eğer biz bunu gerçekleştirebilirsek, bilelim ki Allah da bize olan vaadini gerçekleştirecek ve bizi tekrar yeryüzünde izzet ve şerefe kavuşturacaktır. Âyet bize de bunları söylüyor.

Kitap hep elimizde olacak, elimizden hiç düşmeyecek. Peygamber sürekli aramızda, hayatımızda canlı olacak. Hayatımız, sözlerimiz, davranışlarımız ve düşüncelerimiz hep kitap ve sünnet kaynaklı olacak. Hayatımıza kitap, sünnet hakim olacak. O zaman Rabbimiz yeniden bize yardım edecek, yeniden elimizden tutacak ve tarihte kaybettiğimiz o eski günlerimizi yeniden bize iade edecektir. Tüm dünya insanlığı karşısında yeniden hakim bir konuma, örnek ve önder bir noktaya getirecektir bizi.

Rabbimiz, hem onlara, hem de bize verdiği nîmetlerini saymaya devam ediyor:

17. "Din konusunda, onlara belgeler verdik; ancak, kendilerine ilim geldikten sonra birbirlerini çekememelikten ayrılığa düştüler. Ey Muhammed! Rabbin kıyâmet günü, ayrılığa düştükleri şeyler hakkında şüphesiz ara-larında hükmedecektir."

Allah'ın dini, Allah'ın yasaları, Allah'ın yolu konusunda apaçık Beyyine'ler verdik onlara. Kitap Beyyine'dir, kitabın âyetleri, Resul Beyyine'dir; Resullerin gösterdikleri mûcizeler Beyyine'dir. "Onlar akıllarını başlarına alıp da Allah'a kulluğa yönelsinler diye, Rablerinin ya-salarına teslim olup hayatlarında onu uygulamaya koysunlar diye peş peşe onlara Beyyine'ler sunduk," diyor Rabbimiz.

Ama onlar kendilerine ilim geldikten sonra birbirlerini çekeme-mezlikten dolayı ihtilaflara, tefrikalara düştüler. Kendilerine kitap geldikten, kitabı tanıdıktan sonra, kitap nîmetine, vahiy nîmetine sahip olduktan, kendilerine elçiler geldikten, kitap ve peygamber bilgisine sahip olduktan sonra birbirlerine hasetlerinden, düşmanlıklarından ötürü ihtilafların içine düştüler.

Âyet-i kerimeden anlıyoruz ki, Müslüman toplumların, Beyyine ile tanışanların, Beyyine'ye muhatap olanların bir hastalığı var. O da, kendilerine Rabblerinden ilim geldikten sonra ayrılığa, kendilerine Al-lah tarafından vahiy geldikten sonra birbirlerine düşmanlıklarından ve hasetlerinden ötürü ihtilaflara

düşmek. Her biri ayrı ayrı gruplar oluşturarak, her bir grup kitabın ayrı bir bölümünü bayraklaştırarak ihtilaf-ların içine yuvarlanmak, kardeşliği, dostluğu unutmak, ümmet olduk-larını unutmak, tek bir Rabbin kulu olduklarını unutmak. İşte Müslüman toplumların tarih içinden en büyük hastalığıdır bu. İşte Rabbimiz, bunun bir tek sebebinden söz ediyor. Neymiş o?

Aralarındaki rekabet duygusu, kendi aralarındaki kıskançlık ve çekememezlik duygusu, bencillik, hizipçilik ve grupçuluk duygusu. Herkesin kendi düşüncesini, kendi yöntemini, kendi yolunu, kendi metodunu, kendi cemaatini, kendi liderini en üstün, en doğru, en haklı görüp, karşısındakileri kötü ve yanlışta görme yanılgısı. Gruplar bir-birlerini ayıran ufak tefek anlayış, metot farklılıklarını sanki temelde ayrılıklarmış gibi görerek birbirlerini tekfir noktasına gidiyorlar.

Biz, İsrailoğullarına kitap ve Beyyineler göndermiştik de onlar ihtilafa düştüler. O Beyyineler, kitaplar konusunda onlar ihtilafa düştüler. Kitap konusunda; kimileri ona iman ederek, kimileri de onu inkâr ederek ihtilaf ettiler. Kimileri onunla yol bularak, yollarını Allah'ın kitabına sorarak, kimileri de onunla ilgiyi keserek ihtilafa düştüler. Kimileri onu arkalarına atarak, kimileri onun yerine başka kitaplar ihdas ederek, kimileri o kitabı gerçekten kendileri için hayat programı bilerek ih-tilaf ettiler. Kimileri, "tamam ben de kitap ehliyim, benim de bir kitabım var, ama ben onu anlayamam, ben onu anlamaktan uzağım. Ben kim, onu anlamak kim?" diyerek, kimileri kitaplarının fonksiyonunu reddederek, "tamam mukaddes bir kitaptır bu, ama hayata karışmamalı, o sadece âhiret işlerini düzenlemeli; işte zaman zaman mübarek gecelerde sevap kastıyla okunmalı!" diyerek kitap konusunda ihtilafa düştüler.

Ama Allah diyor ki, "Peygamberim! Onların aralarındaki ihtilaf konularındaki hükmümü Ben kıyâmet günü vereceğim." Allah bu konudaki kesin hükmünü kıyâmet gününe ertelemiştir. Bu konudaki son hükmü verecek olan ve verdiği bu hükmünü de uygulamaya koyacak olan Allah'tır. Yine insanların ihtilaflarına konu olan çözüm hükmü de bu kitaptan verilecektir. Allah, hükmünü bu kitaptan verecektir. Hüküm mercii, kitaptır. Çünkü Allah yeryüzünde her topluma kitap göndermiş ve her konuda hükmünü zaten vermiştir. İnsanlara o kitaplara sarılmalarını, o kitaba uygun düşünmelerini, o kitaba uygun hareket etmelerini, problemlerini o kitaba arz etmelerini, ihtilaflarını o kitapla çözümlemelerini istemişti. Her topluma peygamberler göndererek o toplumlardan peygamber modelinde bir hayat, peygamber modelinde bir iman istemek şeklinde hükmünü vermişti. Ona benzeyenler, ondan kaynaklananlar doğrudur, gerisi boştur, demişti. Önceden her ko-nuda hükmünü vermişti de, şimdi de bu hükmünü uygulamaya koyacaktır diyoruz, Allah en iyisini bilir.

Eğer Rabbinden daha önceden verilmiş bir söz olmasaydı, mutlaka aralarında hüküm verilmiş olurdu. Yâni eğer Allah onların ecellerini dolduracakları zamana kadar onlar için dünyada yaşama izni vermeseydi, bunların işleri çoktan bitirilmişti. Ya da eğer Allah bu ihtilaf edenler hakkında kimin doğru, kimin yanlış, kimin hak yolda, kimin bâtıl yolda oldukları konusundaki son hükmünü kıyâmet gününe ertelememiş olsaydı, onların işlerini çoktan bitirirdi. Yâni bu dünyada da haklıyı haksızı ortaya koyuverir ve ona göre amellerinin karşılığını onlara tattırıverirdi.

18. "Sonra ey Muhammed! Seni de din konusunda bir şeriat sahibi kıldık, ona uy; bilmeyenlerin heveslerine uyma."

Sonra onların ardından, seni de ey peygamberim emirden, dinden bir şeriat üzerinde kıldık. Yani seni de bir yol, bir usul, bir çığır, bir sistem, bir yöntem, bir hayat tarzı, bir şeriat üzerinde kıldık. O halde sen de ona tabi ol!

Şeriat; Kitap ve sünnetle ortaya konan hayat programıdır. Şeriat, yeryüzünde yaratıcı tarafından ortaya konmuş ve kulların tümünün tâbi olması gereken bir yol, bir sistemdir. Çünkü bu yolu, bu sistemi, bu yaşam biçimini göklerde ve yerlerde yegâne hâkimiyet sahibi olan, göklerde ve yerlerde ne varsa hepsini yoktan var eden Allah koymuştur.

İşte Rabbimiz, bilgisi, hikmeti ve hâkimiyeti gereği sizin için bir şeriat koymuş, sizin için bir yol tayin etmiştir. Sizden önceki peygamberlere, Nuh'a, İbrahim'e, Mûsâ'ya ve Îsâ'ya din olarak, şeriat olarak emrettiği şeyleri size de açıklayıp kanun yapmıştır. O peygamberlere ve onların toplumlarına yasa olarak belirlediği, yapın ve yapmayın buyurduğu şeyleri, sizin için de kanun yaptık, diyor Rabbimiz. Bizden önceki toplumların ve peygamberlerin her birine yeni bir şeriat vermişti. Kendilerine yeni bir şeriat verilmeyen öteki peygamberler ise, bunların şeriatlarını tebliğle görevlendirilmiş peygamberlerdir. Kur'an'ın başka yerlerinde görüyoruz ki, Rabbimiz tüm peygamberlerine kendilerine gönderdiği şerîatine uymalarını, sadece ona tâbi olmalarını, onu hayata hakim kılmalarını emretmiştir.

"O peygamberlere, hak dinin, İslâm dininin emir ve yasaklarını yerine getirin! Bu hususlarda ayrılığa düşmeyin," diye emrettik. "Yani Hz. Adem'den bu yana tüm peygamberlere gönderilen bu dinin asılları konusunda, Allah'ın varlığı ve birliği, sadece Allah'a ibadet konusunda, kitaplara, peygamberlere ve âhiret gününe iman konusunda tefrikaya düşmeyin ve onu koruyup yaşatın," diye emrettik.

Şûrâ sûresinde de Rabbimiz bu hususu anlatırken şöyle buyurur:
"Allah, Nuh'a buyurduğu şeyleri size de din olarak buyurmuştu."
(Şûrâ 13)

Rabbimiz, "öncekilere yaptığımız gibi sizin için de bir şeriat koyduk," buyuruyor. Şeriat, takip edilen yol, üzerinde yürünülen yol ve hayat programı, uyulması gereken anayasa demektir. "Teşrî" anayasa; "şârî" de yasa koyucusu demektir. Şârî, yâni yasayı koyan Allah'tır ve Allah'ın koyduğu bu yasanın adı da şeriattır. Bundan önceki âyetlerde kâinatta yegâne velinin Allah olduğu, kulları adına karar verme konusunda, ihtilafları halletmesi ve hükmetmesi konusunda tek mer-cînin kendisi olduğu anlatılmıştı. İşte burada da Rabb, İlâh, velî ve ha-kim olarak koyduğu anayasadan söz ediyor. Sonra da, "dini ikame edin, dini ayağa kaldırın," diyor.

"Din bir hayat programı, bir yaşam biçimidir. Din, bir toplumun uymak zorunda olduğu kanunlar manzumesidir. Bu mânâda komünizm, kapitalizm, sosyalizm ve demokrasi de bir dindir. Bunlar, insanların ortaya attıkları bâtıl dinler ve sistemlerdir. Kâfirûn sûresindeki, "De ki, "ey kâfirler! Sizin dininiz sizin, benimki de benim olsun!" âyeti bunu anlatır. Rabbimiz önce "ey kâfirler!" dedi, sonra da "sizin dininiz sizin olsun," dedi. Peki kâfirin dini var mıdır ki, Rabbimiz böyle buyurdu? Elbette dinsiz, yani kanunsuz, yolsuz, sistemsiz bir toplum düşünmek mümkün değildir. Öyleyse bunun mânâsı, sizin kanunlarınız, sizin sisteminiz sizin olsun, benimki de benim olsun, demektir.

Yine Yusuf sûresinde, ***"Kralın dinine göre kardeşini alıkoyması Yusuf'a yakışmazdı"*** âyet-i kerimesinde anlatılan kralın dininden maksat da, kralın sistemi ve o toplumda yürürlükte bulunan kralın ceza kanunlarıdır. Öyleyse Allah kanunlarını, Allah ya-salarını, Allah'ın ceza kanunlarını uygulayan bir toplum Allah'ın dininde, başkalarının kanunlarını, başkalarının ceza yasalarını uygulayan toplum da kanunlarını uyguladığı kimselerin dinindedir.

Zümer sûresindeki, ***"Dikkat edin, hâlis din, (katışıksız din) Allah'ın dinidir."*** âyeti de bunu anlatır. Başkalarının dini de vardır, ama onlarınki katışıklı bir dindir. Yâni hayatın bazı bölümlerine Allah, öteki bölümlerine de başkalarının kanunları karışır. ***"Allah katında gerçek din Allah'ın dinidir."*** âyetinde de ifade edildiği gibi, hayatın tümüne karışan din, Allah'ın dinidir.

Allah diyor ki, "dini ayağa kaldırın, dini ikame edin!" Yâni toplum hayatının her bir biriminde Allah'ın dini hakim olsun. Hukukta, ekonomide, siyasette, kılık-kıyafette, eğitimde ve hayatın her bir kademesinde Allah'ın arzuları hakim olsun. Bundan anlıyoruz ki, Allah'ın dinini, Allah'ın bu şeriatını sadece yaşamak, onu başkalarına tebliğ etmek yetmemektedir. Ayrıca onu ayağa kaldırmak, toplumda o kuralları uygulamaya koymak zorundayız.

Bir adam için, "O devletini kurmuştur, hükümetini ikame etmiştir" demek, o kişinin sadece kafasındaki devlet modelini çevresine an-lattığı ve

halkın da onun kafasındaki bu hükümet modelini beğendiği anlamına gelmez. Ya ne anlama gelir? O kişi bulunduğu ortamda ka-fasındaki hükümet modelini bütün kurumlarıyla işletmeye başlamış, o ülkedeki toplum da onun yasalarına tâbi olmuş, mahkemeler kurulmuş, idari kurumlar onun emrine bağlı olarak işlemeye başlamış demektir. İşte ikame bu anlamadır. Nitekim Rabbimiz: "Namazı ikame edin," buyurur. Bu emirden sadece namaza çağrıda bulunmak ve onu insanlara tebliğ etmek anlaşılmaz. Bu emirden, namaz ortamı hazırlamak, namazın önündeki barikatları kaldırmak ve tüm mü'minlerin bütün şartlarına uygun bir biçimde namazı kılmaları ve toplumda uygulamaya başlamaları anlaşılır.

Öyleyse dinin ayağa kaldırılması da dinin tam anlamıyla toplumda uygulanmasını, toplumun her alanında dinin emirlerinin geçerli olmasını, dinin bütün kurumlarıyla birlikte yaşanmasını, hayatın her kademesinde hakim olmasını ve toplumun her probleminin dinin emirleri istikâmetinde çözümlenmesini sağlamak anlamına gelecektir.

Bu âyet-i kerimeden peygamberlerin şu iki vazifeyle görevlendirildiklerini anlıyoruz:

1. Allah'ın dininin hakim olmadığı toplumlarda Allah'ın dinini hakim kılıp ayağa kaldırmak,

2. Eğer toplumda Allah'ın dini hakimse onu ayakta tutmaya devam etmektir. Peygamber yolunun yolcusu olan bizler de işte bu iki görevle görevliyiz.

Âyet-i kerimeden anlıyoruz ki, mutlak sûrette hayata hakim kı-lınsın, toplumun hayatında uygulanarak ayağa kaldırılsın diye Rab-bimizin elçilerine ve onlar vasıtasıyla bize gönderdiği din, tüm peygamberlerde aynı dindir. Bu peygamberlerin şeriatlerinde farklılıklar olsa da, temelde dinleri aynı dindir. Bu dinin adı İslâm'dır, hepsinin adı Müslüman'dır ve hepsinin dini temelde aynı dindir. Rabbimiz, hep-sine de bu dini hakim kılıp ayağa kaldırmayı emretmektedir. Eğer bu dinin şeriatı, bu dinin yasaları, bu dinin emirleri hayata hakim kılınıp toplumun tüm problemleri onunla çözümlenecek hale getirilmezse, ya da insanlar bu dine inanır ama o dinin şeriatı reddedilecek olur, yani dine inanılacak ama onun hükümlerinin uygulanması reddedilecek olursa, o zaman Allah korusun St. Paul'un şeriatsız bir din ortaya koyarak Hz. Îsâ'nın dinini ortadan kaldırdığı ve de Hz. Îsâ'nın ümmetini sonunda dinsiz bıraktığı gibi, bu din de, bu dinin mensupları da yok olup gidecektir.

Şeriat, dinin hayatta uygulanma şeklidir. Hayatta uygulanmayan bir din de yok olmaya mahkum olacaktır. Bu dinin mensupları ol-duklarını iddia eden

Müslümanlar da sonunda bu dinin sadece vicdanlara hapsedilen, hayatta uygulanırlılığı olmayan bir takım kuru ah-lâkî kurallar manzumesi olduğunu zannederek, hayatta uygulanan başka dinler, başka şeriatlar, başka sistemlerin varlığını kabul ederek dinleriyle ilgileri kalmayacaktır. İşin acısı, Müslümanlar olarak kendilerini izâfe ettikleri din de Allah'ın dini olmaktan çıkacaktır. Zira Allah âyet-i kerimesinde son derece açık bir biçimde şöyle buyurur: "Benim dinimi ikame edin, benim dinimi uygulayarak ayakta tutun. Uyguladığınız, hayatınıza hakim olan din benim dinim olsun. Hayata geçirilmiş din, benim dinim olsun. Değilse sizler benim dinimde değil, başkalarının dinindesiniz demektir."

Bunun yanında, sadece Allah'ın belirlediği yasalara şeriat den-mez, Allah'tan başkalarının yasalarına da şeriat denir. Bakın yine Şû-râ sûresinde şöyle buyurulur:

"Yoksa, Allah'ın dinde izin vermediği bir şeyi onlara meşru kılacak ortakları mı vardır? Eğer kesin yargı bu-lunmayacak olsaydı aralarında hemen hükmedilirdi. Doğ-rusu, zalimlere can yakıcı azap vardır."
(Şûrâ 21)

İnsanlar kendilerine Allah'la beraber, ya da Allah berisinde Allah'ın kendilerine izin vermediği konularda onlara din koyacak, şeriat belirleyecek ortaklar mı bulmuşlar? Onların Allah berisinde, Allah'ın dışında hüküm, kanun koymada, din, hayat programı belirlemede, şe-riat va'z etmede Allah'a ortak kabul ettikleri bir kısım varlıklar mı vardır ki, onların koydukları kanunlara itaat etmeye çalışıyor, onların belirledikleri yasaları uygulamaya çalışıyorlar? Allah'tan başka onların Allah'a ortak koştukları bir kısım şerikleri, şürekâları mı vardır ki, onların ortaya attıkları akidelere, nazariyelere iman ederek onlara riâyet etmeye çalışıyorlar? İnsanların böyle din koyan, yasa belirleyen şerikleri mi var ki, kişisel ve toplumsal hayatlarını düzenlemede onların dinlerine, onların şeriatlerine, yasalarına müracaat ediyorlar? Hukukta, eğitimde, siyasette, yönetimde, mahkemelerde hep onların kanunlarını esas almaya çalışıyorlar. Bakın Rabbimiz, âyet-i kerimede bunların ortaya atıp insanlara empoze ettikleri kanunlarına, yasalarına, sistemlerine ve hayat programlarına da din diyor. "Onlar, Allah dini dururken size din mi koyuyorlar," buyuruyor.

Dikkat ederseniz, önceki âyetlerde Rabbimiz kulları için şeriat belirlediğini anlatmıştı. Kur'an'daki emir ve yasaklarının pratik hayatta uygulanması adına kullarına şeriat belirlediğini ve bu konuda sadece kendisinin yetkili olduğunu, kendisinden başka hiç kimsenin şeriat, din belirlemeye ve yasa koymaya hak sahibi olmadığını anlatmıştı. Burada da Rabbimiz, kendisinden başka şeriat belirleyen, kanun, ya-sa koyan kimseleri ve bunların koydukları dinlere, bunların ortaya at-tıkları şeriatlere tâbi olan müşrikleri anlatıyor. Yani

bu insanların Allah'tan başka Rabbleri mi var ki onlara din belirlemeye kalkışıyor, on-lar adına hayat programı tespit etmeye kalkışıyorlar?! Allah'ın izin ver-mediği şeyleri onlara meşrû mu kılmaya çalışıyorlar!? Allah'ın kulları adına tanzim buyurduğu kanunları bırakarak, diledikleri gibi insanlara, Allah kullarına kanun yapmaya kalkışıyorlar, öyle mi!? Allah'ın haram kıldığı şeyleri helâl kılarak, Allah'ın helâllerini de haram kılarak şeriat koyuyorlar, öyle mi!? Kendilerini şârî görüyor, teşrî hakkının kendilerinde olduğunu mu iddia etmeye kalkışıyorlar!? "Hâkimiyet bizdedir" diyorlar, öyle mi!?

"Ey kullarım! Şunu hiç bir zaman hatırınızdan çıkarmayın ki, böyle yaparak, Allah'ın izni olmadığı halde, Allah'ın kanunlarını, Allah'ın şeriatını görmezden gelerek yeryüzünde şeriat belirlemeye, kanun koymaya çalışan bu tür tâğutların şeriatlerini, onların kanunlarını uygulamaya çalışanlar, gerçek Rabbleri olan Beni bırakıp, Benim dinimden çıkıp, bu şeriatleri ortaya koyanları Rabb kabul edip, bunları sanki Benim ortaklarımmış gibi kabul edip bu kimselere kulluk etmeye çalışan kimselerdir. İnsanların ortaya attıkları tüm sistemler, tüm kanunlar, şeriatler, tüm hayat programları bilesiniz ki Allah'ın dininin kar-şısında ortaya atılmış birer yeni dindir. Onlar nasıl ki Allah'ın izni olmadan, Allah'ın dinine rağmen bu dinleri ortaya koyarak küfretmişlerse, Allah'ın izni olmadan onlara uyanlar, onların bu hayat programlarını uygulayanlar da, aynen onların dinlerine uymuş ve şirke düşmüş kimselerdir." Âyet çok açık ve net bir biçimde bize bunu anlatır.

Kanun koyanlar için de, şeriat belirleyenler için de, Allah dinini, Allah şeriatını bırakıp da insanların belirledikleri bu şeriatleri uygulamaya çalışanlar için de bu öyle büyük bir suç ki, eğer fasıl kelimesi ol-masaydı, Allah onların tamamının defterini dürerdi. Fasıl kelimesi; ya-ni azabın belli bir süreye kadar ertelenmesi sözü, Allah tarafından e-zelde verilmeseydi, onların işi bitikti. Eğer Allah sevap ve cezanın âhi-ret günü açıklanacağına, her şeyi kıyâmet günü açıklayıp ortaya dökeceğine, haklıyı ve haksızı, hak yolda olanı ve bâtıl yolda gideni kıyâmet günü açıklayıp aralarında kesin hükmünü o gün vereceğine dair söz vermemiş olsaydı, bu kâfirlerin defterleri çoktan dürülmüş o-lurdu.

Eğer Rabbimiz bu kâfirlerin defterlerini dünyada dürüp, mü'-minlerin de haklılığını dünyada ilân edip mükafatlarını dünyada verseydi, o zaman araları kesinlikle ayrılacaktı. Hakla bâtılın, haklıyla haksızın arası ayrılacaktı. Her şey ortaya dökülecekti. Ama Allah böyle murad etmemiştir. Bu, bu dünyada değil öbür tarafta olacağı için, bu müşrikler şu anda bu şirklerine rağmen yaşama imkânı bulabilmektedirler. Şimdilik yaşasınlar bakalım, pek yakında başlarına nelerin geleceğini anlayacaklar!

Rabbimiz, peygamberine ve onun şahsında bize diyor ki, "size takip edeceğiniz bir yol, bir şeriat, bir hayat tarzı belirledik. Siz ona uyun ve kesinlikle

bilgisizlerin hevâ ve heveslerine uymayın. Allah'ın şeriatını tanıyan, Allah'ın yolunu bilen birisinin başkalarının şeriatına uyup tâbi olması kesinlikle mümkün değildir. Ama Allah'ın şeriatını bil-meyen, tanımayan kişi, ya kendi hevâsına, ya da başkalarının hevâ ve heveslerine uyacaktır. Çevremizde bir tek insan bile kalmasa, toplum bizden farklı şeyler istese de, biz yine de Rabbimizin yasalarına uymak, onlar istikâmetinde bir hayat yaşamak zorundayız; âyet-i kerime bize bunu anlatıyor.

19. "Şüphesiz onlar seni Allah'tan müstağni kılamazlar. Doğrusu zalimler birbirlerinin dostudurlar. Sakınanların dostu ise Allah'tır."

Tüm dünya birleşse dahi, seni Allah'tan ve Allah'ın yasalarını uygulamaktan müstağni kılamazlar. Onlar Allah'a karşı sana hiçbir fayda sağlayamazlar. Muhakkak ki kendilerini Allah'a kulluk makamından uzaklaştırıp ya kendi hevâlarını, ya da başkalarının hevâ ve heveslerini putlaştıran zalimler birbirlerinin velisidirler. Birbirlerinin tan-rısı ve kuludurlar. Onlar, Allah yasalarını bırakıp birbirlerinin yasalarını uygulayarak birbirlerine kulluk yapmaktadırlar.

Sakın ha peygamberim, bazı mülâhazalarla, meselâ bu adamların gönüllerini kazanayım, bunların desteğini elde edeyim, bunların teveccühleri benimle olsun diye Rabbinin yolunu, Rabbinin şeriatını uygulamaktan vaz geçip onların hevâ ve heveslerine uyarak kendini çok büyük bir tehlikenin içine atma. Eğer böyle yapacak olursan, bilesin ki Rabbinin azabından seni hiç kimse kurtaramaz. Allah'a karşı hiç kimsenin sana yapabileceği bir şey yoktur. Eğer bir kişi Allah'a ve Al-lah'ın dinine karşı ters düşerek, Allah'ın şeraitine rağmen, Allah'ın ki-tabına rağmen birilerinin şeriatlerine, birilerinin kanunlarına, yasalarına ve arzularına tâbi olmaya ve onlara kulluk ederek, onları kendisinden razı etmeye çalışırsa, o kimseyi hiçbir güç ve kuvvet Allah'ın azabından kurtaramaz.

İşte böyleleri zalimlerdir. Bunlar, hem kendilerine, hem Allah'a, hem Allah'ın kitabına, hem peygambere, hem de tüm çevrelerine zul-meden kimselerdir. Çünkü küfür ve şirk, yeryüzünde en büyük zulüm-dür. Allah kendilerini kulluk makamında görmek istediği halde kendilerini Rabblerine kulluk ortamından çıkarıp ya kendilerinin, ya da çevrelerinde Allah berisinde birilerinin kulu-kölesi konumuna düşürenler, yeryüzünde en büyük zalimlerdir. Bunlar birbirlerinin de velisidirler. Muttakîlerin velisi Allah'tır, ama bunların velisi insanlardır. Mü'minler, Allah'ın kararlarını uygularken bunlar birbirlerinin kararlarını uygularlar. Allah kendisini velî bilip kendi kararlarını uygulayan müminlere yardım edecek, onlar adına aldığı kararlarla onların hayatlarını hem dünyada güzelleştirecek, hem de âhirette onlara çok mutlu bir hayat nasip edecektir. Ama zalimlerin velâyeti altına giren, onların kanunlarını uygulamaya çalışan zalimlerin velileri de, onlar adına aldıkları ka-rarlarla onları

hem dünyada perişan edecek, hem de âhirette cehenneme yuvarlanmalarına sebep olacaklardır.

20. "Bu Kur'an, insanlar için belgeler; kesin olarak inanan millet için doğruluk rehberi ve rahmettir."

Bu kitap insanlar için basirettir. Basiret sahibi olmak isteyenin mutlaka bu kitapla beraber olması gerekir. Bu kitabın içindeki basiretlerden istifade etmesi gerekir. Bu kitapla beraber olmayan kimselerin, basirete ulaşmaları asla mümkün olmayacaktır.

Basiret; görmek, ileriyi görmek, hayrı, hakkı, gerçeği görmek demektir. Vahyin, Allah bilgisinin ortaya koyduğu gerçeğin yüzünü görmek, gerçekle alâkalı görüş sahibi olmak demektir basiret. İşte bunun yolu bu kitaptan geçer. Çünkü bu kitap, tüm insanlık için be-sâirdir. Sadece mü'minler için değil, bu kitap kâfirlere de gerçeği gösterir. Kâfirlere de geleceği beyan eder. Meselâ nasıl? Bu kitap kâfirlere der ki: "Ey kâfirler! Eğer sizler Allah'ın istediği, bu kitabın tarif ettiği gibi bir hayatı yaşamaz, Allah'ın size gönderdiği bu basiretlerle ilgi kurmaz, bu kitabın sizden istediği iman ve teslimiyeti gerçekleştirmez-seniz, o zaman kesinlikle bilesiniz ki geleceğiniz ateştir. İleriniz azaptır. Sonunuz cehenneme yuvarlanmaktır." Böylece onlara da gelece-ği göstererek, onları da hakikatle yüz yüze getirerek, bu kitap onlara da besair olur.

Kâfirlerin önünde böyle dayanılmaz bir ateşin olduğunu haber veren bu kitap, mü'minlerin, iman eden ve salih ameller işleyenlerin önünde de, gözlerin görmediği, kulakların duymadığı ebedî bir cennet ve saadetin olduğunu haber veriyor.

Bu kitap besâirdir. Hem mü'minlere, hem de kâfirlere dünya hayatındaki saadet ve şekâvet yollarını, mutluluk ve bedbahtlık yollarını gösterip açıkladığı gibi, yaşadığımız bu hayatın sonunda gideceğimiz âhiret hayatında ebedî kazanç ve ebedî kayıp yollarını da gösterip açıklamaktadır. Mü'min-kâfir, tüm insanlığı mutlak gerçeklerle yüz yüze getirmektedir.

Rabbinizden size basiretler gelmiştir. İşte bütün bu anlatılanları anlayabilmeniz için, Rabbinizden size kalp gözleri gelmiştir. Basar, basiret, önümüzü gösteren, yolumuzu aydınlatan, nerede nasıl davranacağımızı, hayatımızın her bir birimini nasıl düzenleyeceğimizi gösteren, anlatan, yolumuzu açan, aydınlatan nûrdur, ışıktır, yol göstericidir. Rabbinizden apaçık âyetler geldi size. Size kalplerinizi, gözlerinizi, kulaklarınızı açan âyetler geldi. Ben sizi zorla Müslüman yapacak değilim. Bana inanmanız, bana teslim olmanız ve kendi lehinize hükmetmeniz için ben tüm sebepleri, tüm vasıtaları yarattım. Bundan önceki âyetlerde anlattığım gibi dışınızda ve içinizde yığınlarla görsel âyetler yaratıp onları size arz ettim. Bir de işitsel âyetler denen şu Kur'an

âyetlerini gönderdim. Tüm bu yarattığım âyetlere intibak e-debilecek, onları anlayıp değerlendirebilecek, göz, kulak ve kalp ver-dim size.

Artık siz bilirsiniz, ister iman eder kendi lehinize hükmeder, ister küfreder, tüm bu âyetlere karşı kör ve sağır davranır, sonucuna kendiniz katlanmanız şartıyla aleyhinize hükmedersiniz. Unutmayın ki, inanmanız da küfretmeniz de sizin içindir. Allah'ın sizin imanlarınıza da, amellerinize de ihtiyacı yoktur. Ne yaparsanız kendi lehinize ve aleyhinizedir.

En'âm sûresi 104. âyette, Rabbimiz bu kitabın basiretler olduğunu anlattıktan sonra buyurur ki:

"Kim görür, hadiselere bu basiretlerle bakar, bu gözlükleri kullanırsa kendi lehine hükmetmiş; kim de körlük yapar, bu gözlükleri kullanmak istemez ve hadiselere bu âyetlerle bakmak istemezse o da kendi aleyhine hükmetmiş, kör kalmayı tercih etmiş demektir."

Kur'an besair, nûr, hidâyet ve Furkân'dır. Hani arabanızla geceleyin bir yere giderken arabanın farlarını yakıverince önünüz aydınlanır, köprüyü, virajı, tehlikeyi böylelikle anlarsınız ya, işte Kur'an da böyle bir nûrdur, Furkân'dır. Olaylara Kur'an'ın gözlüğüyle bakıverdiniz mi, o her şeyi size fark ettiriverecektir. Ama Kur'an'dan habersizsek, olaylara Kur'an'la bakamazsak, aile hayatımızı, toplum hayatımızı, hukukumuzu, eğitimimizi, kazanmamızı, harcamamızı, sosyal ve siyasal yapılanmalarımızı, ekonomik düzenlemelerimizi Kur'an kaynaklı, Kur'an gözlüklü düzenlemezsek, tüm bunları Kur'an'ın gözetiminde yapmazsak, işte o zaman aydınlığa çıkmamız mümkün olmayacaktır.

Hangi insan, hangi toplum, hangi aile Kur'an'la birlikte problemleri çözmeye çalışır, Kur'an kaynaklı problemlere yaklaşmayı prensip edinir, "bu konuda Allah ne diyor? Kur'an ne diyor?" diyerek Allah'ın kitabına müracaat eder ve çözümü Allah'ın kitabında arar, Kur'an'la görmeye, Kur'an'la bakmaya çalışırsa, mutlaka aydınlığa ve hayra ulaşır. Bu aydınlığa ulaşması sonunda kendi lehine olacaktır. Yâni dünyada aydın, mutlu bir hayat elde etmiş olacaktır.

Öyleyse ey Müslümanlar! Ekonomiyle ilgili bir derdiniz mi var? Ekonomik hayatınızı aydınlığa, düzlüğe çıkarmak mı istiyorsunuz? Hukukunuzu aydınlığa çıkarmak mı istiyorsunuz? Eğitiminizi düzlüğe çıkarmak mı istiyorsunuz? Aile hayatınızı, toplum hayatınızı, gecenizi, gündüzünüzü, bugününüzü, yarınınızı, namazınızı, orucunuzu, zikrinizi, fikrinizi, dünyanızı, âhiretinizi aydınlığa çıkarmak mı istiyorsunuz? O halde problemlere basiretlerle bakmak zorundasınız. Tüm bu problemleri basiretlerle, yâni Kur'an âyetleriyle çözümlemek zorundasınız.

Ama Allah böyle basiretler gönderdiği halde kim de körlüğü tercih eder, kör olmayı, kör kalmayı tercih ederse, o da kör olmaya ve kör kalmaya mahkumdur. Allah'ın kitabına gözlerini kapayan, kitapla ilgilenmeyen, problemlere kitapla çözüm aramayan toplum kör kalmaya mahkumdur. Karanlıklar, bunalımlar, çözümsüzlükler ve çaresizlikler içinde bocalamaya mahkumdur. İşte şu anda Kur'an'dan kaçan ve basiretlerin dışında başka yerlerde çözüm arayan toplumumuzun ne yapacağını şaşırmış bir vaziyette çırpındığını, bocaladığını görüyoruz. Her şeyimiz bozuk, her şeyimiz çözümsüz…

Problemlere çözüm arayan idareciler de her şeyi denemeden, ama Kur'an'a müracaat etmemeden yanalar. Böyle adamlara, yâni Kur'an'ın tabiriyle kör, sağır ve dilsiz insanlara neyimizi emanet edebiliriz ki? Hangi işimizi emanet edebiliriz bunlara? Bu adamlar bizim için ve bu ülke için ne yapabilirler? Kur'an'dan kaçan, Kur'an'ın çözümlerinden habersiz olan bu insanlar neden kurtarabilecekler ki bizi? Açlıktan kurtarabilirler mi? Bunalımlardan kurtarabilirler mi? Karanlık ve sömürgeci güçlerin egemenliğinden bizi kurtarabilirler mi? Bizi aydınlığa, düzlüğe çıkarabilirler mi? Hani yıllardır bu iddiada olanlar, yıllardır bize bunları vaad edenler bugüne kadar ne yapabildiler bizim için? Bizi karanlık ve egemen güçlere satmanın dışında, biraz daha onlara borçlandırarak sırtımıza ipotekler koymanın ve onların kucağına itmenin dışında, bizi onlara peşkeş çekmenin dışında ne yaptılar?! Söyleyin ne yaptılar bu Kur'an düşmanları?

"Benim Kur'an'a ihtiyacım yoktur! Bizim böyle bir kitaba ihtiyacımız yoktur! Ben toplum problemlerini kendi gücümle, kendi bilgimle çözerim! Ben bu problemleri A.B.D ile, A.E.T ile çözerim!" diyerek Kur'an'dan kaçan, Allah'ın çözüm önerilerini beğenmeyen, basiretlerle ilgilenmeyen bu körlere daha ne zamana kadar bel bağlayacağız! Daha ne zamana kadar bunları, bu basiretsizleri Allah'a tercih edeceğiz! Allah bu topluma basiret versin, şuur versin inşallah.

Kur'an, basirettir. Hadiselere Kur'an'la, Kur'an'ın gözlüğüyle bakan kimseyle ona karşı kör ve sağır kesilen kimse çok farklıdır. Peygamberimizin, ***"Mü'minin ferasetiyle yol bulun, çünkü o Allah'ın nûruyla bakar"*** hadisi de işte bu gerçeği anlatır. Hadiste anlatılan nûr da Kur'an'dır. Bir mü'min gaybı bilmez, bilemez. Allah onu kullarına açmamıştır. İşte mü'min, gaybı bilmediği, geleceği göremediği için ona Kur'an sayesinde basiretler vermiştir Rabbimiz. Ya-ni ilerisini Kur'an'la değerlendirip adımlarını sağlam atması, kararlarını düzgün vermesi ve hata etmemesi için Rabbimiz bu kitabın âyetlerini onlar için basiretler kılmıştır. İleriyi bu kitabın âyetleriyle görsünler, ile-riye bu kitabın âyetlerinin gözlüğüyle baksınlar, hayatın problemlerini onunla değerlendirip çözsünler, hayatlarını onunla düzenlesinler ve hata etmesinler, yanlışa

düşmesinler, isâbet güçleri artsın diye Rabbi-miz bu kitabın âyetlerini göndermiştir.

Zira, yeryüzünde ‘sünnetullah’ dediğimiz Allah yasaları işlemektedir. Yeryüzünde işleyen bu Allah yasalarını bilen kişi, olayları tahlil ve geleceği düzenleme konusunda elbette basiret sahibidir. Kur’an’la, basiretle beraber olan kişi elbette her şeyi iyi bilecek ve ki-tap sayesinde onun bakışı keskinleşecektir. Meselâ şu anda ben desem ki, yakında şu yeryüzünün en büyük şeytanı, yeryüzünün en büyük teröristi ve kan içicisi Amerika yıkılacaktır. Anlarsınız ki bu benim tavrım asla gaybı bilmek değil, gaybdan haber vermek değil Allah ya-salarını bilmektir. Allah’ın yeryüzünde koyduğu yasaları bilen birisi bu-nu çok rahat anlayacaktır. Çünkü Â’râf’ta anlatıldığına göre Rabbimiz, her insan için nasıl bir ecel tayin buyurmuşsa, aynı zamanda toplumlar için de bir ecel tayin buyurmuştur. Bu, Allah’ın yeryüzünde koyduğu bir yasadır. Toplumlar adalet üzerine kuruldukları zaman onların ömürlerinin biraz daha uzun olacağı, ama zulmetmeye başladıkları zaman da onların ecellerinin ve sonlarının yaklaştığını Allah kitabında haber vermektedir. Şimdi olaylara Allah’ın kitabıyla bakabilen birisi olarak benim bunu bilmem çok normaldir ve bu asla gaybdan haber vermek de değildir.

Madem ki bu kitabın âyetleri basirettir, o halde hadiselere bu kitabın gözlüğüyle bakabilen kimseyle bu kitabın âyetlerine karşı kör ve sağır kesilen kişi elbette birbirlerinden farklı olacaklardır.

Meselâ kitaptan bir âyet öğrendikten sonra o âyeti öğrenmeden önceki bakışım değişiveriyor. Bir âyet öğreniyorum Allah’ın kitabından ve artık suya bakışım değişiyor. Başka bir âyet öğreniyorum veya başka bir gözlük takıyorum gözüme, bu defa bu âyetin konu edindiği kadına bakışım değişiyor. Bir başka âyet öğreniyorum, mala bakışım değişiyor. İstikbâl anlayışım değişiyor, kazanma-harcama an-layışım, ihtiyaç anlayışım, zenginlik-fakirlik anlayışım, ikram, infak, sevgi ve nefret anlayışlarım değişiveriyor.

Meselâ Nisâ’yı, Ahzâb’ı tanıdıktan sonra benim dünkü kadın anlayışım, kadına bakışım tamamen değişti. Dün sokakta kapalı bir kadın gördüğüm zaman seviniyordum. Çok şükür sokaklarımızda ka-palı kadınlar da dolaşmaya başladılar diye seviniyor ve onlarla iftihar ediyordum. Ama bu sûreleri öğrendikten, yani hadiselere Kur’an’ın bu sûrelerinin gözlüğüyle bakabilecek noktaya geldikten sonra şimdi bu tür kapalı kadınları sokakta gördüğüm zaman üzülüyor ve onlara acı-yorum. “Ne işi vardı bu mü’minelerin bu sokaklarda? Keşke vakarla evlerinde oturup Rabblerinin arzusuna teslimiyet gösterselerdi,” di-yorum.

Bir adam görüyorum, okuduğum, öğrendiğim bir âyeti onun yüzünde okuyor ve seviyorum onu. Bağrıma basmak geliyor içimden onu. Bir başkasını görüyorum, okuduğum âyetler sanki yüzünde canlanıyor ve içimden alçak diye bağırasım, yüzüne tüküresim geliyor. Bir alış-veriş görüyorum, öğrendiğim âyetler, gözüme taktığım gözlükler hemen onun fâiz olduğunu ve böyle bir alış-verişe girmemem gerektiğini söylüyor. Bir eğitim sistemi görüyorum, okuduğum âyetler, ya da gözüme taktığım gözlükler onun tamamen vahiy kaçkını, materyalist bir eğitim sistemi olduğunu söylüyor. Ne kendimi, ne de çocuklarımı kesinlikle böyle bir eğitime teslim etmemem gerektiğini söylüyor. Ayırıyor bunları kalbim. Gözlerim bunları fark ediyor. Vahiyle bütünleşen basiretim bunları ayrıştırıyor.

Bir şişe içki, dünyanın en kaliteli içkisi de olsa, birileri ona ulaşmak için Avrupalara kadar gitmeyi göze alsa da, benim için imrenilecek bir şey değildir. Zinadan nefret ederim. Çuvallarla da olsa haram para zerre kadar ilgimi çekmez benim. Çünkü Allah'tan basiretler geldi bana. Allah'tan gözlükler geldi bize. Rabbimiz gönderdiği bu ba-siretleriyle bir kısım şeyleri bize sevdirdi; biz onları severiz. Bir kısım şeylerden de nefret ettirdi, biz onlardan da nefret ederiz.

İşte iki bakış… Birisi hadiselere Kur'an'ın gözlüğüyle bakabilen insanın bakışı, ötekisi de hadiselere kendi hevâ ve heveslerinin gözlüğüyle bakışı.

Hz Ömer kendi döneminde İran'a Müslümanlardan bir elçi gönderir. Elçi, Kisra'nın sarayına girer. Kisra'nın sarayında yerler ipek ve atlas halılarla döşelidir. Birilerinin gözlerini kamaştıran bu ihtişamlı sergiler ve halıların üzerinde yürüyen sahâbe zayıf, cılız, ama alabildiğine vakûr ve başı dik bir şekilde yürümektedir. Birilerinin bakmaya bile kıyamadığı bu halıların üzerinde Kisra'ya doğru yürürken, mızrağıyla halıları dele dele Kisra'nın huzuruna yaklaşıyordu. Herkes hayretten donakalmıştı bu manzara karşısında. O debdebe ve âlâyişe değer verenler hayretler içinde o yiğidi seyrederlerken, o sahâbenin kafasında bir tek derdi vardı. O da İran'ın Kisra'sının ve halkının Müslüman olması. Bu büyük dâvâ yanında ne kıymeti vardı gerisinin? İhti-şam içinde yüzen bu insanlar ateşe doğru giderlerken, cehenneme doğru giderlerken, bu halıların, sergilerin ne değeri vardı?

İşte iki bakış. Birisi halıya, kilime, koltuğa, kanepeye, süse, ihtişama, paraya, pula iman derecesinde bir bağlılık, diğeri ise "dünyaya dalarım da, Rabbimi ikinci plana atarım," endişesiyle şiddetle onlardan kaçış. Birisi dünyayı kıbleleştirmiş, dünyaya kul-köle olmuş bir insanın bakışı, ötekisi de âhireti için dünyayı ve dünyalıkların tümünü ayaklarının altına alan mü'minin bakışı.

Aynen bunun gibi, Bizans hükümdarı, karşısında İslâm askerlerini görünce hayret ve dehşet içinde çevresindekilere şöyle diyordu: "Dikkat edin, şu

anda karşınızda sizin hayatı ve yaşamayı sevdiğiniz kadar ölümü seven ve ona can atan bir ordu var. Ona göre ne yapacaksanız yapın!" İşte iki göz, işte iki bakış ve iki değerlendiriş… Birisi dünyayı sevmiş, onu hedef ve kıble edinmiş, onu kaybetmemek adına her şeyini fedâ etmeye hazır bir bakış, diğeri ise âhireti kazanma adına her şeyi göze alabilecek kadar dünyayı ve dünyalıkları ayaklarının altına almış, şehadete susamış bir bakış… İşte Kur'an'la bakabilen bir mü'minin bakışı ve işte kitaptan habersiz birinin bakışı…

Mü'min etrafında cereyan eden her olay, her eşya karşısında mutlaka bir tavır belirleyen insandır. Ya kabul edecektir onu, ya da reddedecektir. Ya meşrû diyecektir ona, ya da gayr-ı meşrû diyecektir. İşte bu bakış, bu değerlendiriş ve bu tavır belirlemede vahiy ölçü ise, bilelim ki bu Allah'ın istediği bir bakış ve değerlendiriştir. Değilse o zaman bu değerlendiriş nefsin, hevânın ve şeytanın kaynaklık ettiği bir değerlendiriştir. Meselâ kalabalığın içinde bir kadın görüyoruz, açık yeri, kapalı yerinden fazla ve bu haliyle insanları eğlendirmeye çalışıyor. Birileri çılgınca onu alkışlasalar da, mü'min böyle bir manzara karşısında tükürüğünü bile lâyık görmeyecektir ona. Veya işte dün-ya çapında bir futbolcu bir gol atar. Tüm dünya çılgınca onu alkışlarken, bir Müslüman için bu hiçbir değer ifade etmez. Veya piyasaya bir dergi çıkar, şehvetperestler onu elden ele dolaştırıp suyunu çıkarmaya çalışırlarken, bir Müslüman da, "Allah ve Resûlü'nün sevmediği bir mikroptur bu!" diyerek elini ve evini bu zehirden korumanın gayretine düşer. İşte bunlar farklı farklı bakışlar, farklı farklı değerlendirmelerdir. İşte bu değerlendirmelerde Kur'an besâirdir, kıstastır.

Düşünün ki herkesin gözleri bozuktu da, Allah gözlükler gönderdi. Kim bu gözlükleri takar ve hadiselere bu gözlüklerle bakarsa, her şeyi dürüst görür, kim de bu gözlükleri takmaz, kendi bilgisiyle o-laylara bakmaya çalışırsa, o da bozuk görecektir.

Kim Allah'ın kitabıyla ve Resûlü'nün sünnetiyle olaylara bakarsa o kimse Allah'ın istediği gibi görmeye başlar. Kim de bu gözlüklerle ilgilenmezse, o da nefsinin, şehvetinin, mantığının istediği gibi gör-meye başlar. İşin garibi o toplumda ihtilaflar, vuruşmalar, çekişmeler de hiçbir zaman bitmeyecektir. Çünkü gözlükler, bakışlar farklı olunca, elbette görüşler de hep farklı olmaya devam edecektir.

Bu kitap besâirdir, hidâyettir ve rahmettir. Bu kitap yol göstericidir, kılavuzdur. Ama sadece yolu gösterivermekle kalmaz bu kitap, sadece yolu tarif edivermekle kalmaz, aynı zamanda insanların o yola girmelerine yardımcı olduğu gibi, yolun sonuna kadar da onların ellerinden tutup onlara mihmandarlık yapmaktadır.

Bir de bu kitap, iman edenleri yakîne ulaştırma özelliğine de sahiptir. İman edecek ve bu imanını yakîn derecesine ulaştıracak in-sanların bilgilerini,

imanlarını kuru bir bilgi, kuru bir iman olmaktan çıkarıp canlı, aktif, diri hale getirecek olandır.

Bunu şöyle anlamaya çalışıyoruz: Bu kitap tüm insanlık için besâirdir. Tüm insanlara yol gösterici bir özelliğe sahiptir. Ama sadece yakîne ermek isteyen mü'minler için hidâyet ve rahmettir. Yani tüm insanlık için hidâyet ve basiret olan bu kitap, sadece yakîne erme ni-yetinde olanlar için rahmettir.

21. "Yoksa, kötülük işleyen kimseler, ölümlerinde ve diriliklerinde kendilerini, inanıp yararlı iş işleyen kimseler ile bir tutacağımızı mı sandılar? Ne kötü hüküm ve-riyorlar!"

Kötülüğe bulaşan, durmadan kötülük işleyen kimseleri, Allah'ın istediği biçimde iman eden ve bu imanlarını yaşamanın kavgasını veren, imanlarını hayata aktarabilme adına salih ameller işleyen kimselerle bir mi tutacağız?! Bunların hem hayatları, hem de ölümleri müsavi olacak öyle mi?! Öyle mi hesap ediyorlar? Öyle mi zannediyor bu insanlar?! Ne kadar da kötü hükmediyor bu insanlar?!

Yâni şimdi biz Müslümanları kâfirlerle denk mi tutacağız?! Müslümanları, mücrimler gibi mi kabul edeceğiz?! Mümkün mü bu?! Deli misiniz siz?! Aklınız ermez mi sizin?! Allah'a, Allah'ın kitabına, Al-lah'ın peygamberine inanan, kitap ve peygamberle birlikte olan, hayatını kitap ve peygamberle düzenleyen kimseyle, kitaba ve peygambere sihir diyen, sihirbaz diyen birini denk tutacağız ha?! Allah'ın kitabıyla yol bulan kimseyle, kitabı reddedip kendi kendine yol bulmaya çalışan kimseyi bir tutacağız öyle mi?! Allah'a müracaat ederek yaşayan kimseyle, Allah'ı reddedip nefsine, şeytanlara, hevâsına, toplumuna, tâğutlara, modaya, âdetlere ve tüm yeryüzü tanrılarına uymaya çalışan kişiyi bir kabul edeceğiz öyle mi?! Olacak şey mi bu?! Ne kötü hükmediyor bu insanlar?! Hayır hayır! Biz, Müslüman ile kâfiri asla denk tutmayacağız. Ne hayatında, ne de ölümünde bu ikisi birbirine denk tutulmayacaktır.

Müslüman olan, teslim olan, iradesini Allah'a teslim eden, oylamasını Allah'tan yana kullanan, Allah'ın seçimini kendisi için seçim kabul eden, Allah'ın kendisi adına yeryüzünde aldığı kulluk maddelerini uygulamaya çalışan bir Müslüman ile, suçlu olan, kötülük işleyen, kötülük peşinde koşan, reddeden, baş kaldıran, isyan eden, itiraz e-den, kabule yanaşmayan birini kesinlikle bir tutmayacağız.

Kâfirler, mücrimler ne kadar da yanlış hükmediyorlar. Hem dünyada, hem de âhirette kendilerinin mü'minlerden bir farklarının ol-madığını, olmayacağını

iddia ediyorlar. Hattâ dünyada da, âhirette de mü'minlerden çok üstün bir konumda olacaklarını zannediyor ve iddia ediyorlar.

Hem Müslümanlarla alay ediyor, Müslümanlara hayat hakkı tanımıyor, hem de dünya hayatından memnun oluyorlar. Onların tüm hedefleri dünya hayatıdır. Kitabımızın onlar hakkında buyurduğu ekini ve nesli bozma özelliklerinden de anlıyoruz ki, bu adamların dünyasında da hayır yoktur. Gerçi dış görünüşleri itibariyle dünyayı hedefledikleri için dünyada gerçekten erişemedikleri bir şey yok gibi, ama nihâyet kendi elleriyle dünyalarını da bozmuşlar. Mekânik bir hayata gelmişler. Robotlaşmışlar, duyguları bitmiştir. Hisleri, hareketleri kaybolmuştur. Sevmek, sevilmek, ağlamak, gülmek gibi tüm insanî duyguları bitmiştir. Fedâkârlık, cefakârlık duyguları bitmiştir. Yedirme, içirme, infak ve akrabalık bağları bitmiştir. Karılık-kocalık bağları bitmiştir. Babalık-oğulluk bağları bitmiştir. Her şeyleri bitmiştir. Böyle bir hayatın içindeyken tüm dünya onların olsa ne çıkar?

Şu anda aslında bu kâfirler cehennemi yaşıyorlar, ama böyle bir hayat onlara süslü geliyor. Bunu hayat zannediyorlar. Yani çok ra-hat altlarından kaçırdıkları kadınlar, üstlerinden kaçırdıkları kocalar onların iç dünyalarında büyük ıstıraplar oluşturuyor, derin yaralar açıyor, ama bunu sanki fevkâlâde güzel bir şeymiş gibi süslü görmeye çalışıyorlar. Konuştukları zaman da her biri bunu ortaya koymaktan hiç de sıkıntı duymuyor. Çok rahat bir şekilde birbirlerini aşağıya indirebiliyorlar. Çok rahat bir şekilde birbirlerini atlatabiliyor, rezil bir hayatı birlikte yaşıyorlar.

Meselâ bir adam cadde ortasında herkesin gözleri önünde aç-lıktan geberip gitse, "kimsin?" diyen olmuyor, ama yine de bu hayat kendilerine süslü gösteriliyor. İşte böyle tüm gördükleri, oldum olası bir dünya hayatları var, yaşasınlar bakalım, zaten bu adamlar geberir gebermez hepsi de cehenneme gidecekler. Hakikaten acımak gerekiyor bu adamlara, ama acımaya da hakkımız yok. Tümüyle sefaleti yaşıyorlar, ölür ölmez de cehenneme gidecekler, büyük bir azabın içinde bulacaklar kendilerini. Dünyada ne görmüşlerse, zevkleri de, sefaları da, eğlenceleri de hepsi bu kadar olacak. Lâkin işin garibi bu halleriyle bile Müslümanlara hep tepeden bakıyor, alay ediyorlar. "Dünyada da, âhirette de biz çok iyi bir konumda olacağız," diyorlar.

Ama sakın ha sakın, siz Müslümanlar onların alaylarından etkilenmeyin. Onlara acınacak bir zavallı gözüyle bakalım. Gerçekten ağlanacak durumda olanların kendilerinin olduğunu söyleyelim onlara ve hiçbir zaman en ufak bir şekilde bile olsa kalbimizden onlara benzemek duygusu geçirmeyelim. Hiçbir zaman onların yaşadığı hayatın özlemini çekmek gibi bir duruma düşmeyelim. Çünkü ilim bizde, hikmet bizde, izzet ve şeref bizde, akıl ve feraset, kitap ve hidâyet bizdedir. Dünyada mutluluk, âhirette saadet ve cennet bizdedir. Bütün

bunlara rağmen bunların, bu zavallıların bizim üzerimizde uyguladıkları propagandalar sonucu hemen hemen çoğumuzun da etkisinde kaldığı konular vardır.

“Efendim, işte bunların dünya hayatları, zirveye çıkmış teknolojileri, köprüleri, yolları, sanayileri, fabrikaları var. Bütün bunları takdir etmek gerekir. Alman bilmem ne buluşunu takdir etmek lâzımdır! İsviçre’nin hukukunu takdir etmemiz lâzım!” gibi hepimizin kalbine yerleşen ufak tefek duyguları, aşağılık komplekslerini ısrarla bitirmek zo-rundayız. Bilmeliyiz ki, yeryüzünde kâfirlerin imreneceğimiz hiçbir şey-leri yoktur. Güvenebileceğimiz hiçbir hareketleri, hiçbir karakterleri yoktur. Gerçekten dünyanın en rezil ve en sefil mahluklarıdır onlar ve geberdikleri andan itibaren de cehenneme yuvarlanacak insanlar onlardır.

Bakıyoruz, bunlar dünyaya meyletmeyen mü’minleri, birinci planda âhireti kazanmaya çalıştıkları için dünyada fakir kalmış fakirleri küçümserler. Çünkü bunların üstünlük-alçaklık kıstasları dünya, dünyanın süsü ve ziynetidir. Dünyalık sahibi olanlar bunlara göre üstün insanlardır. Tüm plan ve programları dünya içindir. Hayatın, dünyanın kölesi olarak değil de efendisi olarak kalmayı tercih edenler, dünyada çok yüce idealleri gerçekleştirmek için çırpınanlar Allah katında üstün iken, bunlar nazarında düşük insanlardır. Böyle insanlarla alay ederler. Varsın kendilerini üstün görsünler ve bununla avunsunlar ama bakın Allah diyor ki:

“Onlar mahlukâtın en şerlileridir.”
(Beyyine 6)

Ama buna rağmen işte kendi hayatları kendilerine süslü gösterildiği gibi, etkileri altına aldıkları biz zavallıları da kendi pis dünyalarının kutsallığı hegemonyasına çekmeye çalışıyorlar. Ama inşallah biz onların bu zavallılıklarına, bu oyunlarına gelmeyeceğiz.

Evet kâfirler ne dünyada, ne de âhirette kesinlikle mü’minler gibi olmayacaklardır. Allah asla küfürden ve kâfirlerden razı olmaz. Allah asla kâfirlerin yaşadıkları hayatı onaylamamış ve onaylamayacaktır. Onun içindir ki, Allah asla mü’minlerle kâfirleri denk tutmayacaktır.

Kâfirlerle mü’minler yaşadıkları hayatlarında denk olmadıkları gibi, ölürlerken de asla bir olmayacaklardır. Kur’an’ın başka yerlerinden öğreniyoruz ki, Mü’minlerin ölümlerine gökle ve yer ağlayıp gözyaşı dökerken, kâfirlerin gebermesine sevinmektedirler. Ölümleri esnasında mü’minlere Allah’ın melekleri gelerek: “Korkmayın ey mü’-minler! Bizler sizinle beraberiz! Cennete kadar sizi bırakmayacağız” müjdesini verirlerken, kâfirler için de azap üstüne

azap tehditleri getirmektedirler. Mü'minler ölümle yepyeni ve hesapsız güzellikte bir ha-yata giderlerken, kâfirlerin öbür tarafta hayatları olmayacaktır. Hal böyleyken, bu adamlar ne kadar da kötü hükmediyorlar? Bu kâfirler kendilerini ne kadar da iyi hissediyorlar? Kendilerini ne kadar da akıllı zannediyor bu adamlar? Hem cehenneme doğru gidiyor, azabı hak ediyorlar, hem de hiçbir şey yokmuş gibi davranıyorlar.

22. "Allah gökleri ve yeri gerçekle yaratmıştır; her cana, kazandığının karşılığı verilir, onlara zulmedilmez."

Gökleri ve yeri yaratan Allah'tır. Rabbimiz, gökleri ve yeri hakla yaratmıştır. Az evvel anlatılan mü'minler ve kâfirlerle alâkalı yasalar nasıl hak ise, gökler ve yerler için konan yasalar da aynen onun gibi hak üzerine konulmuştur. Göklerde ve yerlerde cereyan eden tüm yasalar nasıl gerçekse, mü'min ve kâfirlerle alâkalı Rabbimizin koyduğu yasalar da gerçektir. Gökler ve yerlerdeki tüm yasalar Allah'a aittir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ın yasalarına boyun bükmektedir. Hiçbir varlık Allah'ın yasalarının dışına çıkamaz. İşte tüm varlıklar Allah'a, Allah'ın hak yasalarına boyun bükmüşken, her şey üzerinde Allah'ın hükmü ve iradesi hakimken, tüm varlıklar isteyerek ya da istemeyerek Rablerine teslimken, nasıl olur da yine Allah'ın yasaları gereği kendilerine irade verilmiş olan insanlar Rabb-lerinin emirlerine kafa tutarak kâfir oluyorlar? Nasıl oluyor da bu insanlar Rablerinin yasalarını kabule yanaşmıyorlar? Nasıl oluyor da Rablerinin hak yasalarını bırakıp başkalarının yasalarına kulluk etmeye çalışıyorlar? O yasalarına kulluk etmeye çalıştıkları varlıklar mı bu gökleri ve yeri yaratmıştır? Göklerde ve yerde işleyen yasaları on-lar mı koymuştur? Gökler ve yerlerde egemen olanlar onlar mıdır?

Allah, her nefis işledikleriyle, kazandıklarıyla cezalandırılsın di-ye bu düzeni kurmuş, gökleri ve yeri yaratmıştır. İşte bunun için göktekileri ve yerdekileri yaratmıştır. İşte bunun için göktekilerin ve yerdekilerin yasalarını hak olarak koymuştur. Allah'ın hak olarak koyduğu bu yasalarına teslim olanlar, bu teslimiyetlerinin karşılığı olarak Rablerinin mükafatını görürlerken, bu yasalara teslim olmayıp kendi bildiklerince bir hayat yaşayanlar da Allah'ın azabıyla karşılık göreceklerdir. Göklerde ve yerde olanlar neye lâyık iseler onunla karşılık göreceklerdir.

Bakın, bundan sonraki âyet-i kerimede Allah'a ve Allah'ın yasalarına teslim olmayan, hevâsını ilâhlaştırmış, hevâsını putlaştırmış bir insan tipi ortaya konacak. Rabbimiz şöyle buyurur:

23. "Ey Muhammed! Hevâ ve hevesini tanrı edinen, bilgisi olduğu halde şaşırttığı, kulağını ve kalbini mühürlediği, gözünü perdelediği kimseyi

gördün mü? Onu Allah'tan başka kim doğru yola eriştirebilir? Ey insanlar! Anlamaz mısınız?"

"Peygamberim! Sen kendi hevâsını, kendi heveslerini putlaştırıp tanrı edineni ve hevâsı istikâmetinde bir hayat yaşayanı gördün mü? Allah'ı unutmuş, Allah'tan gelen basiretlerle ilgi kurmamış, Allah'ın kitabından ve peygamberin sünnetinden habersiz olduğu için, Allah'ın kendisi adına belirlediği kulluk programına teslim olmak yerine kendi bilgisine, kendi hevâ ve heveslerine teslim olmuş, ya da kendisi gibi başkalarının hevâlarına teslim olmuş, başkaları için yaşamayı, tâğutlar için yaşamayı, moda, çevre, âdetler için yaşamayı, başkalarına kulluk etmeyi alışkanlık edinmiş kişiyi gördün mü?"

Allah onu bir ilim, bir bilgi üzerine saptırmıştır. Bunu iki türlü anlamaya çalışıyoruz:

a. Allah bunları neden saptırmış? Allah, onları bir ilim üzerine saptırmıştır. Rabbimiz, "çünkü onlar sapmaya lâyıktılar da, onun için saptırdık," diyor. Yani onlarda inkâr, gurur ve kibir gibi özellikler vardı ve onların karakterleri buna müsaitti. Allah onların durumlarını bildiği için onları kendi bilgisi üzerine saptırmıştır. Sapmaya lâyık gördüğü için saptırmıştır. Allah'ı bırakmış, Allah'tan gelen basiretleri bırakmış, "ben bana yeterim! Ben benim hayatımı düzenlemesini bilirim! Evimi ben de düzenleyebilirim! Evimi nasıl tefriş edeceğimi ben de bilirim! Nereden kazanıp, nerede harcamam gerektiğini ben de bilirim! Çocuklarımı nasıl eğiteceğimi, ne yiyeceğimi, nasıl giyineceğimi ben de bilirim! Benim aklım var, benim fikrim var! Benim Allah'a da, O'nun kitabına da, O'nun peygamberinin örnekliğine de, O'nun hayat programına da ihtiyacım yoktur," demiş ve kendi hayatına kendisi program yapmaya kalkışmıştır. İşte bunu bilen, onun bu tavrını, onun bu tercihini bilen Allah da bu bilgisiyle onu saptırmıştır. Yani onun sapmaya lâyık olduğunu ezelî ve ebedî ilmiyle bilerek Allah onun bu tercihini onaylamıştır.

b. Bir de o kişi bilerek sapmıştır. Yani adam her şeyi bilmektedir. Ne yaptığını, neyi tercih ettiğini bilmektedir. Yaptığı işi cehâletle değil, bir bilgiyle yapmaktadır. Yaptığı şeyin bilincindedir. Bildiği halde, bilerek sapmak istemiştir de Allah onu saptırmıştır. Böylece Allah'ın sapıtmasına liyâkat kazanmış ve bunu hakketmiş olan bu adamı Allah sapıklığı üzerine terk edecek ve onun kalbini, kulağını mühürleyiverecek, gözünü perdeleyip hiçbir gerçeği görmez ve anlamaz hale getiriverecektir. Artık bu adam sağırdır, kördür, duymaz, duygu-lanmaz bir vaziyettedir. Artık ona ne derseniz deyin, ne kadar âyet gösterirseniz gösterin, hiçbir şey duymayacak ve hiçbir şey anlayamayacaktır. Her şey boş olacaktır onun için. Artık ne Allah, ne peygamber, ne kitap, ne gökler, ne yerler, ne cennet, ne cehennem, ne hesap, ne kitap onun kalbini harekete geçiremeyecektir. Hiçbir şey onun için etkili

olmayacaktır. Allah'tan gelen basiretlerle ilgi kurup Al-lah'ın hidâyetine tabi olmayan bir adamın yol bulması da kesinlikle mümkün değildir.

Bu tür insanlar arzularını, heveslerini putlaştırmış insanlardır. Canları ne isterse onu yapmaktan çekinmezler. Zevkleri, nefisleri neyi hoş görürse onu yaparlar. Hiçbir kayıt altına girmek istemezler. Ne Allah, ne peygamber, ne kitap, ne din, ne haram, ne helâl tanımazlar. Aslında bir tek Allah'a kulluktan, bir tek Allah'ın yasalarına tâbi olmaktan kaçarlar, ama pek çok İlâhlara kulluk ederler. Bir tek Allah'a kulluktan kaçacağız derken pek çok İlâha tapınırlar. Bir tek Allah'tan ka-çacağız derken pek çok İlâhın kucağına düşerler. Nefislerinin, arzularının, tutkularının, şeytanların, tâğutların kucağına düşerler.

Allah'a kulluktan kaçan, Allah'ın velâyetini kabul etmeyen bu insanların başına kuzgun gibi tâğutlar çöker ve zorlamayla, dayatmayla, hile ve aldatmalarla onları her taraflarından kıskıvrak bağlar, ağlarına düşürürler onları. Yularlarını ellerine alır ve onların velileri o-lurlar. Onları nûrdan, imandan, İslâm'dan, Allah'a kulluktan, yaratılışlarından, fıtratlarından, insanlıklarından, doğru yoldan çıkarıp küfre, inkâra, ilhada ve karanlıklara sürüklerler. Gidilmeyecek yollara sürüklerler onları. Çünkü tâğutlar aydınlık yolları sevmezler. Aklı, ilmi, düşünceyi fesada verirler. Ahlâkı ve fıtratı bozarlar. Allah ve Resûlüyle yarış iddiasıyla yapılmayacak şeyleri yaparlar. Peşlerine taktıkları kul-larını belâların kucağına taşırlar. Boyunlarındaki ipin ucunu, o ipin de, kendilerinin de sahibi olan Allah'a vermeyerek kendi ellerinde tutmak isteyen, ya da onu boşlukta tutmak isteyen herkesin iplerini ellerine alır ve onları kendilerine kul-köle edinirler.

İnsanlar güya Allah'a kulluktan kaçarken bu defa tâğutların kulu-kölesi olurlar. Allah'ı inkâr eden, velâyetini Allah'a vermeyen kişi binlerce tâğutun kulu olur. Bir tek Allah'a kulluktan kaçarken pek çok tâğutlara kulluğa razı olur. Meselâ Allah'a kulluktan kaçan kişi, evvela kendisini Allah'a kulluktan koparıp ayaklarını kaydırmak için fırsat kol-layan şeytanın kulu durumuna düşer. Sonra onu Allah'ın arzularından koparıp kendi arzu ve şehvetlerinin kulu-kölesi durumuna düşürmek isteyen nefsinin kulu durumuna düşer. Daha sonra başkaları, karısı, babası, anası, çocukları, akrabaları, kavmi, kabilesi, milleti, devleti, politik ve dini liderleri, ağası, patronu, çevresi, âdetleri, töreleri, moda-sı ve daha yüzlerce tâğutların kulu-kölesi durumuna düşer.

Görüyoruz işte Allah'ın velâyetini kabul etmeyen insanlar bir tek Allah'a kulluktan kaçarken, yığınlarla tâğutun kulu kölesi olmuşlar. Kimisi nefsinin, kimisi şehvetlerinin, kimisi şeytanın kulu, kimisi nefsin kulu, kimisi modanın, kimisi şehvetlerinin, kadının, âdetlerin, törelerin, kanun koyucuların, çevrenin, ağalarının, patronlarının kulu olmuş. Ki-misi bu âlemde sebepler nizamı üzerinde galip ve müessir zannettikleri, zarar ve felâketler anında kendilerinden

medet bekledikleri, kendilerine sığındıkları, kendilerini kurtarıcı olarak bildikleri kimselerin ku-lu olmuş. Güya bir tek Allah'a kulluktan kurtulup özgürlüğe kavuşacaklarını zanneden bu insanlar, boyunlarına pek çok varlığın kulluk iplerini takmışlar ve onların çektikleri yere gitmek zorunda kalmışlardır. Hepsini aynı anda razı etmek zorunda kalmışlar, kalpleri parça parça olmuş, burunlarına vurulmadık zincir kalmamış, zillet ve meskenetin esfeline düşmek zorunda kalmışlardır.

Bu âyetler istikâmetinde bizler kendimizi gözden geçirmek zo-rundayız. Acaba biz de kendi bilgilerimizi, kendi anlayışlarımızı, kendi hevâ ve heveslerimizi Allah'ın kitabının ve Resûlünün sünnetinin önüne mi geçiriyoruz? Acaba biz de hayata kendimizi etkin mi zannediyoruz? Acaba Allah'a ve Allah'ın kitabına sormadan biz de kendi kendimize hayat programı yapmaya mı çalışıyoruz? Ne yapacağımızı, nasıl yaşayacağımızı, nasıl giyineceğimizi, çocuklarımızı nasıl ve nerede e-ğiteceğimizi, nereden kazanıp nerelerde harcayacağımızı, hangi meslekleri seçeceğimizi kendi kendimize belirlemeye mi kalkışıyoruz? Yâ-ni bizim hayat programlarımızı kim belirliyor? Çocuklarımızın okuluyla ilgili, evimiz, malımızla ilgili, dükkanımız, tezgahımızla ilgili, gündüzümüz, gecemizle ilgili programlarımızı kim yapıyor? Tüm bu programlarımızı Allah mı belirliyor? Hayatımızın kaçta kaçına Allah karışıyor? Kaçta kaçına biz kendimiz yahut da Zerdüşt karışıyor? Eğer nefislerimiz, arzularımız, heveslerimiz buyuruyor biz yapıyorsak, ya da Zerdüşt buyuruyor biz yapıyorsak, nefislerimizin ve Zerdüştlerin boş bırakıp gaflet ettikleri bölümü de Allah'ın diniyle dolduruyorsak, o zaman bilelim ki burada anlatılan biziz!

Hevâ ve heveslerimizi tanrı edinmek istemiyor, Rabbimize kul-luk etmek istiyorsak, Rabbimizin hayat programını çok iyi bilmek zorundayız. Başkalarına kulluktan kurtulup sadece Allah'a kul olmak is-tiyorsak, bu kulluğun kitabı olan şu Kur'an'ı ve bu kitabın açıklaması, pratiği olan, örnek kul Muhammed'in (a.s) sünnetini çok iyi tanımak zorundayız. Bunun yolu işte buradan geçmektedir. Değilse, pek tabiidir ki, Allah'ı ve Allah'ın yasalarını tanımayan bir adamın Allah'a O'-nun istediği şekilde kulluk etmesi mümkün değildir. Allah'ın kitabını bilmeyen, peygamberin sünnetinden ve uygulamalarından haberdar olmayan bir adamın hayatını o istikâmette yaşaması mümkün değildir. Öyleyse kitap ve sünneti çok iyi bilmek zorundayız. Birinci planda Müslüman olduğumuzu unutmamak zorundayız.

"Ben Müslümanların ilki olmalıyım," diyeceğiz. "Yeryüzünde benden başka hiç kimse Müslüman olmasa da, herkes bana düşman olarak kâfir olsa da, ben yine de hiç kimseyi beklemeden Müslüman olmak zorundayım." Ya da bunun bir başka mânâsı da, "benim ilk i-şim Müslümanlık olmalıdır. Mesleğim ikinci, üçüncü planda olmalı. Öğretmenliğim ikinci, üçüncü planda olmalı. Talebeliğim öyle olmalı! Hacılığım, hocalığım, babalığım, evlatlığım,

zenginliğim, fakirliğim, müdürlüğüm, âmirliğim, hizmetçiliğim, memurluğum ikinci, üçüncü planda olmalı. Ben önce Müslüman, sonra öğretmenim. Ben önce Müslüman, sonra tamirciyim. Önce Müslüman, sonra babayım. Önce müslüman, sonra evladım," demeli ve talebeliğimizi, babalığımızı, ev-latlığımızı, zenginliğimizi, fakirliğimizi hep İslâm'la yargılamalı, sorgulamalıyız!

Eğer böyle yapmaz da, mesleğimizi, işimizi, aşımızı, erkekliğimizi, kadınlığımızı birinci plana alır, Müslümanlığımızı ikinci, üçüncü plana alırsak, o zaman bozuk bir Müslümanlık çıkacaktır karşımıza. Eğer Müslümanlığımızdan önce işimiz, aşımızla ilgili, mesleğimiz, meşrebimizle ilgili problemleri gündeme getirecek olur, "önce bunları çözmeliyiz, önce bunları halletmeliyiz," diyerek Müslümanlığımızı ikinci, üçüncü plana alacak olursak, o zaman hayatımızda sapıklıklar başlayacaktır. Meselâ eğer Müslümanlığımızdan önce babalığımızı değerlendirecek olursak, o zaman belki kendimizi putlaştıran, kendimizi tanrı yerine koyan despot bir baba olarak ortaya çıkabiliriz. Yani evlatlarımızdan Allah'ın istemediklerini isteyen, Allah'ın istediklerini istemeyen bir tâğut baba durumuna düşebiliriz. Ama eğer babalığımızı değerlendirirken Müslüman olduğumuzu unutmaz, Müslümanlığımız hatırımızda olursa, o zaman Allah'ın istediği biçimde bir baba ol-ma imkânımız olacaktır.

Müslümanlığınızdan önce evlatlığınızı gündeme getirirseniz o zaman babayı hiç takmayan, babanın hiçbir arzusunu yerine getirmeyen despot ve itaatsız bir evlat, yahut da babanın her dediğini dinleyen, babayı Rabb yerinde gören bir evlat olabiliriz. Evlat olarak önce Müslüman olduğumuzu hatırlamaz, hatırımızda canlı tutmaz ve babanın arzuları karşısında önce bir Müslüman olduğumuzu unutur, yani babanın arzularını İslâm süzgecinden geçirmeden, baba karşısında oğulun, oğul karşısında babanın İslâm'da konumunu bilmeden babalık ve oğulluk ortaya koyarsak, elbette bu yanlış olacaktır.

Eğer siz Müslümanlıktan önce siyasetçi olmayı denemeye kalkışırsanız, o zaman belki kendinizi putlaştıran, kendinizi İlâh ve Rabb makamında gören, Allah tanımadan kendi egemenliğinize dayalı bir sistem getirmeye kalkışabilirsiniz. Eğer Müslümanlığımızdan önce ti-careti gündeme getirir, Müslümanlığımızdan önce ekonomiyi düzeltmeye kalkışırsak, çok bozuk bir mala bakış, çok bozuk bir kazanma ve harcama anlayışı geliştirebilir, bunun adına da İslâm diyebiliriz. Müslümanlığımızı birinci plana almadığımız, her şeyden önce Müslüman olduğumuzu gündeme getirmediğimiz, Müslümanlığımız bu ticârî hayatımıza hakim olmadığı için mutlaka yanlışa düşeceğiz demektir.

Ama unutmayalım ki, "ben Müslümanım" demek, "ben bu kitaba inanıyorum, ben bu kitapla amel ediyorum, ben tüm problemlerimi bu kitaba arz ediyorum, bu kitaptan ve bu kitabın pratik uygulaması olan Rasulullah'ın

sünnetinden aldığım çözümlerle amel ediyorum," demektir. Bunu diyebilmek için de kitap ve sünneti tanımak zorundayız. Bu kitabı tanımadan, bu kitabın pratiği olan Rasulullah Efendimizin uygulamalarını bilmeden Müslümanlığı yaşamaya kalkarsam, o zaman bilmediğim, tanımadığım bölümlerde hep hata yapacağım de-mektir. Bilmediğim, tanımadığım bölümlerde kendi bilgimi, kendi hevâ ve heveslerimi kitabın önüne geçirecek ve onları putlaştıracağım demektir.

Yani biz her şeyden önce Müslümanız dedik mi, o zaman tüm hayatımızda, tüm problemlerimizde Müslümanlığımızı gündeme getirecek ve o problemlerin çözümü için ilk önce İslâm'a baş vuracak, İs-lâm'ı öğrenecek ve hata etmemeye çalışacağız. İşte İslâm budur, tes-limiyet budur. İşte Allah'a kulluk budur ve işte hevâyı terk etmek budur. Bunun dışında da bu mümkün değildir.

Değilse, işte görüyoruz, Allah'ı da, Allah'ın kitabını da, peygamberi de, dini de, Allah'ın hayat programını da bilmeden yaşayan insanlar kendilerini tanrılaştırmaktadırlar. Tarih boyunca bu hep böyle olmuştur. İnsanlar kendilerini tanrılaştırmışlar, tanrılık iddiasında bulunmuşlardır.

"Egemenlik bizdedir! Hâkimiyet bizdedir! Eğer bizim kanunlarımıza itaat etmezseniz, sizi yok ederiz! Rızık bizdedir, eğer bizim de-diklerimizi yapmazsanız, rızkınızı keseriz! Maaşınızı keser, tayininizi çıkarır, sizi sürgün ederiz! Şifâ bizdedir, eğer bizim arzularımıza kulluk etmezseniz size türlü hastalıklar musallat ederiz. İlim bizdedir, eğer bizim dediklerimizi yapmazsanız sizi cahil bırakırız! Size diploma vermez, sizi doktor yapmaz, size doçentlik payesi vermeyiz! Egemenlik bizdedir, güç-kuvvet bizdedir! Eğer bize kulluk etmezseniz, dünyayı size haram ederiz! Eğer bizim hâkimiyetimizi kabul etmezseniz sizi kodese tıkar, güneşi size haram ederiz! Hayatı size zindan ederiz!" diyerek Allah'ın kendilerine verdiği geçici güç ve kuvvetlerini O'na sa-vaşta kullanmaya kalkışan insanlar, dün de, bugün de hep olagelmiştir.

Bundan sonraki âyet-i kerimesinde Rabbimiz kendilerini putlaştıran bu zavallıların hayata bakışlarını anlatacak. Bakın onlar di-yorlar ki:

24. "Hayat ancak bu dünyadaki hayatımızdır. Ölürüz ve yaşarız; bizi ancak zamanın geçişi yokluğa sürükler," derler. Onların bu hususta bir bilgisi yoktur, sadece böyle sanırlar."

"Yaşadığımız hayat budur. Varsa da, yoksa da hayat bu yaşadığımız hayattır. Yeryüzünde belli bir süre yaşayacak, sonra da tıpkı diğer varlıklar gibi ölüp gideceğiz, yok olup gideceğiz. Bizi ancak zaman helâk ediyor. Bizi yenen, bizi yıkan, bizi yere vuran zamandır. Biz zamanla baş edemiyoruz. Zaman bizim defterimizi dürüyor. Bizi ihtiyarlatan zamandır. Zaman bizim gücümüzü

zayıflatıyor, bizi mahvediyor. Eğer bizim belimizi büken bu zaman olmasaydı, eğer bu alçak zaman bizi yiyip bitirmeseydi, bu dünya hayatında ebediyen yaşayıp gidecektik. Hiç kimse bizim karşımıza çıkamayacak, hiç kimse bizim hakkımızdan gelemeyecekti," diyorlar.

Bizi yaratan ve öldüren Allah'ı diskalifiye ederek, işi zamana yüklemeye çalışıyorlar. Çünkü hayat ve ölümde etkili olarak Allah'ı kabul ettikleri anda hayatları değişecek. O zaman âhiret, hesap-kitap gündeme gelecek, düşünceleri, hayatları değişecek, zevkleri kaçacak, iştahları gırtlaklarında düğümlenecek. O zaman şu anda işledikleri suçların hiç birisini işleyemeyecekler. Şu anda yaşadıkları hayat programlarını gözden geçirmek zorunda kalacaklar. O zaman zulmedemeyecek, öldüremeyecek, kan içemeyecekler. Bunu çok iyi bildikleri için Allah'ı inkâr ediyorlar da, O'nun takdirini, O'nun egemenliğini zamana yüklüyorlar.

"Ah şu zaman yok mu? Bizi mağlup eden, bizim işimizi bitiren odur. Biz ona karşı koyamıyoruz," diyorlar. Rabbimiz diyor ki, "onlar bunu söylerken de bu konuda hiçbir delilleri yoktur. Hiçbir mesnetleri, hiçbir dayanakları yoktur. Hayatı ve ölümü değerlendirirken ellerinde hiçbir bilgi ve belgeleri olmadığı gibi, önlerinde neler var, gelecekte neler olacak? Kendilerini neler bekliyor? Bu konuda da hiçbir bilgileri yoktur. Karanlığa taş atıyorlar."

Halbuki yaratılış Allah'la başlıyor. Hayatın başlangıcında da Allah vardır, ölürken de Allah vardır. Bu konuda Allah'ı gündemden düşüren insanların varabilecekleri hiçbir nokta yoktur.

Allah'tan, Allah'ın kitabından habersiz yaşayan insanların bunları bilmesi mümkün değildir. Çünkü insan, hayat, ölüm ve ölüm sonrası hayat, hesap, kitap, cennet ve cehennem gibi gaybî konular Allah'ın kitabında haber verilen bilgilerdir. Tüm bu bilgileri elbette hayatın da, ölümün de sahibi olan Allah bilecektir. Bu hayatın yaratıcısından ve bu şekilde programlayıcısından başkalarının bilmesi de mümkün değildir. Hâl böyleyken sormak lâzım bu zavallılara: Yaşadığımız hayat ancak bu hayattır. Varsa da, yoksa da yaşadığımız bu dünya hayatı vardır, bunun dışında hayat yoktur. İşte belli bir süre bu dünyada yaşayıp sonra da ölüp gidiyoruz diyenler, acaba bu hayatın sahibi midirler? Acaba bu hayatı onlar mı yaratmışlar? Acaba bu hayatı kendileri mi kurmuşlar? Bırakın bu dünyayı, bu hayatı yaratmalarını, acaba kendilerini kendileri mi yaratmıştır?

Hayır hayır, hayatın da, ölümün de sahibi olan Allah'tan gelen bilgilere sırt çeviren ve kendilerince bir hayat yaşayan insanlar hep karanlığa taş atıyorlar. Onlar sadece zannediyorlar. Öyle olsun isti-yorlar. Bu hayatın sonunda yeni bir diriliş, yeni bir hayat, bir hesap-ki-tap olmasın istiyorlar. İşledikleri

cürümlerin, yaptıkları suçların açığa çıkmasını, hesabının sorulmasını istemiyorlar. Yaşadıkları bu hayatın sonunda geberip gitsinler, unutulup gitsinler, sümenaltı edilsinler is-tiyorlar. Tıpkı bir böcek gibi toprak olup gitmek istiyorlar. Çünkü adamların yaşadıkları dünyada sıfırı tüketmiş insanlar olarak başka tür-lü düşünme ve inanma imkânları yoktur. Zaten hayatları böyle olan birilerinin öldükten sonra dirilmeye, hesap ve kitaba inanmaları korkunç bir yıkım olacaktır. Dayanılmaz bir azap olacaktır. Onun için hep reddediyorlar, hep atıp kesiyorlar. Hep hayallerin peşinde koşuyorlar ve şaşkınca yaşadıkları bir ömrün sonunda cehenneme yuvarlanıp gidiyorlar.

25. "Âyetlerimiz onlara açıkça okunduğu zaman; delilleri yalnızca: "Doğru sözlü iseniz babalarımızı getirin bakalım" demek olur."

Kendilerine âyetlerimiz izlettirilince, âyetlerimiz açık ve net bir biçimde arz edilince, okununca ellerinde hiçbir delilleri olmadığı için, sadece şöyle bir tutanak veya gerekçeye sarılıyorlar. Diyorlar ki, "eğer sâdıksanız, eğer iddianızı eyleme dönüştürme ve ispat etme imkânınız varsa, haydi atalarımızı bize geri getirin bakalım. Daha önce ölmüş atalarımızı bize geri getirin!" Söyleyebildikleri tek şey budur. Eğer Allah varsa, eğer bu âyetler gerçekten Allah'ın âyetleriyse, eğer kitap doğru, peygamber haksa, yaşadığımız bu hayatın sonunda yeniden diriliş ve hesap kitap varsa, haydi öyleyse bizim daha önce ölmüş atalarımızı geri getirin de, size inanalım," diyorlar.

Ne kadar gülünç bir istek değil mi? Be ahmaklar, söyleyin bakalım, şimdiye kadar hangi peygamber, hangi âyet sizin ölmüş atalarınızı geri getiririz, geri getireceğiz demiş ki? Bugüne kadar böyle bir iddiada bulunan olmuş mu? Kim demiş ki bunu? Allah, kitaplarının hiç birisinde sizin atalarınızı dünyaya geri getireceğim demiyor ki! Bugüne kadar gelmiş Allah elçilerinden hiçbirisi "ölmüşleri geri getireceğim!" dememiş ki! Peki ne demiş Allah? "Sizi ve atalarınızı öbür tarafta diriltecek ve âhirette yepyeni bir hayata başlatacağım," diyor. "Burada yaptıklarınızın hesabını ödemek üzere, yaptıklarınızın karşılığıyla mükafat veya mücazât vermek üzere sizi âhirette tekrar diriltip hesap soracağım," diyor. Yani şimdi bunun onunla ne ilgisi var? Allah si-zi ve ölmüş atalarınızı tekrar dünyaya geri çevireceğim demiyor ki! Sanki Allah ve peygamberi böyle bir şey diyormuş gibi, "eğer sâdıksanız haydi ölmüş atalarımızı geri getirin," diyorlar. Ne kadar mantıksız ve aptalca bir söz!

Gerçi Rabbimiz daha önce bu dediklerini de gerçekleştirmiştir. Meselâ Bakara sûresi 259. âyette anlatıldığı gibi, evleri-barkları altüst olmuş, hayat belirtisi kalmamış viran bir ülkeye uğrayan ve bu ülkenin bir daha nasıl diriltileceği konusunda Rabbinden bilgi isteyen, yakîn isteyen Üzeyr'i (as), Rabbimizin orada yüz yıl uyutup, öldürüp sonra tekrar dünyaya geri gönderdiğini biliyoruz. Yine Kehf sûresinde anlatıldığı üzere, toplumlarına, krallarına ve krallarının, toplumlarının şirkine başkaldırıp şanlı bir kıyam

gerçekleştirmiş “Ashab-ı Kehf” diye bi-linen gençleri, Rabbimizin üç yüz küsur yıl öldürdükten sonra tekrar dünyaya geri getirdiğini de biliyoruz. Yine Bakara sûresinde anlatılan Bakara kıssasında, ineğin bir parçasıyla vurulan bir adamın diriltilip katillerini haber verdiğini de biliyoruz. Allah adamların bu istediklerini de tarih içinde gerçekleştirmiş, ibret olarak ölenlerden kimilerini tekrar dünyaya geri döndürmüştür. Ama adamların dertleri bu da değildir. Adamların bütün dertleri, inkârlarına kılıf bulma çabasıdır.

26. “De ki: “Sizi Allah diriltir, sonra öldürür, sonra sizi şüphe götürmeyen kıyâmet gününde toplar. Ama insanların çoğu bilmezler.”

Şüphesiz ki Allah sizi diriltecektir. İsteseniz de istemeseniz de, kaçsanız da teslim olsanız da, hiç şüphesi olmayan bir günde Allah sizi tekrar diriltecek ve hesap-kitap için huzurda toplayacaktır. İşte Al-lah’ın dediği budur. İşte Allah’ın ve elçilerinin size vaad ettiği budur. Âhiret vardır, yeniden dirilme, hesap-kitap, cennet, cehennem hepsi gerçektir ve mutlaka yaşadığımız bu hayatın sonunda bunlarla karşı karşıya geleceğiz. Ama insanlardan pek çoğu bilmiyorlar. İnsanların çoğu bu konuda gafildirler. Hayatın ve ölümün sahibi olan dünyanın kurucusundan gelen bu kitaptan habersiz yaşayan insanların bunu bilmeleri de mümkün değildir. Bunu ancak kitapla diyalog kuranlar bilecektir.

27. “Göklerin ve yerin hükümranlığı Allah’ındır. Kıyamet kopacağı gün, işte o gün bâtıl sözlere uymuş olanlar hüsranda kalırlar.”

Gökler ve yerler O’nun olunca, göklerin ve yerlerin yaratıcısı O olunca, elbette gökler ve yerlerde söz sahibi de O olacaktır. Gökler ve yerlerde O’ndan başka hiç kimsenin egemenliği, hükümranlığı, otorite ve hâkimiyeti yoktur. Gökleri ve yerleri, göklerde ve yerlerde olanların tümünü yaratan ve şu anda göklerde ve yerlerdekilerin boyun büküp teslim oldukları kulluk yasalarını belirleyen Allah’tır. Göklerde ve yerlerdekilerin tamamı mülktür ve Mâlik de O’dur. Göklerde ve yerde bil-diğiniz bilmediğiniz ne varsa hepsi de O’nun mülküdür. Göklerdeki ecrâm-ı semâviyye, melekler, ay, güneş, yıldızlar, gezegenler, galaksiler ve bilmediğimiz daha nice varlıklar hepsi Allah’ın mülküdür. Yerdeki insanlar, hayvanlar, bitkiler, dağlar, taşlar, ağaçlar, evler, villalar, köşkler, paralar, mallar, mülkler, altınlar, gümüşler hepsi hepsi Allah’ın mülküdür. Her şey Allah’ındır. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah’ındır.

Madem bütün kâinat Allah’ınsa, o zaman siz kiminsiniz? Biz kiminiz? Biz kime aitiz? Biz kimin mülküyüz o zaman? Bütün kâinat O’nun mülküyse siz kimin mülküsünüz? Ya da tüm kâinat O’nun emrine boyun bükmüş, tüm varlıklar O’na teslim olmuşken, siz kime teslim oluyorsunuz? Bütün varlıklar Allah’a kulluk ederken, siz kime kulluk ediyorsunuz? Yegâne hakim olarak Allah’ı mı tanıyorsunuz? Yoksa göklerde Allah’ın hâkimiyetini kabul edip de

yerde kabul etmeyen müşriklerden misiniz? Mekke müşrikleri böyleydi. Onlar göklerin hâkimiyetini Allah'a veriyorlardı, ama O'nu yeryüzüne karıştırmamaya çalışıyorlardı. Onlar, yerde Allah'ın yardımcıları oluğuna inanıyorlardı. Yeryüzünde Allah'ın izni olmadıkça hiç kimsenin tasarruf hakkının olmadığını bir türlü kabule yanaşmıyorlardı. Hayatlarının bazı bölümlerine Allah'ı karıştırmayıp, bazı bölümlerinde O'nu hakim kabul ediyorlardı. Onun için bunlara müşrik denmiştir. Peki ya günümüzde her türlü hâkimiyet haklarını Allah'tan alıp kendi ellerinde toplamaya çalışanlara ne demek lâzım? Bunların adı nedir? Varın onu siz düşünün.

"Mülk Allah'ındır," demek, o mülkte söz hakkı Allah'a aittir, de-mektir. Bir mülkün bir varlığa izâfesi demek, o mülkte o varlığın söz sahibi oluşunu kabul demektir. Şu anda sizlerin kendi mülklerinizde, kendi evlerinizde söz sahibi olduğunuz gibi. Mesela şu anda içimizden birisinin evinde, mülkünde onun sözü geçmese, onun evine girip çıkanlar ondan izinsiz girip çıksalar, o evde istediklerini emredip, istediklerini yasaklama yetkisi olmasa, bu ev onundur denebilir mi? İçimizde böyle bir ev sahipliğine, böyle bir ev reisliğine razı olacak kimse var mı? Olmaz değil mi? Böyle bir reisliğe kendimiz razı olmazken, Allah'ı niye razı etmeye mecbur kılıyoruz? Hakkımız var mı buna?

Yani hem mülkün sahibi Allah'tır der, dilimizle bunu itiraf eder, hem de o mülkte Allah'ı değil de kendimizi söz sahibi kabul etmeye kalkışır, nasıl yaşayacağımızı, çocuklarımızı nasıl eğiteceğimizi, nere-den kazanıp nerelerde harcayacağımızı, nasıl giyineceğimizi, nasıl bir hayat programı takip edeceğimizi Allah'a sormadan, Allah'ın kitabına danışmadan kendimiz belirlemeye kalkışır, evimiz-barkımız, malımız-mülkümüz, gecemiz-gündüzümüz, elimiz, ayağımız, çoluğumuz-çocu-ğumuz, hukukumuz, ekonomimiz, siyasal yapılanmamız konusunda Allah'ı söz sahibi kabul etmeyerek kendimizi, ya da Allah'tan başka kendimiz gibi kulları söz sahibi kabul edecek olursak, o zaman biz Müslüman değiliz, demektir. O zaman biz kendimizin mülk oluşunu unutmuş, kendimizi Mâlik ve İlâh kabul etmiş oluruz, Allah korusun. Kendimizi göklerin ve yerin yaratılışı, göktekilerin ve yerdekilerin mülkiyeti konusunda Allah'a ortak kabul etmiş oluruz, Allah korusun.

Halbuki Rabbimiz buyuruyor ki: "Hayır! Hayır! Bu kâinatın ve mevcudatın yegâne sahibi Allah'tır. Gökler ve yerler O'nundur. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nun kulu ve kölesidir. Her şey O'nun mülküdür. Mâlik sadece O'dur ve her şey mülktür. O halde mülk O'-nunken, Mâlik O iken nasıl olur da O'nun mülkünde kendinizi, ya da başkalarını O'na ortak kabul edersiniz? Mülk O'nunsa, mülkün sahibi Allah'sa o zaman o mülk konusunda söz sahibi de Allah'tır. Nasıl olur da O'nun mülkünde kendinizi, yahut bir kısım varlıkları söz sahibi kabul ederek O'na ortak koşmaya çalışıyorsunuz? Bu

yetkiyi nereden alıyorsunuz? Üstelik de Allah berisinde bulduğunuz, Allah'a ortak kabul ettiğiniz bu yeryüzü tanrılarının sözlerini dinleyerek, hayatınızda kendilerini de söz sahibi kabul ederek, kanunlarına da itaat ederek, programlarını da uygulayarak onlara da kulluk yapmaya çalışıyorsunuz. Söyleyin bakalım, O'na ortak yapmaya çalıştığınız varlıklar, bu insanlar da O'nun kulları, O'nun mülkü değil mi? Yani kendilerine bile sahip olamayan, kendilerini bile yaratmaya güçleri yetmeyen bu âciz, bu güçsüz, bu sonlu varlıklar nasıl tanrı olabilirler? Allah tarafından yaratılmış olan, ölümlerine bile çare bulamamış, Allah tarafından bir gün öldürülecek olan bu varlıkları, bu Allah kullarını nasıl olur da Allah'a ortak koşmaya çalışıyorsunuz?

Bu âyetler geldiği zaman dünün müşrikleri diyorlardı ki, "tamam anladık, mülkün sahibi Allah'tır. Göklerin ve yerlerin sahibi O'-dur. Bunu kabul ediyoruz. Buna bir itirazımız yoktur. Severiz, sayarız Allah'ı. Zaman zaman O'na kulluk da yaparız. Hayatımızın ibadet bölümünde O'nu dinleriz. Ama bizim hayatımızda söz sahibi kabul ettiğimiz başka tanrılarımız da var. Meselâ hukuk tanrılarımız, eğitim tan-rılarımız, siyaset, şifa tanrılarımız vs. vs… Hayatımızda söz sahibi ka-bul ettiğimiz, arzularını, yasalarını uygulamak zorunda olduğumuz başka tanrılarımız var bizim. Bunlar ne olacak? Bunları ne yapacağız? Nereye koyacağız?"

"Şimdi Allah'ı göklerin ve yerin yegâne hakimi kabul edecek olursak, göklerde ve yerlerde egemenliği sadece O'na verecek olur ve böylece kabul ettiğimiz Allah da bize kanunlarını ulaştıracak olur, bize talimatlar gönderecek olursa o zaman biz ne yapacağız? O'nu mu dinleyeceğiz, öteki tanrılarımızı mı dinleyeceğiz? Yani o zaman bizler O'nu ve talimatlarını dinlesek olmayacak, dinlemesek olmayacak! Böyle bir kaos yaşamaktansa, öteki tanrılarımızı darıltıp onların gazabına uğramaktansa, iyisi mi o bizim hayatımıza karışmasın!" Esasen dertleri buydu adamların da, onun için Allah'ın Mâlik oluşunu, Rabb ve İlâh oluşunu reddetmeye çalışıyorlardı. "Efendim olur mu? Allah hayata karışır mı? Allah kitap ve peygamber gönderir mi? İşi yok da, bizim şu pis hayatımızla mı ilgilenecek bu Allah? Yâni Allah bir beşere tenezzül edip de ona vahiy gönderir mi? Allah hiç bir insanla konuşur mu?" diyerek bunu reddetmeye çalışıyorlardı.

Bakıyoruz, bugünkü kâfirler ve müşrikler de aynı şeyleri söy-lüyorlar. "İyi, anladık anladık; Allah göklerin ve yerlerin yaratıcısıdır. Tamam göklerde ve yerlerde egemenlik sahibi O'dur. Tamam göklere ve yerlere O karışsın, gökler ve yerler O'nun olsun da, yani şimdi sadece Allah'ı mı dinleyeceğiz? Sadece O'nun dediği gibi mi yaşayacağız? Hayatımızda sadece Allah mı hakim olacak? Bizim keyiflerimiz, heveslerimiz ne olacak? Eğer durum öyleyse, peki şu anda bizim ka-bul ettiğimiz bir sistemimiz, bir yaşam biçimimiz var. Yıllar yılı atalarımızın kutsadığı ve şu anda da bizim onlardan miras aldığımız, kutsadığımız bir hayat tarzımız var. Biz kendi kendimize tapınıyoruz. Bizim

kendi kendimize kulluğu yasallaştırdığımız demokrasi isminde bir hayat tarzımız var. Biz nasıl yaşayacağımızı Allah'tan daha iyi biliriz. Biz hukuku, eğitimi O'ndan daha iyi biliriz. Bizim içimizde hayatı Allah'tan daha iyi bilen tanrılarımız var. Hayatımızda söz sahibi kabul ettiğimiz, arzularına itaat ettiğimiz, yasalarını uyguladığımız bir kısım İlâhlarımız var. Bizim hukuk tanrılarımız, sağlık tanrılarımız, şifa, siyaset, ekono-mi, sanat tanrılarımız var. Bizler onları da dinlemek zorundayız. Onların hatırını da kazanmak, onların emir ve arzularını da yerine getirmek zorundayız. Onlara da dua etmek, onlara da sığınmak zorundayız. Hayatımızda onları da etkili ve yetkili kabul etmek zorundayız."

"Şimdi ey Muhammed, senin dediğin gibi hayatımızda söz sahibi olarak sadece Allah'ı kabul edecek olursak, sözünü dinleyeceğimiz, çektiği yere gideceğimiz, hayat programına uyacağımız, hayatımıza hükmedecek bir tek İlâh kabul edecek olursak, o zaman öteki İlâhlarımızın fonksiyonu ne olacak? Bunları nereye koyacağız? Hayatımızda bunlara hiç mi söz hakkı vermeyeceğiz? Halbuki bizler bu gü-ne kadar bunları da dinlemeye alışmıştık," diyor ve vahyi reddetmeye çalışıyorlar.

Ama bakın Allah diyor ki:

O kıyâmetin kopacağı, hayatı var eden Allah'ın bu hayatı bitireceği, her şeyin altüst olacağı gün var ya, işte o gün böyle bâtıla dalanların hepsi hüsrana mahkum olacaktır. Her şeylerini kaybetmiş, sermayelerini kötüye kullanıp hayatlarını boşa harcamış olarak Allah'ın huzuruna gelecekler. O gün Allah onlara buyuracak ki: "Mülk kimin bugün? Mâlikiyet kimin bugün? Göktekiler, yerdekiler, kasalarınızdakiler, keselerinizdekiler, altınızdakiler, üstünüzdekiler kimin bugün? Evleriniz, arabalarınız, kadınlarınız, çocuklarınız kimin bugün? Hâkimiyet kimin? Söz hakkı kimin bugün?" Yine Allah cevap verecek, buyuracak ki: "Bugün mülk, hâkimiyet Kahhâr olan, tek olan Allah'a aittir."

Peki sadece o gün mü diyecek Allah bunu? Sadece kıyâmet günü mü soracak Rabbimiz bunu? Bugün sormuyor mu Allah bunu? Ya da sadece o gün mü mülkün sahibidir Allah? Bugün mülkün sahibi O değil midir? Bugün söz sahibi Allah değil mi? Evet, bugün de mülkün sahibi O'dur. Bugün de söz sahibi, yarın da söz sahibi O'dur. Bu-gün de, yarın da Mâlik O'dur. Bugün de yarın da Rabb ve İlâh O'dur. Bugün de yarın da egemenlik O'nundur, ama imtihan gereği, dünyanın konumu gereği dokunmuyor Allah. O'nu mülkün sahibi bilenlere de, mülkün sahibi kabul etmeyenlere de dokunmuyor Allah. O'nu Rabb bilenlere de, O'ndan başka Rabbler kabul edenlere de, O'nu Rabb ve İlâh bilip O'nun hayat programını uygulayanlara da, kendilerini, ya da başkalarını Rabb ve İlâh bilip kendi hayat programlarını kendileri belirlemeye kalkışanlara da dokunmuyor Allah. Namaz kılanlara da, kılmayanlara da dokunmuyor. İçki içenlere de, içmeyenlere de dokunmuyor. Ne yazık ki

insanlardan pek çoğu dünyanın bu konumuyla aldanıyorlar. Allah dokunmuyor diye, Allah'ı atlattık zannediyorlar.

Bir gün gelecek, Allah bu hayatı bitirecek, kıyâmeti koparacak. İşte o gün imtihan döneminin bitip, imtihan salonunun boşaltılıp imtihan sonuçlarının okunduğu, ya da imtihan sonuçlarına göre insanların yerleşim birimlerinin belirlendiği gündür. Saatin ayağa kaldırıldığı, saatin ikame edildiği gündür. Saat aslında zamanı ifade eder.

Bu ifadeyle Rabbimizin bize bir yol gösterdiğini düşünüyorum. Bizlerin sürekli, "acaba geldi mi, gelmedi mi? Yaklaştı mı, yaklaşmadı mı? Acaba gelmesine az mı kaldı?" diye her an gözetleyeceğimiz, sü-rekli kendimizi kontrol edip duracağımız bir zaman olduğunu anlatıyor Rabbimiz. Tüm saatlerimizi, tüm zamanlarımızı içine alan bir saat ola-rak, o saati bir an bile unutmamamız gerekiyor. O gün:

28. "Her ümmeti diz üstü çökmüş olarak görürsün. Her ümmet Kitabı'na çağrılır. Onlara denir ki: "Bugün, size, işlediğinizin karşılığı verilecektir."

O gün her ümmet, her toplum diz üstü çökmüştür. Herkesi diz çökmüş bir vaziyette göreceksin. Herkesi diz çökmüş, başına geleceklerin endişesiyle tir tir titrer göreceksin. Dünyadaki o mağrurlar, o gücüne-kuvvetine, devletine ve saltanatına güvenip de gururundan, kibrinden Allah huzurunda diz çöküp secdeye varmayanlar, Allah'a teslim olmayanlar, kendi yasalarına, kendi sistemlerine güvenip Allah'ın yasalarını uygulamaya yanaşmayanlar o gün diz çökecek, bel kıracak, secdelere kapanacak, Allah huzurunda hiçliklerini itiraf edecekler. Rabblerinin hükmüne, Rabblerinin emirlerine boyun bükecekler.

Dünyada savaş açtıkları, kitabını diskalifiye ettikleri, yasalarını reddettikleri, elçilerine zulmettikleri Rabblerinin huzurunda çaresiz huşû içinde duracaklar. Rabblerinin huzurunda kuzu kesilecekler. Ar-tık tanrılıkları bitmiştir. Artık büyüklükleri, gururları, kibirleri kalmamış, horluk ve hakirlik içinde diz çökmüşler, Rabblerinin haklarındaki fermanını dinleyeceklerdir. İmtihan için yarattığı dünyada, insanların im-tihanı gereği, dünyada koyduğu yasaları gereği, dünyanın konumu gereği kimseye dokunmayan, kimseyi zorlamayan, herkesi serbest bırakan Allah burada artık gücünü, kudretini göstermiştir. Tüm insanlar artık gerçek Rabblerinin Allah olduğunu, gerçek hâkimiyet sahibi, gerçek rubûbiyet ve ulûhiyet sahibi tek varlığın Allah olduğunu, O'nun dışında dünyada tanrılığa soyunmuş, "egemenlik bizdedir, hâkimiyet bizdedir," diyen tüm sahte İlâhların, tüm sahte tanrı ve tanrıçaların Al-lah karşısında sus-pus olmuş, kulluk-kölelik ihrazında bulunduklarını görmüşlerdir artık. Herkes Allah karşısında bir hiç olduğunu anlamıştır artık. Herkes boyun büküp diz çökmüştür. O zaman ne olacak?

Her ümmet kitabına dâvet edilecek ve kendilerine denilecek ki, "bugün size dünyadayken işlediklerinizin karşılığı verilecektir. Bu dünyada yaptıklarınızın karşılığını bulacaksınız. Ne fazlası, ne eksiği… Ne yapmışsanız dünyada, hayatınızda ne suç işlemişseniz, onun karşılığını bulacaksınız."

O gün herkes kitabına dâvet edilecek. Buradaki kitaptan kasıt, Rabbimizin dünyanın yaratılışından bu yana her topluma, kendisiyle hayatlarını düzenlesinler diye gönderdiği kitaplardır. İnsanlık tarihinin hiçbir dönemi kitapsız, sahifesiz ve vahiysiz kalmamıştır. Peygambersiz, vahiysiz, kitapsız hiçbir dönem düşünmek mümkün değildir. Bir başka deyişle, insanlık sürekli Cenâb-ı Hakk'ın ortak bir rahmetine, ortak bir nîmetine lâyık olagelmiştir. Rahmeti bol olan Rabbimiz bu in-sanların vahye lâyık mı, değil mi olduklarına bakmadan, bu nîmete e-hil mi, değil mi olduklarını hiç hesaba katmadan, her dönem insan topluluklarına mutlaka peygamber göndermiştir. Onlara bu peygamberleri vasıtasıyla mesajını, vahyini, muhtaç oldukları hak bilgisini ulaştırmıştır. Yani Rabbimiz yarattığı insanı yolsuz yordamsız bırakmamış, onu kendi haline terk etmemiş, onun hayatına karışmak üzere sürekli kitap göndermiştir. Bu insanlar kendilerine gönderilen bu peygamberi ve onun getirdiği mesajı kabullenmişler veya reddetmişler, bu ayrı bir problemdir. Şimdi o konuya giremeyiz. Rabbimizin büyük lütfu böylece gerçekleşmiştir.

Kitap, kişilerin ve toplumun hayat programının adıdır. Kişi ve toplumlar hayatlarını kimin programlarına göre düzenliyorsa, onun kitabına tâbi olmuşlar demektir. Her dinin, her toplumun yaşam biçimini, dünya görüşünü içinde toplayan kitabı vardır. Bu kitaplarda va'z edilmiş olan kanunlar, o toplumun hayat şeklini ortaya koyar. Bu kitaplarda yazılı olanlara göre topluma yön verilir. Meselâ şu anda Allah'ın kitabı olan Kur'an'ı ilga eden bizim toplumda amel edilen, hayatı düzenleyen kitap Kur'an değildir. Peki o zaman kitapsız mı bu toplum? Elbette hayır. Şu anda toplumun amel ettiği, yaşam biçimini be-lirlediği, şu yapılmalıdır, bu yasaktır gibi hayatını düzenlediği kitapları, yasaları vardır.

Öyleyse unutmayalım ki, hiçbir insan, hiçbir toplum kitapsız değildir. Her insanın, her toplumun hayatına uygulayabileceği, hayat programı adına başvurabileceği bir kitabı vardır. Kimileri toplum kitaplarıyla, kimileri moda kitaplarıyla, kimileri Marx'ın, kimileri Mao'nun, kimileri filanın, kimileri falanların kitaplarıyla amel etmektedir. İşte kim kimin kitabıyla amel ediyor, kim kimin yasalarıyla hayatını düzenliyor-sa, o onun dinindedir ve onun kitabı odur. Çeşitli kitaplara, çeşitli yasalara göre düzenlediğimiz ve yaşadığımız bu hayatın sonunda mezara girdiğimiz andan itibaren karşımıza çıkacak sorulardan birisi de işte bu olacaktır. Kitabın ne? Kitabın neydi? Yâni neyle amel ediyordun? Hayatına kimin emirleri egemendi? Yaptıklarını sana yaptıran

kimdi? Kimin kitabını, kimin yasalarını uyguluyordun? Hayatında etkili kitap, hayatına etkili hükümler ve yasalar kimin yasalarıydı? Dene-cektir.

Kişinin kitabının sadece adını bilmesi yeterli olmayacaktır. Ki-şinin Kur'an'a imanı, aynı zamanda onunla amel ederek onu pratikte uygulamaya imandır. "Ben Kur'an'a inandım," diyen kişi, "ben onunla amel etmem, onu pratik hayatımda uygulamam gerektiğine inandım," demektedir. Alırken, verirken, severken, küserken, yatarken, kalkarken, giyinirken, kuşanırken, kazanırken, harcarken, evlenirken, boşanırken, gecemde ve gündüzümde, evimde ve çocuklarımda, malımda ve mülkümde, sosyal, siyasal, hukukî ve ekonomik tüm hayatımda ben onunla amel ediyordum diyebilmek önemlidir. Ben tüm sözlerimi, tüm davranışlarımı, tüm amellerimi işte bu kitaba bakıp gerçekleştirdim, diyebilmek önemlidir. İşte o zaman bu kitap onun kitabı olacaktır. Değilse, sadece o kitabın adını bilmek hiçbir şey ifade etmeyecektir.

Kitaba iman demek, Allah kitabında böylece buyurdu, ben de bunu aynen anladım ve kabul ettim demektir. Yani Allah kitabında ne dedi? Bizzat Allah'la, Allah'ın kelâmıyla diyalog kurarak, ama bunu Peygamber örnekliğinde anlayarak onu amele dönüştürmektir.

Rabbimiz Bakara sûresinin başında kitaplara iman konusunda iki gruptan söz etmişti:

1. Kitapla yol bulan muttakîler. Yollarını kitaba sorarak bulanlar, hayat programlarını kitaba bakarak yapanlar. Yaptıklarını kitap yap dedi diye yapanlar, yapmadıklarını da kitap yasakladı diye yapmayanlar. Yâni kitap kaynaklı, kitap endeksli bir hayat yaşayanlar.

2. Kitaba ilgisiz olanlar. Yani fark etmez, kitap kendilerini ha uyarmış, ha uyarmamış olanlar. Yeryüzünde böyle bir kitap var mı, yok mu, fark etmez onlar için. Kitaba karşı kayıtsız, ilgisiz ve nötr davrananlar. Kitabın varlığı ile yokluğu kendileri için eşit olanlar. Veya, "kitap ne derse desin, Allah ne derse desin fark etmez, ben yine bildiğimi okurum!" diyenler.

Yani kitap, peygamber karşısında Firavunluk yapanlar. Âyet-i kerime şöyle diyordu: Allah'ın indirdiğini hayatında görüntülemeyip te başkalarının indirdiğini hayatında görüntülemeye çalışan kimseyi görmedin mi? "Ben Firavun değilim demek çok kolaydır, ama benim amelim, benim tavrım Firavun'un ameline benzemiyor," demek gerçekten çok zordur. Allah için bu konuda kendimizi bir sorgulayalım. Kitaba karşı, peygambere karşı bizim tavrımız da Firavun'un tavrına mı benziyor? Allah'ın elçisi Mûsâ'ya (a.s) ve onun getirdiği mesaja sırtını dönen, ona değer vermeyen, onunla ilgilenmeyen Firavun gibi, acaba bizler de son elçiye ve onun getirdiği Kur'an'a sırtımızı mı

döndük? Kitapsız bir hayatın adamı mı olduk? Bunu çok iyi düşünmek zorundayız.

Kitaba iman, kitapla yol bulabilmek, kitabı hayat programı yapabilmek için kitabı tanımak zorundayız. Kitabı tanımayan bir adamın onunla amel etmesi ve onu hayat programı yapması mümkün değildir. Bilelim ki, uygulayacak kadar kitaptan tanıdığımız âyetler bizim âyetlerimizdir ve bizim kitabımız işte o kadardır.

İşte Rabbimiz âyet-i kerimesinde buyurur ki, "her insan, her ümmet, her toplum kitabına dâvet edilecek. Size ben böyle hayatınızı düzenleyin diye bir kitap göndermiştim. Hadi gelin bakalım, kitabınıza sahip çıktınız mı? Onu tanıdınız mı? Onunla amel ettiniz mi? Hayatınızı onunla düzenlediniz mi? Onu hayat programı yaptınız mı?"

Ya da buradaki kitaptan kasıt, herkesin amel defterleridir. Her-kes dünyada yaptıklarının tümünün yazılıp kaydedildiği amel defterlerine dâvet edilecek. "Buyurun şu dünyada yaptıklarınıza bir bakın ba-kalım! Bunları siz yaptınız. Bu amelleri siz işlediniz, bu hayatı siz yaşadınız. Siz kokladınız, biz topladık. Siz yaptınız, biz yazdık ve şimdi sizler bu amellere göre karşılık göreceksiniz," denilecektir. Ama unut-mamak lâzımdır ki, o amel defterleri de şu sürekli elimizin altında bulunan, bulunması gereken, elimizden hiç düşürülmemesi gereken ki-tabımıza göre doldurulmalıdır. Amellerimiz konusunda sürekli beslendiğimiz, sürekli diyalog halinde bulunduğumuz kitabımıza göre bu a-mel defterlerini doldurmak zorundayız. Tüm amellerimizde kıstas bu kitap olmalıdır. Yaptığımız, söylediğimiz her şeyi, verdiğimiz her kararı bu kitaba uygun olarak vermeliyiz. Yine unutmayalım ki, adamın ki-tabı neyse, hangi kitapla sürekli beraberse, hangi kitabı elinden düşürmemeye çalışıyorsa, kafasında kimin kitabının bilgileri canlıysa, elbette ki amelleri de o kitap kaynaklı olacaktır.

29. "Bu kitabımız gerçekten sizin aleyhinize konuşur. Biz yaptıklarınızı şüphesiz bir bir kaydediyorduk."

O gün kitap, insanların, muhataplarının aleyhinde ve lehinde her şeyi söyleyecektir. Çünkü bugün de, yarın da, kıyâmet gününde de bu kitap hak söyler, hakkı söyler, hakka göre konuşur. Her şeyi söyleyecek yarın bu kitap. "Ya Rabbi, benimle ilgilenmedi! Ya Rabbi, benim hatırımı sormadı! Beni hayat programı yapmadı! Bana değer vermedi! Gazeteye değer verdiği, dergilere değer verdiği kadar bana değer vermedi. Televizyona yöneldiği kadar bana yönelmedi. Başkalarına sorduğu kadar hayatının problemlerini bana sormadı. Ya da be-nimle ilgilendi, beni tanıdı ve hayatını benim tarifime göre düzenledi," diyecek. Bu kitap hem lehte, hem de aleyhte şehadette bulunacaktır.

İfade ettiğim gibi, buradaki kitaptan kasıt amel defteriyse, o zaman o da her şeyi sayıp dökecek. İşte bu adam namaz kılmış, oruç tutmuş. Bu adam Allah'a baş eğmiş, Allah'a ve Allah'ın kanunlarına teslim olmuş, ama bu adam da Allah'ı reddedip kendi hevâ ve heveslerini tanrılaştırmış. Bu, tâğutlara kulluk etmiş; bu, modanın kulu olmuş; bu, âdetlerin kulu; bu çevrenin kulu olmuş gibi amel defterleri de sahibinin lehinde ve aleyhinde her şeyi sayıp dökecektir. Herkesin ameli hangi isme sahipse, hayır ya da şer hangi sınıfa dahilse, o sınıfla damgalanmış olarak kişinin karşısına çıkacaktır.

Allah diyor ki:
"Biz dünyada sizin işlediğiniz her ameli istinsah ediyorduk." İstinsah; bir kitaba bakılarak onu aynen başka bir kitap haline getirmek anlamına gelir. Yani bir kitaptan aynen kopyalamak demektir. Aslının aynına zarar getirmeden bir şeyi kopyalamak. Anlıyoruz ki kı-yâmet günü insanın eline tutuşturulacak amel defteri de o insanın dünyada işlediği amellerin tam bir kopyasıdır. O amellerin aslıdır, aynısıdır. Onda kesinlikle yanlış yoktur. Zira Allah hiç kimseye zulmetmez. Kesinlikle ne amellerini zayi ederek, ne işlemediği amelleri onun defterine yazarak, ne işlediği amelleri zayi ederek, ne birisinin işlediklerinden ötürü bir başkasını cezalandırarak Allah kimseye zulmetmez. Allah adildir. İnsan iyilik, ya da kötülük, hayır ya da şer dünyada ne yapmışsa, ne tür ameller işlemişse orada hazır bulacaktır.

İşte bu amel defterlerine göre, dünyada insanların işledikleri amellere göre iki temel ayırım:

30. "İnanıp, yararlı iş işleyenlere gelince, Rabbleri onları rahmetine gark eder. İşte bu apaçık kurtuluştur."

İman edenler, Allah'a ve Allah'tan gelen hayat programına Al-lah'ın istediği biçimde iman edenler. Dikkat ederseniz ilk kriter imandır. Değilse Allah zenginler demiyor. Profesörler, fabrikatörler, krallar, beyler paşalar, devlet başkanları, erkekler, kadınlar, uzun boylular, kısalar, filan millete mensup olanlar, falan aileden, filan soydan gelenler, köle olanlar, efendi olanlar, işçi olanlar, patron olanlar değil. Peki ne ya? İman edenler. Allah'a, Allah'ın istediği şekilde iman edenler. Allah'tan gelen hayat programı olan kitaplara onlarla hayatlarını düzenleme adına iman edenler. Allah'ın elçilerine onları örnek almak, onları adım adım takip etmek ve hayatın her bir biriminde onlar gibi yaşamak üzere iman edenler, peygamberlerin örnekliliklerine iman edenler. Allah'ın elçileri vasıtasıyla hayatlarına karıştığına ve Allah'ın elçilerinin getirdikleri istikâmetinde bir hayat yaşamak zorunda olduklarına iman edenler...

Ama bunu, bu imanı söz planında bırakmayarak eyleme dönüştürenler, yani salih ameller işleyenler, imanlarını pratiğe dökenler, fıtratlarına ve

yaratılışlarına uygun ameller işleyenler, Allah'ın razı olduğu ve emrettiği ameller işleyenler, işte böyle olanları Allah rahmetine katacaktır. Rabbimizin rahmeti onları o gün çepeçevre kuşatacaktır. Biz biliyoruz ki, Rabbimiz herkesin Rabbidir. Ama bu mü'minler yeryüzünde yaşadıkları sürece Rabblerini Rabb bilmişler, O'nun hayat programını uygulamışlar, yaptıklarını O'nun hatırına yapmış, yapmadıklarını O'nun hatırına terk etmişlerdir. Kâfirler ise hayatlarında kendilerine başka Rabbler bulmuşlar, Allah adına değil de hep başkaları adına hayat yaşamışlardır. Allah, kendisini Rabb bilen mü'min kullarını ebedî ve sonsuz rahmetinin tecelli edeceği cennetinin, rahmetinin içine sokacaktır. Bir daha oradan çıkmamacasına, bir daha kaybetmemecesine. İşte bu en büyük kurtuluştur. Gerçekten bu, hiçbir gö-zün ben göremiyorum diyemeyeceği, hiçbir aklın ben anlayamıyorum diyemeyeceği, hiçbir kalbin ben bunu hissedemiyorum diyemeyeceği net ve apaçık bir kurtuluştur.

31. "Ama, inkâr eden kimselere denir ki: "Âyetlerim size okunmuş, siz de büyüklenip suçlu bir millet olmuştunuz değil mi?"

Kâfirlere, küfredenlere, örtenlere, örtbas edenlere, Allah'ın tek Rabb ve yegâne İlâh olduğu gerçeğini örtenlere, Allah'ı gündemlerinden düşürerek, hesaba katmayarak yaşayanlara, Kitabı örtenlere, Al-lah'ın önlerine açtığı kitabı görmezden gelerek, kitabın defterini dürerek, Allah'ın insan hayatına koyduğu işaret levhalarını örtenlere, örtbas edenlere, kitaptan habersiz hayat yaşayanlara, kendi hevâ ve he-veslerini putlaştırıp nefislerinin istediği, canlarının çektiği gibi, kendi bildiklerine göre bir hayat yaşayanlara, merhameti bol olan Allah'ın elçi göndererek kendilerine açtığı rahmet kapılarından istifade etmeden yaşayanlara, nebilerle tanışmayan, peygamberlerinin sünnetinden habersiz yaşayanlara, rahmet kapılarını kapatanlara, nankörlük yapanlara, Allah'ın hak yasalarını tanımazlıktan gelenlere gelince, ba-kın onlara da şöyle denilecek:

"Size Benim âyetlerim okunmuyor muydu? Sizler Benim âyetlerimi izlemiyor muydunuz? Âyetlerimi takip etmiyor muydunuz? Gör-müyor muydunuz Benim âyetlerimi? Kur'an'daki kulaklarınıza hitap eden şu metluv âyetlerimi, kâinata serpiştirdiğim, gözlerinize hitap eden şu meşhûd ve görsel âyetlerimi, içinize, bedenlerinize koyduğum şu enfüsî âyetlerimi okumuyor muydunuz? Görmüyor muydunuz bunları? Bütün bu âfak ve enfüsî âyetlerim size bir şey demiyor muydu? Sizin için bir şey ifade etmiyor muydu bu kadar âyet?"

"Bu âyetlerimi okuyordunuz, bu âyetlerim size okunuyordu. Dünyada bu âyetlerimi size izlettiriyordum. Ama sizler istikbar ediyordunuz. Âyetlerim karşısında büyükleniyor, kibirleniyordunuz. İhtiyaçsız ve eyvallahsız davranıyordunuz. "Biz bize yeteriz! Bizim kimseye ihtiyacımız yoktur! Bizim gücümüz, kuvvetimiz var! Bizim devletimiz, saltanatımız var! Bizim atımız,

arabamız var! Bizim itibarımız, kredimiz var! Bizim şu anda uyguladığımız sistemlerimiz var! Bu nedenle bizim Allah'a da, O'nun âyetlerine de, O'nun peygamberine de, O'nun sistemine ve hayat programına da ihtiyacımız yoktur!" diyor ve büyükleniyordunuz. Kendi âyetlerinizi Allah'ın âyetlerinden üstün görüyordunuz. Kendi yasalarınızı, kendi ideolojilerinizi Allah yasalarından üstün görüyordunuz."

"Bu halinizle siz suç işleyen kimselerdiniz. Allah'a, Allah'ın âyetlerine, Allah'ın kitabına, Allah'ın sizin adınıza gönderdiği hayat programına, Allah'ın elçilerine, kendinize, nesillerinize, toplumlarınıza, insanlığa ve tüm kâinata karşı suç işliyordunuz. Zira yeryüzünde işlenebilecek en büyük suç, küfür ve şirk suçudur. Yeryüzünde en büyük suç, kişinin kendisini yaratana kulluk makamından çıkarıp kendi kendisinin, ya da başkalarının kulu makamına indirmesidir. Yeryüzünde bundan daha büyük bir suç düşünmek mümkün değildir. Sizler yeryüzünde sizi yaratan Rabbinizi unutup kendi tanrılığınızı ilân ediyordunuz. Allah'ın yasalarını kaldırıp onun yerine kendi yasalarınızı ikâme ediyordunuz. Böylece Allah kullarını Allah'a kulluktan koparıp, kendinize kul-köle ediniyordunuz. Yeryüzünde, yeryüzünün yaratıcısına ha-yat hakkı tanımıyordunuz. Allah'ın sistemine uygulama alanı vermi-yor, Allah'ın mülkünde Allah'a söz hakkı vermiyordunuz. Kendinizi büyük görüp insanları küçük görüyordunuz."

"Dün de, bugün de bu tür insanlar pek çoktur. Cüceyken kendilerini dev aynasında gören, Allah'a savaş ilân ederek büyüyeceklerine inanan, Allah'a söverek büyüdüğünü zanneden, Allah'ın sisteminin aleyhinde konuşunca büyüdüğünü zanneden, Allah karşısında güç iddiasında bulunan, Allah karşısında bilgi iddiasında bulunan insanlar hep olmuştur. Allah onlara şöyle buyuracak: "Bana karşı, insanlara karşı suç işlediniz. İnsanların kanlarını emdiniz. Onların ırzlarına, namuslarına uzandınız. Kendi arzularınız, kendi siyasi görüşleriniz yeryüzünde hakim olsun diye Benim sistemimi diskalifiye ettiniz. Benim kullarımı zorla kendinize kul-köle edindiniz. Benim kullarım duymasınlar diye âyetlerimi örttünüz, âyetlerimi gündemden düşürdünüz, onların öğrenilmesini yasakladınız. Ama bütün bunları yaparken şunu hiç mi hiç düşünmediniz, şuna hiç yanaşmadınız:

32. "Doğrusu Allah'ın verdiği söz gerçektir, kıyâmet saati şüphe götürmez" dendiği zaman: "Kıyâmetin ne olduğunu bilmiyoruz, yalnız yoktur sanıyoruz, buna dair ke-sin bir bilgi elde etmiş değiliz," dediniz."

"Size Allah'ın vaadi haktır. Allah'ın kitapları ve elçileri vasıtasıyla size haber verdiği şeylerin hepsi bir gün gelip gerçekleşecektir. Saat konusunda hiçbir şüphe yoktur. Kıyâmet bir gün gelip sizin beyinlerinizde patlayacaktır," dendiği zaman, "o kıyâmet ne zaman?" di-yordunuz. "Kıyâmet de nedir?! Biz bilmeyiz," diyordunuz. "Biz sadece onu zannediyoruz," diyordunuz. "Yani

olabilir de, olmayabilir de, diyor-dunuz. Olsa da, olmasa da bizim için o kadar önemli değil," diyordu-nuz. Âhireti, hesabı, kitabı hayatınızda canlı tutmuyordunuz. "Bizler yakînen onun gerçekleşeceğine ihtimal vermiyoruz," diyordunuz. "Bilimsel olarak bu mümkün değil!" diyordunuz.

Dikkat ediyor musunuz, bu alçaklar bir taraftan, "belki olabilir," diyor ama diğer taraftan da "mümkün değil, bu konuda emin değiliz," diyorlar. "Yani bu konuda tam bir kanaat içinde değiliz, tatmin olmuş değiliz," diyorlar. "Evet, bir zannımız var bu konuda, ama bu zannımız daha çok bu işin olmayacağı, kıyâmetin gerçekleşmeyeceği istikâmetindedir," diyorlar. Ama onların olmaz dedikleri, olmayacak dedikleri kıyâmet işte gerçekleşmiştir. Reddettikleri hesap, kitap işte karşıların-da durmaktadır ve hepsi de diz çökmüş, Rabblerinin huzurunda, haklarında verilecek kararı bekliyorlar.

33. "İşledikleri kötülükler kendilerine belli oldu ve onları, alaya aldıkları şeyler kuşatıp mahvetti."

İşledikleri tüm kötülüklerin, yaptıkları tüm pisliklerin, küfürlerin, şirklerin, Allah'tan habersiz yaşadıkları hayatın kötü sonucu işte şu anda kendilerini çepeçevre kuşatmıştır. İnkâr ettikleri, reddettikleri, alay edip durdukları kıyâmet gerçeği önlerinde durmaktadır. Artık bundan kaçıp kurtulmaları da mümkün değildir. Artık reddettikleri azabın gözlerinin önünde duruşunun yıkılışı ve hüsranı içindedirler. Eyvah ki, işledikleri tüm kötülükler şimdi önlerindedir. Keşke bu amelleri işlememiş olsalardı. Keşke dünyada böyle bir hayatın adamı olmamış olsalardı. "Keşke, keşke o alaylı sözleri, o inanmıyoruz, zan-netmiyoruz, bu bilimin verilerine terstir, kıyâmetin kopacağına inan-mıyoruz, belki olabilir ama kanaatimiz bu işin olmaması istikâmetindedir şeklindeki alaylı sözler bize ait olmasaydı! Keşke hayatımızı bu anlayışa bina edenlerden olmasaydık!" Keşke hayatlarını o hayatın sahibi olan Allah'ın kitabı ve o kitabın pratik örneği olan peygamber aleyhisselâmın sünnetine göre yaşamış olsalardı. Keşke kitap ve pey-gamberden habersiz yaşanmış bir hayatın sahibi olmamış olsalardı. Çünkü zaten Allah kitabını bunun için göndermişti. İnsanlar hayatlarını o kitap ve o peygamber rehberliğinde yaşasınlar, kitaba ve peygambere sormadan program yapmasınlar diye göndermişti.

Halbuki kıyâmet böyle zanla, insanın kendi kanaatleriyle bilinebilecek bir şey değilmiş. Meğer bu konu gaybî bir konuymuş ve bu konuda sadece gaybı bilen Allah'ın dedikleri geçerliymiş. Keşke Rab-bimizin âyetlerine kulak verip de hayatımızı ona göre düzenleyenlerden olsaydık. Keşke Allah'la bilinebilecek bir bilgiyi kendi zanlarımızla, bilimin verileriyle anlayabileceğimiz gururuna kapılmasaydık! Keşke şu perişan duruma düşmeseydik," diyecekler.

34. "Onlara denir ki: "Bugüne kavuşacağınızı unuttuğunuz gibi Biz de sizi unuttuk; varacağınız yer ateştir, yardımcılarınız da yoktur."

“Tıpkı dünyada sizlerin bugünü ve bugünle karşı karşıya geleceğinizi unuttuğunuz, bugünü gündemlerinizden düşürüp gamsız, dertsiz bir hayat yaşamayı, Allah’ı, peygamberi izine çıkararak, kitabın defterini dürerek dilediğiniz her şeyi yaparak sorumsuzca bir hayat yaşamayı yeğlediğiniz gibi, artık bugün sizler de unutuluyorsunuz. Sizin dünyada Beni unutup yaşadığınız gibi, bugün Ben de sizi unutacağım. Sizler dünyada bugünü hesaba katmadığınız, bugünün hesabı, kitabı içinde olmadığınız, hayatınızı buna göre bina etmeye yanaşmadığınız, üstelik bugünü alaya aldığınız gibi, bugün Biz de sizi hesaba katmayacağız. Sizler barınaklarınız olan, evleriniz, yerleriniz, yurtlarınız olan ateşin içinde unutulanlardan olacaksınız. Artık sizleri hatırlayan ne bir dost, ne de derdinizi dinleyecek bir yardımcınız olmayacaktır.”

İşte kendi zan ve kanaatleriyle hareket eden, Allah’ın âyetleriyle ilgilenmeyen, Allah’ın kitabından habersiz, kendi kendine hayat programı yapan insanların sonu budur! İşte âhiretle alâkalı beyanda bulunmak kendi haklarıymış gibi, Allah’ın âyetlerini, Allah’ın bu konudaki haberlerini, putlaştırdıkları bilimlerinin laboratuarlarına götürerek incelemeye kalkışan, kendi bilimlerine, kendi bulgularına, kendi sistemlerine, kendi ideolojilerine güvenerek Allah’ı da, Allah’ın âyetlerini de reddetmeye kalkışan insanların sonu budur! İşte Allah’ın âyetlerini yargılamaya kalkışanların sonu budur. Öyleyse gelin kitabı ve peygamberi diskalifiye ederek kendi kendimize bir dünya yaşamaktan vazgeçelim. Kendimizi, kendimiz gibilerini putlaştırmaktan, vahyin ye-rine oturtmaktan vazgeçelim. Hayatı onun sahibinin istediği gibi yaşayarak yarın perişan duruma düşenlerden olmayalım inşallah.

35. “Bu, Allah’ın âyetlerini alaya almanızdan ve dünya hayatının sizi aldatmış olmasından ötürüdür. O gün, ne oradan çıkarılırlar ve ne de özürleri dinlenir.”

İşte böyle. Çünkü sizler Allah’ın âyetlerini, Allah’ın haberlerini alaya aldınız. Allah’ın âyetlerini hiçe saydınız, yok farz ettiniz. Göklerde ve yerlerde hiç kimsenin itiraz edemeyeceği, reddedemeyeceği Allah’ın âyetlerini hakkınız olmadığı halde laboratuarlara götürüp, a-caba doğru mu, yanlış mı; aslı var mı, yok mu, diye incelemeye aldınız. Allah’ın âyetlerini, Allah’ın sistemini sorgulamaya, yargılamaya kalkıştınız. Allah’ın âyetlerini alay konusu yaptınız.

Allah’ın âyetleriyle alayın bir başka boyutu da, bu kâfirler Allah âyetlerini anlıyor, doğruluğunu kavrıyor, inkârının mümkün olmadığının bilincine eriyorlar ama buna rağmen hayatlarında hesaba katmayışlarıydı. İşte alayın bir başka boyutu da budur. Yani bildikleri, anladıkları, inkâr etmedikleri, hattâ belki ağızlarıyla onların doğruluğunu itiraf ettikleri halde hayatlarıyla yalanlıyorlardı. Hayat programlarıyla, hayatlarını bu bilgiye bina etmemekle, onları yok farz etmekle yalan-lıyorlardı. Yalan sayıyorlardı onları. Neden? Çünkü dünya hayatı

onları aldatmaktadır. Dünyanın konumu ile aldanıyorlardı. İmtihan gereği, dünyanın konumu gereği Allah'ın kendilerine dokunmayışına aldanıyorlardı. Burada Allah'ı atlattık, zannediyorlardı. Dünya hiç bitmeyecek zannediyorlardı. Dünya kendilerinin zannediyor, orada ebedî kalacaklarını düşünüyorlardı.

Evet, dünya hayatı onları aldattı da, artık onlar orada ateşten hiç çıkmayacaklar. Azabın, ateşin içinde unutulacaklar. Sözleri dinlen-meyecek. Mâzeretler ileri sürme ve özürler dileme imkânı da verilmeyecek kendilerine. "Aman ya Rabbi! Ne olur, pişman olduk! Hata etmişiz! Anlayamamışız! Akıllarımızı kullanamamışız! Bizi affet! Bize merhamet buyur!" deme hak ve imkânları da olmayacaktır. Kapılar kapanacak ve o azabın içinde unutulacaklardır.

Elbette bütün bunlar buradadır. Pişmanlık burada işe yarar. Dönüş burada geçerli, tevbe burada değerlidir. İş işten geçtikten sonra artık insanın af dilemesi veya mâzeretler ileri sürmesinin anlamı yoktur. Ama bakın, bütün bunları burada anlatıyor Rabbimiz. Sanki olmadan olacakları bizim gözlerimizin önüne sürüyor. "Kullarım! Bakın iyi düşünün, yarın bunlar mutlaka başınıza gelecek. Ben sizi şimdiden uyarıyorum. Gelin, yarın "biz duymamıştık, bizim bunlardan haberimiz yoktu, eyvah, eyvah!" demeyin!" Çünkü yarın hiç kimsenin mâzeret hakkı kalmayacaktır.

36. "Övülmek, göklerin Rabbi, yerin Rabbi ve âlemlerin Rabbi olan Allah içindir."

Hamd, gökyüzünün, yeryüzünün, gökyüzündekilerin, yeryüzündekilerin de Rabbi olan Allah'a aittir. Hamd, Allah'a aittir. Mükemmellik, eksiksizlik, kusursuzluk O'na aittir. Övgü, senâ, saygı O'na ait-tir. Tüm sevgiler, tüm saygılar O'na aittir. Çünkü bu kâinatı, bu hayatı, bu varlıkları yaratan O'dur. Her şeyi yoktan var eden O'dur. Gökleri, yerleri, göktekileri, yerdekileri yaratan O'dur. Bizi yaratan, "bu bizimdir!" dediğimiz her şeyi yaratan, şu elimizdeki istifade ettiğimiz nîmetlerin tümünü var eden O'dur. Elimizi, ayağımızı, gözümüzü, kulağımızı, havamızı, suyumuzu, ayımızı, güneşimizi, elmamızı, armudumuzu, ciğerimizi, dalağımızı, atımızı, arabamızı veren O'dur. Elhamdülillah ki bütün bunlar O'ndandır. Elhamdülillah ki bütün bunları O'na borçluyuz.

Daha önceki âyette ifade edildi, göklerde ve yerde olan her şey O'nundur. Duran, yürüyen, gündüz görünen, gece görünen ne varsa her şey O'nundur. Zaman ve mekânın sahibi Allah'tır. Göklerin ve yerlerin sahibi, suyun, ateşin, havanın, oksijenin sahibi elhamdülillah ki Allah'tır. Buna ne kadar hamd etsek azdır. Eğer bütün bunların sahibi Allah değil de başkaları olsaydı, meselâ bunların sahibi insanlar olsaydı, ne olurdu bizim halimiz hiç düşündünüz mü? Ne yapardı bu insanlar bize? "Gecede uyudun, ver parasını! Gündüzü idrak

ettin, öde ücretini! Güneşten ısındın, güneşten aydınlandın, çıkar parayı! Su içtin, ateşi kullandın, sökül paraları! Hava yuttun, oksijen kullandın öde faturayı! Gölgede serinledin, bulutu kullandın çıkar parayı! Elmayı yedin, armudu ısırdın, ver ücretini!" Eğer bütün bu nîmetler Allah'ın değil de başkalarının olsaydı halimiz bitikti. Rabbimizin arzında yaşıyor, onun lokantasında bedava yiyip içiyoruz. Eğer şu anda sorumsuzca tükettiğimiz bütün bu nîmetler Allah'ın değil de, içimizden birilerinin elinde olsaydı, onları bu kadar rahat alamazdık. Elhamdülillah ki, bütün bu nîmetler Rabbimizindir. Elhamdülillah ki, bizim bu kadar cömert bir Rabbimiz var ve o Rabbimiz bizi, bizim gibilere değil bizi sadece kendisine muhtaç etmiştir.

İşte böyle bir Allah hamde lâyıktır. İşte böyle bir Allah övülmeye lâyıktır. Biz sadece Rabbimizi hamde lâyık görüyoruz. Onun dışında hiç kimseye minnet borcumuz yoktur. Onun dışında hiç kimseyi hamd etmez, hiç kimseyi hamde lâyık görmeyiz. Allah'ı övmek demek, Allah'tan gelenleri övmek demektir. Allah'ı hamd etmek demek, O'nun gönderdiklerinden razı olmak ve sadece O'nun hayat programını uygulamaya koymak demektir. Hamdı Allah'a ait kılmak demek, sadece O'nu razı etmeye çalışmak, sadece O'nun emir ve yasaklarına riâyet etmek demektir. Hayatı O'nun belirlediği yasalar çerçevesinde ve O'nun için yaşamak demektir. O'na isyan etmemek, O'na karşı gelmemek demektir.

Bizim dışımızdaki gökler ve yerlerde Allah'ın yarattığı varlıkları bir düşünün. Kendilerinin var edicisi olan Rabblerine karşı isyan içinde olan bir tek varlık var mı? İnsan ve cinlerin dışındaki tüm varlıkların boyunlarındaki kulluk iplerinin ucu Allah'ın elindedir. Bütün varlıklar, yaratıcılarının çizdiği hayat programına teslim olmuşlardır. Yaratıldığı günden beri yaratıcısının emrine itaat eden, Allah'ın kendisi adına çizdiği yörüngede hareket eden güneşi bir düşünün. Bir tek gün, ya da bir tek saat Rabbine karşı gelip bugün doğmuyorum deyiverse, sizin haliniz ne olur hiç düşündünüz mü? Güneşe böyle bir özgürlük tanımadan yana olmayan sizler, Rabbinize karşı nasıl kendinizde öz-gürlük görmeye ve O'na isyan etmeye kalkışıyorsunuz? Hakkınız var mı buna? Yaşadığınız gezegende ve tüm âlemler üzerinde sözünü, hükmünü ve saltanatını geçiren, tüm varlıklar üzerinde egemen olan Rabbiniz karşısında nasıl oluyor da egemenlik ve tanrılık iddiasında bulunup, O'nun yasalarına rağmen kendinize, kendi bildiğiniz biçimde hayat programı yapmaya kalkışıyorsunuz? Nereden alıyorsunuz bu yetkiyi?

37. "Göklerde ve yerde azamet O'nundur. O, güçlüdür, Hakimdir."

Göklerde ve yerlerde büyüklük sadece O'na aittir. Allah en büyüktür. Allah tek büyüktür, başka büyük yok. Hangi konuda? Her konuda. Her konuda en büyük Allah'tır. Ekonomik sorunların çözümünde mi? En büyük Allah'tır. Eğitim problemlerinin halledilmesinde mi? Allah en büyüktür. Hukuk belirleme

konusunda mı? Allah en büyüktür. Siyasal bakış açısı geliştirmede mi? En büyük Allah'tır. Aile planlamasında mı? En büyük Allah'tır. Sosyal yasaların belirlenmesinde mi? En büyük Allah'tır. İnsanla alâkalı, varlıklarla alâkalı aklınıza ne geldiyse her konuda Allah en büyüktür. Çünkü Allah, kendisinden başka İlâh olmayandır. Allah, tek İlâhtır.

İnsanların hayatında İlâhlaştırılanlar en büyüktür. Kişi neyi ilâh kabul etmişse, onu kendisinden daha büyük kabul ettiği için, sözü dinlenecek varlık, yasaları uygulanacak varlık bildiği için onu ilâh kabul eder ve onun sözünü dinler. Meselâ kişi şehvetini mi ilâhlaştırdı? Toplumunu mu ilâhlaştırdı? Çevreyi mi ilâhlaştırdı? Reisini mi? Ağasını, patronunu mu? Tâğutlarını mı? Neyi ilâhlaştırdıysa, neyi putlaştırdıysa mutlaka onu kendisinden büyük ve sözü dinlenecek varlık bildiği için ilâhlaştırmıştır.

Allah en büyüktür. Allah tek büyüktür. Büyüklük sadece O'na aittir. Çünkü kâinattaki tüm varlıkları yoktan yaratan O'dur. Her şeyi meydana getiren O'dur. Hayatı yaratan O'dur. Öyleyse büyüklüğü sa-dece O'na verin. Büyük olarak sadece O'nu bilin. O'ndan başka büyükler kabul etmeyin.

Ama siz bilirsiniz, eğer yeryüzünde Allah'tan başka büyükler kabul eder ve onlara itaat etmeye kalkar, onları Allah makamına koyarak onların kanunlarını uygulamaya çalışır, "efendim, bunlar sanat büyükleri, bunlar ilim büyükleri, bunlar hukuk, bunlar siyaset büyüklerimiz, bunlar devlet ve yönetim büyüklerimiz, bunlar hikmet, bunlar tövbe, bunlar sığınma ve şefaat büyüklerimiz," diyerek Allah dışında kendinize bir takım büyükler bulur da, Allah'a yapılması gerekenleri onlara yapmaya kalkışırsanız, bilesiniz ki o zaman Allah Azîz ve Hakîmdir.

Allah mutlak güç ve kuvvet sahibidir. Allah, kendisine karşı gelinmez, itiraz edilmez, kendisiyle baş edilmez mutlak otorite sahibidir. Sizden öyle bir intikam alır ki, ondan sizi kurtaracak hiçbir yardımcı da bulamazsınız, Allah korusun.

Bu sûre ile alakalı da bu kadar söz yeter. Rabbim gereğiyle iman edip amel eden kullarından eylesin. Velhamdü lillahi Rabbil'âle-mîn.